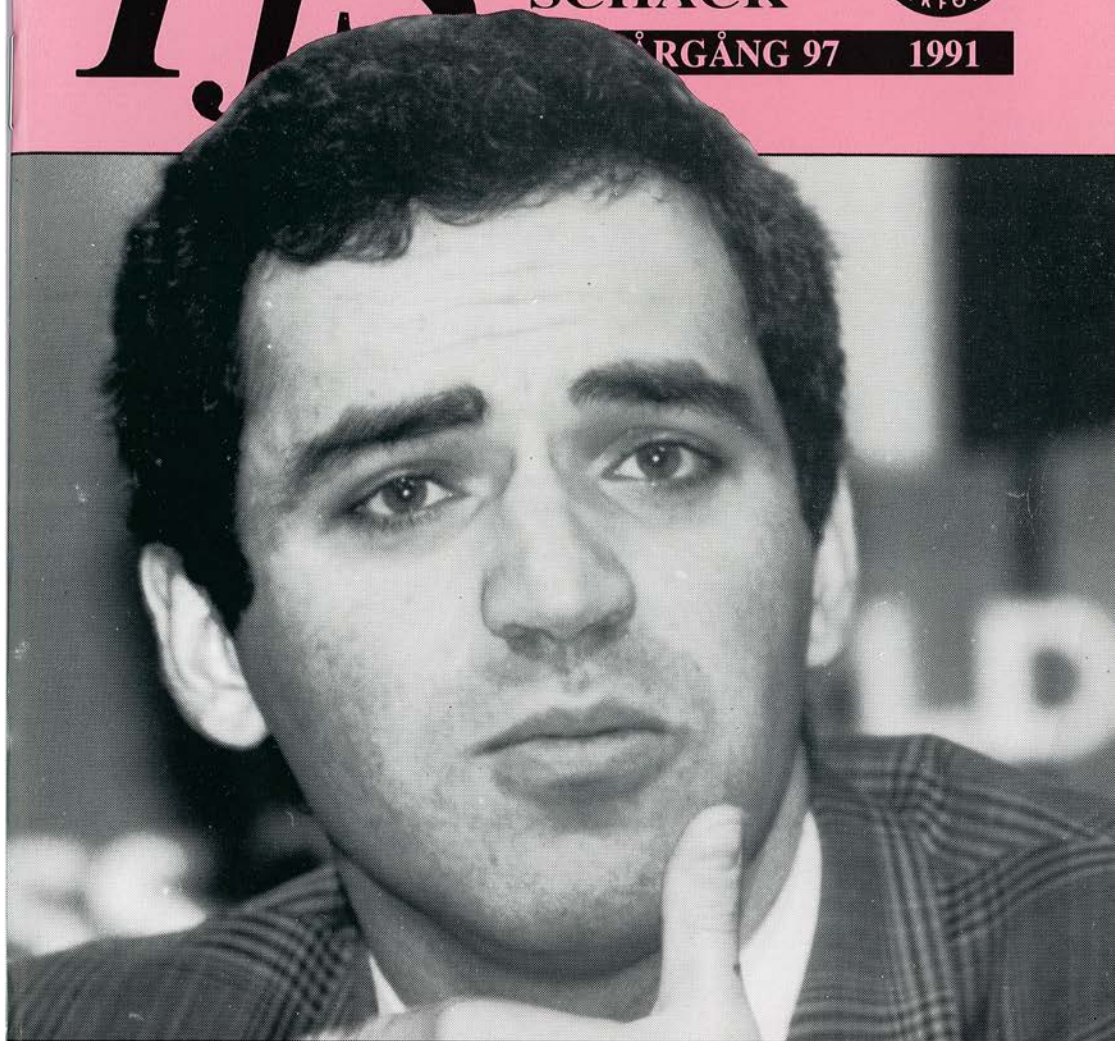

Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

ÅRGÅNG 97 1991

Tre år till!

År 1993 har Garri Kasparov suttit på VM-tronen i åtta år. Då delar han, den trettonde världsmästaren, femte plats med Wilhelm Steinitz (1886–94) men har en bit kvar till Emanuel Lasker (1894–1921), Alexander Aljechin (1927–35, 1937–46) Michail Botvinnik (1948–57), 1958–60, 1961–63) – och Anatolij Karpov (1975–85)!

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ågare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi: Zenita Andersson, Magistratsvägen 55 B:323, 222 44 Lund, tel 046/14 58 10.

Prenumerationer: Bo Aurell, Krutvägen 3, 281 44 Hässleholm, tel 0451/364 11.

SSF:s TfS-kommitté: Hakon Persson, Bo Plato och Zenita Andersson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1991 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 245:-, för övriga 295:-.

Annonspriser: Hellsida 2 000:-, halvsida 1 200:-, kvartssida 700:-, sista sidan av omslaget 3 000:-.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Generationsväxling	1	Ryska veckan i Örebro	18
Kasparov behöll titeln	2	Hellers i storform (Malmö Open)	20
Nya tävlingsregler	10	Tävlingskalendern	23
Nya elolistan	11	Ungdomssidorna	24
Största (?) öppningsbiblioteket	12	OS rond för rond	26
Allsvenskan	14	Problem	41
Pristävlingen i nr 8	17	Cupfinal i Örebro	43
Jostein Westberg död	17	Studier	44

Omslagsfoto: Christer Olesen

Nästa nummer

beräknas vara ute vid månadsskiftet februari – mars. Ur innehållet: Rilton Cup, Karlstad Open, Hallsbergsturneringen, Junior-EM m m. Manusstopp för nr 2: 7 februari, för nr 3 7 mars!

Generationsväxling

■ För inte så länge sedan ansågs det ganska allmänt att en schackspelares bästa ålder var omkring 35. Först då ansågs man ha samlat tillräcklig erfarenhet för att hjälpligt förstå spelets mysterier. Samtidigt var den fysiska förmågan obruten.

Naturligtvis fanns det talrika undantag. Emanuel Lasker var 66 när han gjorde ett fantomresultat i Moskva 1935 och Bobby Fischer hade inte fyllt 14 när han 1956 spelade sitt berömda parti mot Donald Byrne.

Normalt sker ett generationsskifte sakta och omärkligt under en följd av år. Just nu pågår emellertid en förnygringsprocess i världstoppen, tydligt avläsbar i FIDE:s senaste rankinglista. Av de 32 superstormästarna är endast Viktor Kortchnoi (59) och Robert Hübner (42) över 40.

Ytterligare sju, bland dem de fantastiska 51-orna Anatolij Karpov, Ulf Andersson, Jan Timman och Gyula Sax, är över 35. 13 spelare har ännu inte fyllt 30 och av dessa är tre under 20: Michael Adams (19), Aleksej Sjirov (18) och Gata Kamsky (16).

Situationen är ännu mer markerad på damsidan, där endast en av de 12 högst rankade spelarna har passerat de 30. Det är exvärldsmästarens Nona Gaprindasjvili, som blir 50 i vår. Tre fyllde 20 i fjol, Jun Xie, Alisa Marić och Claudia Amura medan tre är ännu yngre: Alisa Galliamova (18), Zsófi Polgár (16) och Judit Polgár (14).

Förklaringen till att toppspelarna blir yngre och yngre?

Systematisk träning från unga år och en enorm ökning av antalet tävlingstillfällen.

★ ★ ★

□ Så behöll alltså Garri Kasparov VM-titeln trots enligt en del förståsigpåare "vederbörande mästareshandlingar". Det är sant att det förekommer en hel del frågetecken i partikommentarerna. Väl är det – om båda alltid spelade korrekt skulle resultatet bli 24 uttrista remipartier.

Efteråt är det alltid lätt att hitta de rätta dragen. Men många schackspelares psyke är nu en gång sådant att de har svårt att tro att någon annan utom de själva kan åstadkomma något vettigt på brädet. En ärrad veteran sade en gång:

– Jag har ännu aldrig vunnit ett parti mot en frisk människa...

★ ★ ★

□ Till sist en påminnelse om prenumerationsavgiften, som någon har betalat utan att ange vare sig namn eller adress. Det är bra för tidskriftens ekonomi – men inte för prenumeranten!

Kasparov	½	1	½	½	½	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	1	0	1	½	½	½	0	½	12½
Karpov	½	0	½	½	½	½	1	½	½	½	½	½	½	½	½	0	1	0	½	½	½	1	½	11½

Kasparov behöll titeln – Karpov kommer tillbaka?

Annandag jul kvitterade världsmästaren Garri Kasparov ut VM-titeln för en ny treårsperiod genom att spela remi i det 22:a partiet mot utmanaren Anatolij Karpov i Palais des Congrès i Lyon, Frankrike. Därmed nådde han de 12 poäng som krävdes för att han skulle behålla kronan.

Karpov reducerade visserligen men slut-siffrorna visar än en gång att Kasparov är snäppet vassare än sin rival. Skillnaden är inte stor men tillräcklig och den åskådliggjordes på årets allra sista dag då världsmästaren bjöd remi i vad som såg ut som en vinstställning i det 24:e partiet.

Varför spelades då de båda sista partierna? Därför att prissumman – gigantiska 13,5 miljoner kronor (varav fem åttondelar tillfaller vinnaren) hade delats lika vid slutställningen 12–12. Den här gången erhöll segern också en juvelbesatt VM-trofé, värd ungefär 5,5 miljoner.

Kasparov förklarade omgående att trofén ska säljas till förmån för armeniska flyktingar. Karpov ville inte vara sämre utan meddelade att större delen av hans arvode kommer att skänkas till offren för kärnkraftolyckan i Tjernobyli. Liknande gester gjorde de båda efter matchen i Sevilla för tre år sedan.

Avgörandet föll i partierna 16–20, matchens mest intensiva och kraftösdande skede i

vilket resultatet blev 3½–1½ till Kasparov. Stor betydelse hade det 16:e partiet, som blev ett av VM-historiens längsta med två avbrott och 102 drag. Det måste svida att sitta på den förlorande sidan av brädet i en sådan batalj.

Karpov begärde emellertid inte uppskov med det 17:e partiet utan utjämnade direkt. Därmed tycktes dock utmanarens krafter vara uttömda och han förlorade två av de tre följande partierna. En halv poäng erhöll han enbart därför att Kasparov bjöd remi i överlägsen ställning i det 19:e partiet.

Utgången, utan tvivel en smula snöplig för både åskådare och kommentatorer, fick ex-världsmästaren Boris Spasskij att lämna sitt uppdrag som officiell partikommentator. Han ansåg att spelarna på förhand hade kommit överens om remi.

Kasparov försvarade sig med att han var trött, en i och för sig acceptabel förklaring. Spasskij, som det senaste decenniet alltmer motvilligt har medverkat i partier längre än 20 drag, tycks ha glömt hur han själv efter segern mot Petrosian 1969 jämrade sig i flera månader över hur utmattad han var.

Karpov ansåg att han hade haft goda chanser i både det 21:a och 22:a partiet. Han klagade – liksom Kasparov! – över bristfälliga förberedelser och hävdade att han i kandidatmatcherna hade varit tvungen att utnyttja en del av de nya idéer som är absolut nödvändiga för att vinna en match om titeln.

Kasparov, som utan tvivel var mycket nöjd, gav för en gångs skull sin tappre motståndare ett slags tribut:

– Karpov är den ende spelare i världen

som har i det närmaste samma förståelse för schack som jag...

Han höll det inte för uteslutet att Karpov skulle kunna kvalificera sig för ytterligare en VM-match.

Själv skulle han nu göra en PR-turné i USA medan Karpov skulle åka till Reggio Emilia för en mycket starkt besatt turnering med bl a Ulf Andersson som deltagare.

Man kan fråga sig hur de orkar...

I TfS nr 9 och 10/1990 publicerade vi de 15 första VM-partierna. Här följer de återstående:

SEXTONDE MATCHPARTIET SKOTSKT PARTI (C 45)

Garri Kasparov Anatolij Karpov

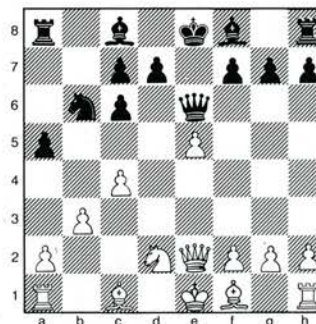
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sxc6 bxc6 6. e5 De7 7. De2 Sd5 8. c4 Sb6

Karpov avviker från det 14:e partiet. Textdraget är mindre spelat än 8.–La6 men för den skull knappast sämre. I vårt parti ser vi t ex hur svart snabbt kunnat få motspel genom a7–a5–a4.

9. Sd2

Av alternativen är 9. Sc3 vanligast, van der Wiels gambit 9. Lf4!? Db4+ 10. Sd2 Dxb2 11. Tb1 Dxa2 12. De4 är mycket intressant.

9. – De6 10. b3 a5!

En idé av Gligoric, dessvärre inte fullföljd av utmanaren. Om vidare 11. a3 a4 12. b4 c5! 13. b5 Lb7 jämte 0–0–0.

Den vanliga fortsättningen har annars varit 10. – Le7 11. Lb2 0–0. Huruvida Garri tänkt sig 12. 0–0–0!? får vi inte veta. Här i alla fall ett exempel på denna ovanliga fortsättning: 12. – d5 13. exd6 cxd6 14. Df3 d5 15. cxd5 cxd5 16. Ld3 Dh6 17. The1 Ld6 18. g4 Le6 19. h4 Df4 20. Tg1 a5 21. Kb1 a4 22. Dxf4 Lxf4 23. Sf3 Tab8 24. Sd4 Sc4! med

liten fördel för svart, Seeliger – Palciauskas, korr-VM X (remi efter 46 drag).

11. Lb2 Lb4?!

Varför inte 11. – a4!?

12. a3 Lxd2+ 13. Dxd2 d5?!

Förlorar nästan tvångsmässigt en bonde. Av alternativen är 12. – a4 mest logiskt.

14. cxd5 cxd5 15. Te1 0–0

Man förstår att svart inte vill ha en helt död position efter 15. – c6 16. Ld3 f5 17. Dc2 Ld7 18. Ld4.

16. Txc7 Dg6 17. f3!

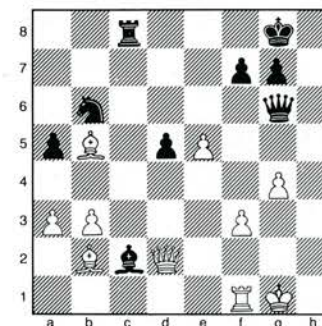
På så sätt löser Garri sitt lilla utvecklingsproblem.

17. – Lf5 18. g4

Nödvändigt, ty direkt 18. Lb5 strandar på 18. – Tac8 19. Txc8 Txc8 20. 0–0?? Tc2.

18. – Lb1 19. Lb5 Tac8 20. Txc8 Txc8 21. 0–0 h5 22. h3 hxg4 23. hxg4 Lc2

Ofarligt var 22. – Tc2 23. Dd4 Dh6 24. Tf2.

24. Dd4!

Ett gediget garriflytt. Om nu 24. – Lxb3 så kanonen 25. e6!! med avgörande fördel.

Den följande sekvensen fram till tidskontrollen är märklig och påminner om motsvarande händelser i det åttonde partiet. Trots svår tidspress och undermålig ställning lyckas Karpov slingra sig loss.

24. – De6 25. Tf2

Naturligtvis tilltalande (angrepp på h-linjen). En annan möjlighet vore att spela på framstötten f4–f5, t ex i form av ett inledande De3 jämte Ld4 och sedan Kg2–g3. Om nu 25. – Lxb3 26. Ld3.

25. – Tc7 26. Th2 Sd7 27. b4 axb4 28. axb4 Sf8 29. Lf1 Lb3 30. Ld3

Garri var säkert högeligen nöjd. Men som alla schackspelare så väl känner till – det svåraste är att vinna en vinstställning!

30. – Lc4 31. Lf5

Aningen nervöst. 31. Lb1 var helt sunt.
31. – De7 32. Dd2 Te6 33. Ld4
 Ambitiöst hela tiden, men tidskrävande.
 Här finns andra intressanta möjligheter, t ex
 33. Th3 med hotet Dh2 samt förstas 33. f4.
33. – Ta6 34. Lb1 Ta3!

Plötsligt har svart motspel. Förutom på f3
 hotar också 35. – Tb3.

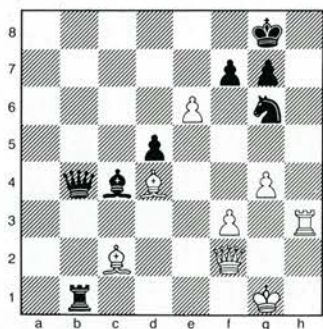
35. Th3 Tb3 36. Lc2 Dxb4

Bonden återerövrard. Ett svårt fel vore 36.
 – Txb4? på grund av 37. Dh2 Sg6 38. Th8†!
 jämte matt.

37. Df2 Sg6

Enda chansen. Om 37. – Ta3? så 38. Dh4
 Sg6 39. Lxg6 fxc6 40. Dd8† med lätt vinst.
38. e6!

Betydligt vassare än kvalitetsvinsten.
38. – Tf1†

39. Lxb1 (?)

Frestelsen blev för stor. Vit kunde ha av-
 gjort partiet genom 39. Kh2!. Några variant-
 exempel:

a) 39. – Dd6† 40. Dg3! Dxc3† 41. Kxc3
 med vinnit slutspel, t ex 41. – Tc1 42. Lf5
 med hotet 43. exf7† Kxf7 44. Th7;

b) 39. – Tf1 40. exf7† Kxf7 41. Lxg6†
 Kxc6 42. Dc2†;

c) 39. – Tc1 40. Lxg6 fxc6 41. De3 Dd6†
 42. Le5! Tc2† 43. Kg3 Dxe6 44. Th8†! Kf7
 45. Da7† De7 46. Db8 och sedan t ex 46. –
 g5 47. Dg8† Kg6 48. Th6†!! Kxh6 49. Dh8†
 Kg6 50. Dh5† matt!

Textdraget vinner förmodligen också.
 Men hu så jobbigt!

39. – Dxb1† 40. Kh2 fxe6

Den första avbrottsställningen. Stor opti-
 mism i Karpovs läger:

– Länge sedan svarts chanser var så goda i
 detta parti, tyckte sekundanten Ron Henley.
 Garri offrade 12 minuter och offererade se-
 dan dambyte...

(Avbrottsställningen analyserades flitigt i
 Novi Sad, där meningarna gick i sår. Ulf
 Andersson hörde till dem som ansåg att svart
 hade goda remichanser.)

**41. Dh2 Dxb2† 42. Lxb2 Sf4 43. Th4 Sd3 44.
 Lc3 e5 45. Kg3 d4.**

Svarts bänder blir inte farligare än så här.
 Garris första uppgift blir att tvinga fram
 svarts svagaste länk, g7-bonden.

**46. Ld2 Ld5 47. Th5 Kf7 48. La5 Ke6 49. Th8
 Sb2 50. Te8† Kd6**

Inte 50. – Kf6? på grund av 51. Ld8†.

51. Lb4† Ke6 52. Te8†

Lite blyxt i partiet. Annars fanns ju 52.
 Te7, men inte 52. Txe5? Sd3.

52. – Kd7 53. Tc5 Ke6 54. Tc7

Nu går ju inte 54. – Kf6 för 55. Lf8 Lf7 56.
 Tc6†.

54. – g6 55. Te7† Kf6 56. Td7 La2

Avklarad tidskontroll (nästa kommer vid
 72 och eventuellt avbrott sker efter 88 drag).
 Vits nästa mål blir att splittra bondeparet
 e5–d4.

57. Ta7 Lc4 58. La5 Ld3

Detta ger Garri chansen. Men alternativet
 58. – Sd3? går inte: 59. Ld8† Ke6 60. Tg7 Sf4
 61. Lg5 Se2† 62. Kf2 Ld3 63. Te7† Kd5 64.
 Lf6 och vit vinner.

59. f4! exf4†

Om 59. – e4 så 60. Lb6.

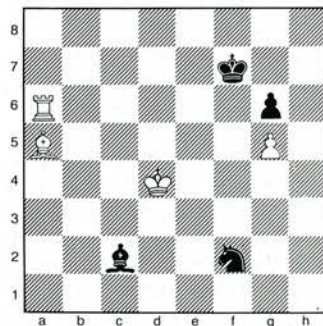
60. Kxf4 Lc2

På det aktivare 60. – Sc4 finns t ex 61.
 Ta6† Kf7 62. Ld8.

61. Ta6† Kf7 62. Ke5 Sd3†

Eller 62. – d3 63. Ta7† Ke8 64. Kd4 och
 vits pjäser är förlamade.

63. Kxd4 Sf2 64. g5

En mycket diskuterad ställning. Hur ska
 vit vinna? Går det över huvud taget? Många
 ledande schackpersonligheter trodde slut-

spelet var remi även efter avbrottet vid 88
 drag!

Principen är inte så svår. Med hjälp av en
 aktiv vit kung ska svarts kung drivas mot
 ringhörnan h7–h8. Därefter vinner vit lätt.
 Problemet är hur vits kung kommer över d-
 linjen, floden Rubicon kan man säga. Efter
 avbrott löstes problemet. Frågan är väl bara
 om Garri hittat knuten utan avbrott!?

**64. – Lf5 65. Ld2 Ke7 66. Kd5 Se4 67. Ta7†
 Ke8 68. Le3 Sc3† 69. Ke5 Kd8 70. Lb6† Ke8
 71. Te7 Se4 72. Le3 Sg3 73. Lf4 Sh5**

Springaren tvingas deplacera sig. Om 73.
 – Se4 74. Tc4 Sf2 75. Lg3 etc.

**74. Ta7 Kf8 75. Lh2 Sg7 76. Lg1 Sh5 77. Le5†
 Kg8 78. Kd6 Kf8 79. Ld4 Lg4 80. Le5 Lf5 81.
 Th7 Kg8 82. Tc7 Kf8 83. Kc6 Kg8 84. Te7 Kf8
 85. Ld6 Kg8 86. Te8†**

Vit spelar på avbrott. Blindskäret som
 måste passeras består i fortsättningen 86.
 Kc7 Sg7 87. Kd8 Se6† och vit kommer inte
 vidare.

86. – Kf7 87. Te7† Kg8 88. Le5 Kf8

Partiets andra avbrottsställning. Denna
 gång är vits seger helt viss. Garri angav som
 mest ytterligare högst 18 drag. Det är alltså
 att observera att de utomstående experterna
 ännu inte sett vinstvägen!

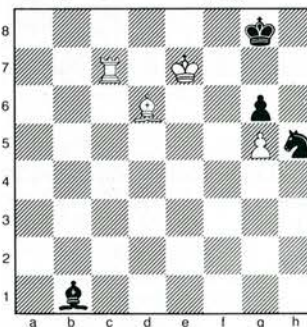
89. Ta7 Lg4 90. Kd6 Lh3 91. Ta3!

Knuten. Tornet ska inte alls stå på sjunde
 raden utan täppa till e-linjen.

91. – Lg4 92. Te3 Lf5 93. Kc7 Kf7

Om 93. – Ke7/Ke8 94. Lb2†. Med sitt
 nästa drag passerar vit Rubicon och loppet är
 kört.

**94. Kd8 Lg4 95. Lb2 Le6 96. Lc3 Lf5 97. Te7†
 Kf8 98. Le5 Ld3 99. Ta7 Le4 100. Tc7 Lb1
 101. Ld6† Kg8 102. Ke7 uppgivet.**

Vit vinner i stil med följande: 102. – Lf5
 103. Le5 Lg4 104. Tb7 Sg7 105. Tb8† Kh7
 106. Kf7 Le6† 107. Kf8.

PS: Är det bekant vilket VM-parti som är
 det längsta?

Svar: Kortchnoi – Karpov, Baguio City
 1978, femte matchpartiet. Det togs remi ef-
 ter spelade 124 drag.

(VM-kommentarer: Kjell Krantz)

**SHUTTONDE MATCHPARTIET
 GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 85)**

Anatolij Karpov

Garri Kasparov

**1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4
 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Le3 c5 8. Dd2 0–0 9. Sf3
 Lg4!?**

Garri avviker från det 15:e partiet, där 9.
 – Da5 spelades. Karpovs svar är intressant.
 Ett krumsprång ut i rymden, eller vad?

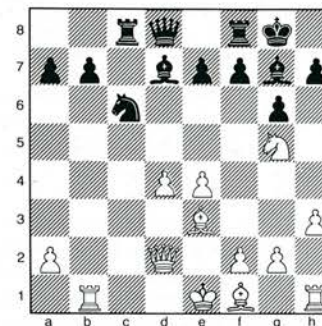
10. Sg5!? cxd4 11. cxd4 Sc6

Man noterar att ett svart h7–h6 hela tiden
 bemöts med ett analogt h2–h3. Därför läg-
 ger världsmästaren mera press på vits ömma
 d4-bonde.

12. h3 Ld7

Förmodligen bästa draget, även om ett of-
 fer på d4 är nog så frestande. Exempelvis 12.
 – Sxd4 13. hxg4 Tc8 (13. – Sc2† förslår inte)
 14. Td1! och nu tycks varken 14. – Tc2 15.
 Db4 eller 14. – Sc2† 15. Ke2 leda någonvart
 för svarts del.

13. Tb1 Tc8!

Ett giftigt torndrag. Svarts b7-bonde är
 tabu: 14. Txb7? Sxd4! 15. Lxd4 Lxd4 16.
 Dxd4 Tc1† och sedan:

a) 17. Ke2 Lb5† 18. Ke3 Te1†, eller flotta-
 re

b) 17. Kd2 Td1†!! 18. Kxd1 La4†.

14. Sf3 Sa5 15. Ld3 Le6!?

Enklare är absolut 15. – Sc4 16. Lxc4
 Txc4 och vit måste troligen rockera, efter-
 som 17. Txb7 Lc6 släpper loss det svarta lö-
 parparet.

16. 0-0 Lc4 17. Tfd1 b5?!

Ett efter partiet mycket kritiserat drag. Karpovs förslag 17. - Lxd3 18. Dxd3 Dd7 med idén 19. - Da4 är mindre komprometterande.

18. Lg5 a6 19. Tbc1

Helt inkonsekvent vore 19. Lxe7 Dxe7 20. Dxa5 Lxd3 21. Txd3 Dxe4 etc.

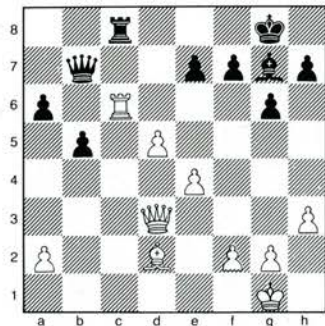
19. - Lxd3 20. Txc8 Dxc8 21. Dxd3 Te8?

Världsmästaren är ovanligt färglös i detta parti. Såväl Karpovs 21. - Db7 som 21. - Sc4 gav fortfarande chanser. Utmanarens följande manöver som nogsamt avslöjar hålen på svarts damflygel bör studeras med stor eftertanke.

22. Tc1 Db7 23. d5 Sc4 24. Sd2 Sxd2 25. Lxd2!

Löparen växlar över till ett bättre spår. Vi mumier hade säkerligen automatiskt dragit 25. Dxd2.

25. - Tc8 26. Tc6!

Ett obehagligt uppvaknande för svart. Hans damflygel är plötsligen en ruin. Nu går inte 26. - Txc6 27. dxc6 Dxc6 28. Dd8+ Lf8 29. Lh6 etc.

26. - Le5 27. Lc3! Lb8

Svart är förlorad, det är inget snack om saken. Man ser t ex 27. - Ld6 28. Dd4 f6 29. Txd6!. Karpov, vis av tidigare erfarenheter i denna match, tar det fortsättningsvis mycket lugnt. Ett par förstärkningar finns nog, men slutet är egentligen inget att kommentera.

28. Dd4 f6 29. La5! Ld6 30. Dc3 Te8 31. a3 Kg7 32. g3 Le5 33. Dc5 h5 34. Le7 La1 35. Lf4 Dd7 36. Tc7 Dd8 37. d6 g5 38. d7 Tf8 39. Ld2 Le5 40. Tb7 uppgivet.

Vit fortsätter med t ex 41. Dc6 jämte Ld2-e3-b6.

Personligen är jag inte särskilt imponerad av Garris Grünfeldpartier. Hans kungsindiska är mycket bättre!

(VM-kommentarer: Kjell Krantz)

ARTONDE MATCHPARTIET

SPANSKT PARTI (C 92)

Garri Kasparov

Anatolij Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5

Kasparov återvänder till Spanskt efter de skotska äventyren, som gav honom en vinst och en remi.

3. - a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Sd7 10. d4 Lf6 11. a4 Lb7 12. Sa3 exd4 13. cxd4 Sb6

En avvikelse från det 12:e partiet, i vilket 13. - Sa5 spelades. Textdraget var minutiöst förberett av Karpov och hans sekundanter. **14. Lf4!**

Efter 46 minuters betänkande. Hotet att bryta igenom i centrum tvingar nu svart till en försvagning av damflygeln.

14. - bxa4 15. Lxa4 Sxa4 16. Dxa4 a5

Med hotet 17. - Sb4, som vit parerar i nästa drag. Karpov följer fortfarande sina hemanalyser.

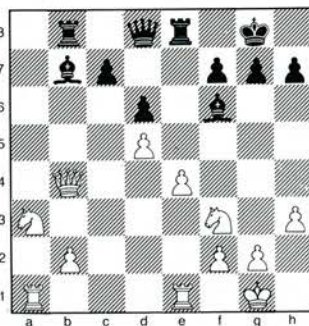
17. Ld2! Te8?!

Chansrikare var 17. - Ta6 18. d5 Sb4.

18. d5 Sb4

Vit skulle få stor positionell fördel efter 18. - Se5 19. Sxe5 Lxe5 20. Sc4.

19. Lxb4 axb4 20. Dxb4 Tb8

21. Dc4!

Med dubbelhotet 22. Sb5 och 22. Sd4. Däremot skulle svart ha haft tillräckliga försvarsresurser efter 21. Sb5 Dd7 22. Dc4 Lxb2 23. Tab1 La6!.

21. - Dc8

Spelat efter en timmes funderande. Även om svart tar tillbaka bonden behåller vit sin fördel, t ex 21. - Lxb2 22. Ta2 Lxa3 (annars behåller vit stor positionell fördel efter 23. Sb5) 23. Txa3 Lc8 24. Ta7! Tb7 25. Ta8 De7 26. e5! med starkt initiativ.

22. Sd4 La6 23. Dc3 c5 24. dxc6 Lxd4 25. Dxd4 Dxc6 26. b4

Med en sund merbonde kan vit se framtiden an med tillförsikt.

26. - h6

Här strandade 26. - Db6 på 27. Dxb6 Txb6 28. b5! Lxb5 29. Teb1 Teb8 30. Sxb5 etc.

27. Te3 Te6 28. f3 Tc8 29. Tb3 Lb5 30. Tb2!

Förbereder en centralisering av springaren, som i denna ställning är starkare än löparen. I förbifarten hotar 31. Tc2 med pjäsvinst.

30. - Db7 31. Sc2 De7 32. Df2 Tg6 33. Se3 De5 34. Tbb1 Ld7 35. Ta5 De7 36. Ta7 Dd8 37. Sd5 Kh7 38. Kh2 Tb8 39. f4 Te6 40. Dd4 De8

Här avbröts partiet i klar vinstställning för vit.

41. Te1!

Ett lugnt säkringsdrag, med hotet 42. Sc7. Även 41 Sc7, föreslogs av stormästaren Bachar Kouaty i fransk TV, och 41. Dd3 kom i beaktande.

41. - Lc6 42. Dd3 Df8 43. Tc1 Lxd5 44. exd5+ Tg6 45. Df5 Kg8 46. Tac7 Tf6 47. Dd7!

Hotar damvinst, vilket framvingar avveckling till ett vunnet tornslutspel.

47. - Td8 48. Dxd8 Dxd8 49. Tc8 Df8 50. T1c4 Tf5 51. Txf8+ Kxf8 52. Td4 h5 53. b5 Ke7 54. b6 Kd7 55. g4 hxg4 56. hxg4 Tf6 57. Tc4 uppgivet.

(VM-kommentarer: Thomas Ernst)

NITTONDE MATCHPARTIET

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 92)

Anatolij Karpov

Garri Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0-0 6. Le2 e5 7. Le3 c6

I det tredje matchpartiet spelade Kasparov 7. - De7 och i det femte 7. - Sa6.

8. d5 Sg4

Här för enligt Geller 8. - cxd5 9. cxd5 Se8 till utjämning.

9. Lg5 f6 10. Lh4 Sa6 11. Sd2 Sh6 12. a3 Sf7 13. f3 Lh6 14. Lf2 f5!

En motstöt i rätt ögonblick. Svarts motspel på kungsflygeln avskräcker i fortsättningen vit från att rockera kort.

15. Dc2 Ld7 16. b4 c5

Det hotade 17. dxc6 bxc6 18. c5.

17. Tb1 b6

Vit skulle gärna vilja placera en springare

på d3 för att sedan byta två gånger på c5. Som läget nu är kan han inte utnyttja den passiva springarplaceringen på a6.

18. Sf1 Lf4 19. g3 Lh6 20. h4 Sc7 21. g4 fxg4 22. fxg4 Lf4 23. Se3 Se8 24. Scd1 h6 25. h5 g5 26. Tg1 Sf6 27. Tg2 Dc8 28. Kf1 Sd8 29. Kgl1 Sb7!

Svart bygger upp en säker försvarsställning.

30. Kh1 exb4 31. axb4 a5!

Nu får svart fältet c5 och det kan vara värt en bonde.

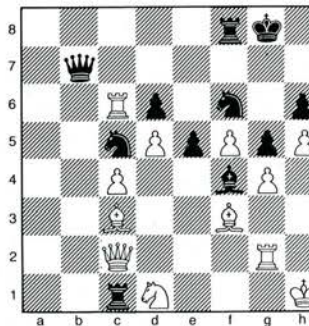
32. Sf5 Lxf5 33. exf5 axb4 34. Txb4 Sc5 35. Txb6 Sce4!

Kasparov har tillräckligt motspel för den offrade bonden.

36. Tc6 Db7 37. Le1 Ta1 38. Lf3 Sc5 39. Lc3

Det gick inte att spela 39. Txd6 på grund av 39. - e4! med kvalitetsvinst

39. - Te1?!

40. remi.

Ett överraskande beslut som inte kan förklaras på annat sätt än att Kasparov trots klar fördel inte vill riskera sin ledning.

Klart är att vit inte gärna kan ge sig in på 40. Da2 (med idén 41. Tb2) på grund av bl a följande lustifikation: 40. - e4 41. Tb2 exf3! 42. Txb7 Txd1+ och matt i nästa drag. Efteranalyserna visade att 40. Db2 är så gott som tvunget, varefter Kasparov föredrog 40. - Da8 41. Tc2 Tb8! samt 41. Txd6 e4 42. Txf6 Txf6 43. Lxf6 exf3 44. Tg1 Sd3 45. Dd4 Da2 46. Sb2 Tc2.

(VM-kommentarer: Thomas Ernst)

TJUGONDE MATCHPARTIET

SPANSKT PARTI (C 92)

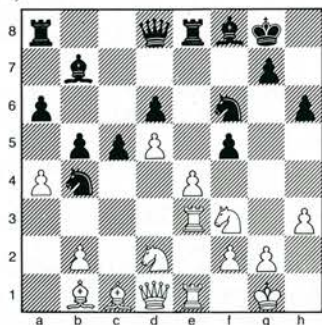
Garri Kasparov

Anatolij Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Lb7

10. d4 Te8 11. Sbd2 Lf8 12. a4 h6 13. Lc2 exd4 14. cxd4 Sb4 15. Lb1 c5 16. d5 Sd7 17. Ta3 f5 18. Tae3 Sf6

I det fjärde matchpartiet följde 18. exf5 Sf6 med livligt spel och remi efter 41 drag (se TfS nr 9/90).

19. Sh2!

En nyhet. Draget bereder plats för tornet på g3.

19. – Kh8

Här föll 19. – fxe4 på 20. Sxe4 Sfxd5 21. Tg3 Kh8 22. Lxh6! gxh6 23. Dg4 Sf6 24. Sxf6! Txe1† 25. Sf1 Ld5 26. Dg8† och matt i nästa drag.

20. h3 bxa4 21. bxa4 c4

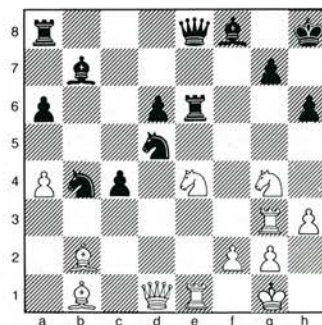
Om i stället 21. – fxe4 så 22. Sxe4 Sbx d5 23. Sxf6! Txe3! (Sxe3 24. Dd3 och vit vinner) 24. Txe3 Sxf6 (gxf6 25. Tg3 De7 26. Dh5! De8 [De1† 27. Sf1 Dxc1 28. Dg6] 27. Dg4! Df7 28. Dh4 med klar fördel) 25. Sg4! med starkt angrepp. Eller 21. – fxe4 22. Sxe4 Sfxd5 23. Tg3 med goda angreppschanser. 22. Lb2 fxe4 23. Sxe4 Sfxd5 24. Tg3 Te6 25. Sg4!

Vit har mer än tillräcklig kompensation för bonden. Därför borde kanske Karpov nu ha gett bonden tillbaka genom förenklingsmanövern 25. – Sd3.

Kandidatmatcherna

Sedan Indonesien tagit tillbaka sitt erbjudande att arrangera samtliga sju kandidatmatcher kommer dessa att spelas enligt följande: Timman – Hübner och Gelfand – Nikolić i Sarajevo, Jugoslavien, Ivantjuk – Judasin i Riga, Lettland, Kortchnoi – Sax och Dolmatov – Jusupov i Wijk aan Zee, Holland, Short – Speelman i London, England och Anand – Drejev i Madras, Indien.

25. – De8?!

26. Sxh6!! c3

Om offret antas får vit klar fördel enligt följande: 26. – Txh6 27. Sxd6 Dd7 (Dxe1† 28. Dxe1 Txd6 29. De4 Sd3 [Th6 30. Lc1 Th5 31. Tg5 och vit vinner] 30. Dh4† Kg8 31. Lxg7! Lxg7 32. Dg4) 28. Sf5 Th7 29. Sxg7! Lxg7 30. Lxg7† Txg7 31. Dh5† Th7! 32. Lxh7 Sf6 33. Dg5.

27. Sf5 cxb2 28. Dg4 Lc8

Även efter 28. – g6 29. Dh4† Kg8 30. Kh2! (med hotet 31. Sg5) Df7 (Dd7 31. Sd4 Te5 32. Txg6†) 31. Sg5 Txe1 32. Sxf7 Kxf7 (Txb1 33. Txg6† Kxf7 34. Dh5! Th1† 35. Kg3!! Lg7 36. Txd6† Kf8 37. Td7 Le5† 38. f4! Lxf4† 39. Kh4 och vit vinner) 33. Sh6† Lxh6 34. Dxb6 har vit starkt angrepp.

29. Dh4† Th6 30. Sxh6 gxh6 31. Kh2!

Med hotet 32. Sf6.

31. – De5 32. Sg5 Df6

Tornet på e1 var givetvis tabu på grund av 33. Sf7† matt.

33. Te8 Lf5 34. Dxb6†!!

En värdig avslutning på detta kombinationsrika parti!

34. – Dxb6 35. Sf7† Kh7 36. Lxf5† Dg6 37. Lxg6† Kg7 38. Txa8 Le7 39. Tb8 a5 40. Le4† Kxf7 41. Lxd5† uppgivet.

(VM-kommentarer: Thomas Ernst)

TJUGOFÖRSTA MATCHPARTIET KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 87)

Anatolij Karpov Garri Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0–0 6. Le3 e5

I det första matchpartiet spelade Kasparov 6. – c6.

7. d5 Sh5 8. Dd2 f5 9. 0–0–0 a6

Efter 9. – f4 10. Lf2 Lf6 11. Sge2 Lh4 12.

Lg1 fick vit fördel i partiet Petrosian – Glioricé, Zürich 1953.

10. Ld3 c5

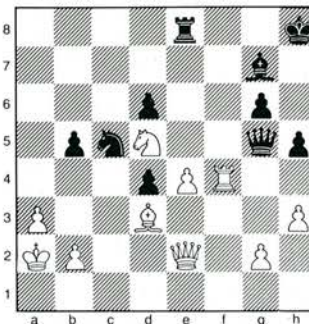
Vi har redan lämnat de teoretiska farvatten. Eftersom svart hotar med bondeoffret b7–b5 slår vit en passant för att få en stark springare på d5.

11. dxc6 Sxc6 12. Sd5 Le6 13. Lb6 Dd7 14. Se2 Tae8 15. Kb1 Df7 16. The1 Kh8 17. Lc2 Sf6 18. Ld3 Sd7 19. Lg1 Sc5 20. Sb6 Tcd8 21. Sc3 Sd4 22. Scd5!

Det kryllar av starka springare i centrum. I vissa lägen hotar vit att byta på d4 för att sedan spela på de svarta bondesvagheter. 22. – Lxd5 23. Sxd5 fxe4 24. fxe4 b5 25. Tf1 Dd7 26. cxb5 axb5 27. Txf8† Txf8 28. h3 Dd8 29. Lxd4 exd4 30. De2 Dh4 31. Tf1 Te8

Bytet 31. – Txf1† 32. Dxf1 Sxe4 33. De2! hade gett vit fördel.

32. Tf4 Dg5 33. a3 h5 34. Ka2

34. – b4!?

Ett riskabelt vinstförsök i Karpovs tidsnöd. Spelet blir nu mycket intressant med fyra respektive sju (Kasparov) minuter kvar. 35. axb4 Ta8† 36. Kb1 Sb3 37. Kc2

En dragupprepning för att vinna tid. 37. – Sa1† 38. Kb1 Sb3 39. Df2?! Dd8 40. Tf7 De8 41. b5

På 41. Txg7 Kxg7 42. Df6† Kh6 43. e5 dxe5 44. Se7 klarar sig svart fint med 44. – Ta7!. Textdraget var vits förseglingsdrag, vilket Karpov offrade 28 minuter på. En annan möjlighet var 41. Se7!?. med bl a idén 41. – Kh7 42. Df6.

41. – Ta1† 42. Kc2 Sc5

Med det starka hotet 43. – Da8. 43. Txg7 Kxg7 44. Dxd4† De5 45. Dxe5† dxe5 46. b6 Tg1 47. Se3!

Karpov spelar hårt på vinst för att försöka reducera Kasparovs ledning. Det hotar starka 48. b4.

47. – Te1! 48. Sc4 Tg1 49. Se3 Te1 50. Sc4 Tg1 51. b4 Txg2† 52. Kc3 Sa4†

Svart måste skyndsamt oskadliggöra den långt framskjutna vita fribonden.

53. Kb3 Sxb6 54. Sxb6 Tg3 55. Kc3 Txb3 56. b5 h4 57. Sc4 Txd3†!

Enda draget. Sämre var 57. – Tf3 58. Sxe5 varefter vit hinner blockera de svarta fribönderna.

58. Kxd3 h3 59. b6 h2 60. b7 h1D 61. b8D Df1† 62. Kc3 Dc1† 63. Kb3 Dd1† 64. Ka2 Da4† 65. Sa3 Dxe4

Ställningen har klar remikaraktär även om kampen fortsätter ytterligare ett antal drag. 66. Dc7† Kh6 67. Sc4 Dd5 68. Kb2 e4 69. Df4† Kg7 70. Kc3 Dd3†

Eller 70. – g5 71. De5† och vit håller remi med kung och springare mot kung och två bönder.

71. Kb4 Dd4 72. Dh4! Kf7 73. Kb5 Dd5† 74. Kb4 Dd4 75. Dh7† Dg7 76. Dh1 Dd4 77. Dh4 Kg8 78. Df4 Kg7 79. Dc1 Kf6 80. Kb5 Dd5† 81. Kb4 Dd4 82. Kb5 Dd5† 83. Kb6 Dd4† 84. Kc6 Ke6 85. Se3 Da4† 86. Kb6 Db4† 87. remi.

(VM-kommentarer: Thomas Ernst)

TJUGOANDRA MATCHPARTIET SPANSKT PARTI (C 92)

Garri Kasparov Anatolij Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0–0 9. h3 Lb7 10. d4 Te8 11. Sbd2 Lf8 12. a4 h6 13. Lc2 exd4 14. cxd4 Sb4 15. Lb1 c5 16. d5 Sd7 17. Ta3 f5 18. exf5 Lxd5

I det fjärde VM-partiet spelades 18. – Sf6 (se TfS 9/90), ett drag som prövades redan i partiet A Sokolov – Hjartarson i Manila i fjol.

19. Se4

Kasparov kritiserade själv detta drag i fransk TV. Han ansåg att 19. Sh2 med idén Tg3 var att föredra.

19. – Lf7 20. axb5

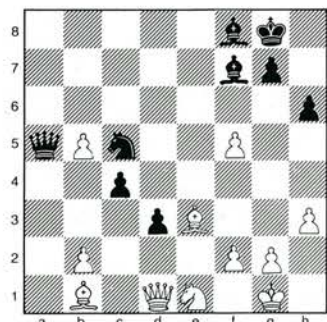
På 20. Sxd6 finns paradén 20. – Txe1† 21. Sxe1 Sb6.

■ Den alerta schackspalten i Mora Tidning har utlyst en liten tävling för att kora Sveriges bästa klubbtidning (TfS hade en liknande år 1984). Bidrag kan insändas före den 15 mars till Bengt Ingre, Godsvägen 20, 792 00 Mora.

20. — d5 21. Sc3 Txe1† 22. Sxe1 d4 23. Sa2 Sxa2 24. Lxa2 c4 25. Txa6 Sc5!

Tack vare sitt starka centrum har svart tillräcklig kompensation för de offerade bönderna.

26. Txa8 Dxa8 27. Lb1 d3 28. Le3 Da5

29. b3! Sxb3 30. Sxd3! cxd3 31. Lxd3

Vit var tvungen att offra pjäs för de svarta centrumbönderna och han framvingar snart remi genom evig schack.

31. — Sc5 32. Lf1 Dc7 33. Dg4 Kh7 34. Lc4 Lxc4 35. Dxc4 De5 36. Df7 Ld6 37. g3 De7

Kasparov ansåg efteråt att svart borde ha försökt med 37. — Se4!?

38. Dg6† Kh8 39. Ld4! Le5

Enda draget, men tillräckligt.

40. Lxc5 Dxc5 41. De8† Kh7 42. Dg6† Kh8 43. De8† remi.

(VM-kommentarer: Thomas Ernst)

TJUGOTREDJE MATCHPARTIET KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 87)

Anatolij Karpov Garri Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. Le3 e5 7. d5 Sh5 8. Dd2 Dh4† 9. g3 De7 10. 0—0—0 f5 11. exf5 gxf5 12. Sh3!? Sa6 13. Tg1 Sf6 14. Sf2 Kh8 15. Le2 Ld7 16. Lg5 Sc5 17. g4 e4 18. fxe4 fxe4 19. Le3 Sa4? 20. g5! Sxc3 21. bxc3! Sg8?! 22. Sg4 c5! 23. dxc6 Lxc6?! 24. h4 d5? 25. cxd5 Lxd5 26. Dxd5 Tac8 27. Dd6! Txc3† 28. Kb1 Df7 29. Ld4 uppgivet.

TJUGOFJÄRDE MATCHPARTIET ENGELSKT PARTI (A 17)

Garri Kasparov Anatolij Karpov

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0—0 5. a3 Lxc3 6. Dxc3 b6 7. b4 d6 8. Lb2 Lb7 9. g3 c5 10. Lg2 Sbd7 11. 0—0 Tc8 12. d3 Te8 13. e4?! a6 14. Db3?! b5 15. Sd2 Tb8 16. Tfc1 La8 17. Dd1 De7 18. cxb5? axb5 19. Sb3 e5 20. f3 h5!

21. bxc5 dxc5 22. a4 h4 23. g4 c4?! 24. dxc4 bxa4 25. La3 Dd8?! 26. Sc5 Le6 27. Sxa4 Sh7 28. Sc5 Sg5 29. Sxd7 Lxd7 30. Tc3 Da5 31. Td3 La4 32. De1 Da6 33. Lc1 Se6 34. Tda3 Sc5 35. Le3 Dd6 36. Txa4 remi.

Nya tävlingsregler

□ Sveriges Schackförbunds målsättning är att i så stor utsträckning som möjligt använda de regler som FIDE har antagit. Nyheter om regeländringar har dock ibland vandrat oregelbundna vägar och nått schackspelarna vid olika tidpunkter. Därför står i våra regel- och tävlingsbestämmelser att regeländringar gäller i Sverige sedan de har publicerats i Tidsskrift för Schack.

Arrangemanget kan tyckas rationellt men är ibland krångligt. När Sveriges Schackförbund trycker en ny upplaga av reglerna och skickar ut dem till samtliga schackklubbar anser vi det vara onödigt att belasta förbundet med samma material.

Vid centralstyrelsens sammanträde i Harparanda den 20–21 oktober 1990 antogs därför en ny regel:

Nya schackregler gäller från och med att de har meddelats i Tidsskrift för Schack.

I enlighet med Cs-beslutet annonseras härmed att nya tävlingsregler gäller och har skickats till samtliga schackklubbar anslutna till Sveriges Schackförbund.

De viktigaste ändringarna gäller blyxt-, halv- och entimmespartier. För halv- och entimmespartier gäller nu i stort sett enhetliga regler. Vissa ändringar har gjorts beträffande bl a remireglerna i paragraferna 11 och 12.

Reglerna för blyxt innehåller en helt ny, intressant formulering i paragraf 11 g:

”Om en spelare har minst 30 sekunder kvar eller mindre än 30 sekunder men mer än sin motståndare i en uppenbar remiställning, kan spelaren kräva remi. Om domaren inte samtycker till att det är en uppenbar remi, skall partiet fortsätta.”

Observera att anvisningen i paragraf 11 d (nästa stycke gäller enbart snabbschack) endast gäller sista delen av paragrafen. Före paragraf 11 g borde rätteligen stå: Regel g gäller endast blyxt.

Berndt Söderborg
SSF:s Regel- och Domarkommitté
(REDO)

NYA ELOLISTAN

□ FIDE:s nya elolista, som gäller från den 1 januari, omfattar 148 aktiva spelare (141 herrar och 7 damer). Damlistan har utökats med två namn. De främsta:

1. Ulf Andersson	g 2640 (+10)
2. Ferdinand Hellers	g 2550 (+30)
3. Thomas Ernst	g 2500 (+20)
4. Lars Karlsson	g 2485 (–10)
5. Jonny Hector	m 2465 (–)
6. Tom Wedberg	m 2465 (–15)
7. Harry Schüssler	g 2465 (–5)
8. Richard Wessman	m 2460 (–40)
9. Michael Wiedenkeller	m 2455 (+25)
10. Lars-Åke Schneider	m 2445 (+40)
11. Ralf Åkesson	m 2440 (+5)
12. Axel Ornstein	m 2440 (–)
13. Christer Bergström	m 2420 (–)
14. Dan Cramling	m 2420 (–)
15. Roland Ekström	m 2415 (–)
16. Björn Ahlander	f 2415 (+15)
17. Jan Johansson	m 2415 (–45)
18. Stellan Brynell	m 2410 (+5)
19. Lars Degerman	m 2405 (–)
20. Bengt Svensson	f 2400 (–10)
21. Ingvar Andréasson	2400 (+10)
22. Jaan Eslon	m 2390 (+10)
23. Christer Niklasson	m 2375 (–)
24. Thomas Welin	m 2375 (–)
25. Ove Kinnmark	2365 (–)
26. Bengt Lindberg	f 2365 (–)
27. Nils-Gustaf Renman	m 2365 (–)
28. Bengt Hammar	f 2360 (–)
29. Mats Sjöberg	f 2360 (–5)
30. Per Larsson	f 2355 (+15)
31. Robert Bator	m 2355 (–)
32. Thomas Engqvist	f 2355 (–10)
33. Johan Ingbrandt	f 2345 (–)
34. Christer Hartman	m 2345 (–5)
35. Caspar Carleson	f 2345 (–)
36. Zbigniew Bator	f 2345 (–)
37. Robert Callergård	2340 (–20)
38. Jonas Barkhagen	2340 (+45)
39. Konstanty Kaiszauri	m 2340 (–)
40. Kurt Setterqvist	f 2335 (+15)
41. Gösta Svonn	f 2335 (+5)
42. Björn Andersson	f 2330 (–)
43. Rikard Winsnes	2330 (–25)

44. Reynir Helgason	f 2325 (–)
45. Franko Lukez	f 2325 (–)
46. Niclas Hjelm	f 2325 (–15)
47. Lars-Erik Pettersson	f 2325 (–)
48. Göran Åström	2325 (+30)
49. Mats Andersson	2325 (–)
50. Carl-Magnus Björk	f 2320 (–5)
51. Paul Lichtenstein	2320 (–)
52. Lennart Liljedahl	2320 (+10)
53. Jesper Hall	2315 (–)
54. Peder Berkell	f 2315 (–)
55. Peter Ekelund	2310 (–)
56. Pontus Sjö Dahl	2310 (–25)
57. Mats Carlson	f 2310 (–)
58. Slavko Cicak	2310 (–15)
59. Per Vernersson	2310 (+15)

Damer

1. Pia Cramling (IM)	g 2470 (–35)
2. Borislava Borisova	m 2170 (–)
3. Viktoria Johansson	2160 (ny)
4. Jolanta Dahlin	f 2140 (–)
5. Anna Benér	2060 (–5)
6. Anneli Dalmau	2045 (–)
7. Eva Jiretorn	2025 (ny)

VÄRLDSTOPPEN

1. G Kasparov, Sovjet	2800 (–)
2. A Karpov, Sovjet	2725 (–5)
3. B Gelfand, Sovjet	2700 (+20)
4. V Ivantjuk, Sovjet	2695 (+15)
5. J Barejev, Sovjet	2650 (+45)
6. M Gurevitj, Sovjet	2650 (+10)
7. J Ehlvest, Sovjet	2650 (–5)
8. L Judasin, Sovjet	2645 (+30)
9. V Salov, Sovjet	2645 (–10)
10. A Beljavskij, Sovjet	2640 (+35)
11. U Andersson, Sverige	2640 (+10)
12. A Chalifman, Sovjet	2640 (+25)
13. G Kamsky, USA	2640 (–10)

Damer

1. J Polgár, Ungern (IM)	2540 (–)
2. Z Polgár, Ungern (IM)	2510 (–)
3. M Tjiburdanidze, Sovjet	2485 (–15)
4. P Cramling, Sverige (IM)	2470 (–35)
5. N Ioseliani, Sovjet	2470 (–10)

Mannen med världens största (?) spelöppningsbibliotek

- Vilket är världens största spelöppningsbibliotek? Informator? New In Chess? Någon databas där man har samlat litet av varje?
- Ingenting av detta är något att skryta med när man vet vad som finns i hyllorna hemma hos Bertil Karlsson, 73, i Laxå.

Här finns samtliga Informators 49 utgåvor, alla New In Chess' årsböcker, en komplett samling Tournament Chess, bulletiner från ett 20-tal olympiader och andra tävlingar, mer än 90 årgångar av Tidskrift för Schack, 64, Fernschach, Deutsche Schachzeitung, Schach-Echo och en mängd andra tidskrifter på olika språk plus oräkneliga tidningsurklipp.

Alltihop är katalogiserat och samlat i 208 tjocka blå pärmar som fyller två hela rum, från golv till tak, plus halva källaren, i villan på Solstigen 17. Dataexperter skulle få en kollektiv blodstörtning – allt i dessa pärmar är skrivet för hand!

Hur många partier det rör sig om är det ingen som vet, inte ens Bertil Karlsson. När man hugger till med ett par hundra tusen säger han:

– Det räcker nog inte...

Varför ger man sig på något sådant?

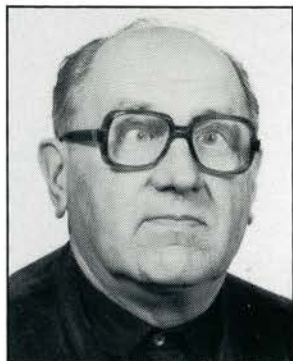
– Det är roligt, säger Bertil Karlsson. Schacket har varit, och är fortfarande min stora glädje. Jag är ensam, jag är inte ute mycket, jag ser sällan på TV. Men en sak har jag lärt mig, man ska inte sätta på kaffeannan så där utan vidare när man håller på med schack. Rätt som det är har den kokat torr...

Alla som har gläntat på dörren till schackets fantastiska värld vet vad han menar. Tid och rum sjunker undan, timmarna ilar, dag och natt flyter samman...

Vem är Bertil Karlsson? Den som läser SSKK-bulletinen har nog sett hans namn. Han står som turneringsledare för SSKK:s veteranturneringar, en syssla som han har upprätthållit sedan den 1 juni 1984.

– Märkligt nog tillträdde jag exakt på dagen 50 år efter att jag började min första korrturnering, säger han.

Korrshacket har alltid legat honom varmt om hjärtat, trots att han har deltagit i 13

Bertil Karlssons spelöppningsbibliotek är skrivet för hand – en gigantisk arbetsuppgift!

närschack-SM. I slutet av 50-talet skapade han en liten sensation genom att helt otippat ta sig till semifinal i Radioschacket. Men annars har det mest blivit korr. En gissning är att det egna spelet har fått sitta emellan på grund av samlarintresset som har hållit i sig i mer än 40 år.

Bertil är född och uppväxt i Fiskartorp, en liten by vid Laxsjöarna söder om Laxå. Som ung arbetade han i skogen och cyklade någon mil till och från jobbet. Våren 1946 tyckte han det började gå tungt att trampa och gick till en läkare.

– Det var i maj, minns han. Jag kom inte hem förrän i september 1948...

Han hade drabbats av lungsäcksinflammation och blev omedelbart tappad på tre liter. När han så småningom frisknat till fick han arbete på kontor och kom i många år att syssla med förrådsbokföring tills en serie blodproppar aktualiserade frågan om förtidspensionering.

1949 klistrade Bertil in sitt första tidningsurklipp i en brun pärm. Det har blivit över hundra sådana pärmar med klipp ur alla möjliga tidningar som håller sig med schackspalt eller har någon form av nyhetsrapportering

om schack. Räknet i dagens priser har han under årens lopp köpt pärmar för säkert 10 000 kronor.

Han gifte sig sent men blev änklings redan efter sex års äktenskap. Hustruns bortgång lämnade honom ensam med tre barn, det yngsta två år. Under några år på 60-talet blev han tvungen att ställa undan schackspelet.

När barnen, två flickor och en pojke, började växa till sig åkte hela kvartetten till SM. I Lund 1974 hade familjen Karlsson två deltagare i flickklassen. En av dem tog det som träning inför Cykel-SM i Kristianstad strax därpå.

Sedan dess har barnens schackintresse fallnat. Det gör frågan oundviklig:

Vad ska hända med samlingarna i framtiden?

– Jag vet inte, säger Bertil. Det skulle vara roligt om en expert kunde gå igenom dem...

Man skulle kunna tro att en man som har ägnat så mycket tid åt schack inte har haft möjlighet att syssla med något annat. Ingenting kan vara felaktigare. Bertil Karlsson har ägnat sig flitigt åt orientering, han har fem gånger cyklat Vättern runt, han har samlat frimärken och under en period var han livligt intresserad av fotografering.

– Under landskampen mellan Sverige och Sovjet 1954 fick jag som ensam fotograf tillbringa en hel timme bland spelarna, berättar han och plockar fram ett album med bilder av Ståhlberg, Lundin, Keres, Smyslov, Bronstein och alla de andra.

Inte dåligt av, som Bertil uttrycker det, en enkel bondgrabb från Fiskartorp.

I samlingarna finns som nämnts tidskrifter på flera språk. Deutsche Schachzeitung t ex börjar år 1848 (utgivningen inleddes 1846), ryska 64 är komplett osv. Ågaren har aldrig idkat några språkstudier:

– Man lär sig ändå att förstå en hel del, säger Bertil Karlsson och berättar på tal om tidskrifter om ett sällsamt sammanträffande:

– En bekant kom på besök och frågade om jag hade Schackvärlden komplett. Javisst sade jag. Det visade sig då att jag saknade de två första numren som kom ut på hösten 1923. Jag kände inte till dem och det var förargligt.

– Någon tid efteråt skrev en norrman, som jag just då spelade korr mot, att han hade en schackbok som han inte hade någon nytta av och som han tänkte skicka till mig. Det visa-

de sig vara den första årgången av Schackvärlden, inklusive de båda nummer som jag inte hade!

Inte lika festligt är det faktum att schackklubben i Laxå för en tynande tillvaro trots att Bertil Karlsson under lång tid lade ner 400–500 timmar om året på ungdomsverksamhet m m. Nu orkar han inte på samma sätt som förr. I det senaste klubbmästerskapet deltog bara fyra man som spelade en dubbelrondig turnering. Bertil vann alla sex partierna.

Han är vad engelsmännen brukar kalla *a character*, en personlighet som säger vad han tycker och står för det. Han har bland mycket annat synpunkter på hur distrikten borde agera:

– Man måste ut på klubbarnas årsmöten och tala om hur saker och ting ska skötas!

När vi lämnar Solstigen 17 följer Bertil med in till Hallsberg. Han vill titta på turneringen och antyder att han också tänker slinka in i en bokhandel:

– 208 pärmar är för lite, säger han med glimten i ögat. Fast någon favoritöppning har jag inte. Jag kan mycket väl spela Kungsgambit om andan faller på...

Dubbelrond i ÖSM

För första gången på länge blir det en dubbelrond i Öppna SM, som spelas i Malmö i anslutning till påskhelgen. Orsaken är att lokalen – Rådhushallen – är upptagen en av dagarna. Nu blir det spel i fyra timmar och därefter avbrott.

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
117 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

Femte raka för Wasa SK

Div I-final slutade 0-8

Wasa SK tog sin femte seger av fem möjliga i Elitserien, då Allsvenskan rullade i gång på nytt den 13 januari. Utan Ferdinand Hellers, som åkt till Indien för att sekundera Viswanathan Anand i VM-kvalet och Simon Webb hade man inga som helst besvär med att besegra Limhamns SK. Fyra remier var vad skåningarna lyckades skrapa ihop sedan Tom Wedberg fått revansch mot Stellan Brynell för nederlaget i Rilton Cup.

Toppmötet mellan SK Rockaden och SK Kamraterna blev en ren expeditiönsaffär för stockholmarna. Utan Thomas Ernst och Bengt Svensson, som båda befann sig i Gausdal, har göteborgarna inte mycket att sätta emot. Ingvar Andréasson slog Michael Wiedenkeller men alla de övriga förlorade.

Allsvenskan

Längre ner i tabellen lyckades SS Manhem efter elva raka förluster mot de tre Stockholmslagen spela 4-4 mot Södra SASS, ett välkommet trendbrott. Det kunde (borde?) ha blivit seger men Karl Johan Moberg förlorade på tid ett drag innan han skulle sätta Per Larsson matt.

Solna SS gjorde ett blekt intryck i starten och förlorade tre matcher i följd. Nu slog man oväntat Schack 08 på bortabord utan ett enda förlustparti. Lunds ASK vann likaledes klart mot SK Passanten efter att ha presterat 3-0 på de tre första bordet.

Bäste poängplockare i Elitserien är Richard Wessman, Wasa SK som på andra och tredje bord har radat upp fem vinster. Inte långt efter kommer Carl-Magnus Björk, SK Rockaden med 4½/5 samt dennes klubbkamrat Victor Vilchez med 4/4.

Seriefinalen i division I norra mellan SS Luleå och Upsala ASS slutade med siffrorna 0-8, ett nästan otroligt resultat på denna nivå. Lagen var i stort sett ordinarie men ingen kan riktigt förklara vad som hände:

- Det bara blev så, kommenterade Upsalas ankare Jan Johansson efteråt.

I och med segern torde UASS vara i det

närmaste klart för Elitserien nästa säsong. Man har visserligen bara två poäng till godo på SS Luleå men norrbottningarna har endast en match kvar.

UASS:s fem allsvenska lag hade för resten en makalös helg. Eller vad sägs om siffrorna 8-0, 6-2, 5½-2½, 6-2 och 7-1?!

I söderretan ser det mycket bra ut för Malmö SS som har tre poängs försprång. En tacksamhetens tanke bör man kanske skänka till lokalkonkurrenten Limhamns andra lag som överraskande bortaslog SS Allians med 4½-3½.

Ingen av division II-serierna är ännu avgjord men i II norra och II västra har SK Rockaden, Umeå respektive Växjö SK skaffat sig en ledning med tre poäng.

I hela seriesystemet har bara fyra lag lyckats passera den magiska 30-poängsgränsen. Det är HG-Schack, Helsingborg i IV:14 med 34½ partipoäng, Västerås Östra SK II i IV:6 med 32½, Ervalla SS i IV:7 med 31½ och Falköpings SS som i IV:10 trots en oavgjord match har tagit 30 poäng.

Resultat

Elitserien: SK Rockaden - SK Kamraterna 7-1, Lunds ASK - SK Passanten 5-3, Limhamns SK - Wasa SK 2-6, Södra SASS - SS Manhem 4-4, Schack 08 - Solna SS 2-6.

Ställningen: Wasa SK 10 (28½), SK Rockaden 9 (27½), SK Kamraterna 8 (21), Södra SASS 6 (23), SS Manhem 4 (19½), Lunds ASK 4 (18½), Solna SS 4 (15½), Schack 08 2 (17), Limhamns SK 2 (16), SK Passanten 1 (13½).

Div I norra: Örebro SS - Linköpings ASS 4½-3½, SS Luleå - Upsala ASS 0-8, SK

Rockaden II - Skara SS 5½-2½, Västerås ÖSK - Farsta SK 5-3.

Ställningen: Upsala ASS 10 (29), SS Luleå 8 (24), Västerås ÖSK 6 (21), Örebro SS 5 (22½), Linköpings ASS 4 (20½), Farsta SK 4 (18), Skara SS 3 (17), SK Rockaden II 2 (16).

Div I södra: Kirsebergs SK - Lundby SS 2½-5½, Åstorps SS - Malmö SS 2-6, AK-77 - SS Manhem II 4-4, SS Allians - Limhamns SK II 3½-4½.

Ställningen: Malmö SS 10 (27), SS Manhem II 7 (22½), SS Allians och Lundby SS 6 (22), Limhamns SK II 6 (21), AK-77 5 (20½), Kirsebergs SK 0 (14), Åstorps SS 0 (11).

Div II norra: Sandvikens SK - Kristallens SK 4-4, Malungs SK - Upsala ASS II 2-6, SK Rockaden, Umeå - Akademiska SK 4½-3½, SK Rockaden, Sundsvall - Järfälla SS 6½-1½.

Ställningen: SK Rockaden, Umeå 9 (26), Upsala ASS II 6 (24), Akademiska SK 6 (22½), Järfälla SS 5 (18), SK Rockaden, Sundsvall 4 (20½), Malungs SK 4 (14½), Sandvikens SK 3 (18), Kristallens SK 3 (16½).

Div II västra: Majornas SS - Uddevalla SS 4½-3½, Markaryds SK - Växjö SK 1½-6½, Nässjö SK - SS Manhem III 5-3, SS Allians II - Eksjö SK 2½-5½.

Ställningen: Växjö SK 10 (27½), Majornas SS 7 (22½), Eksjö SK 6 (25½), SS Manhem III 5 (23), Uddevalla SS 4 (19½), Nässjö SK 4 (18½), SS Allians II 4 (18), Markaryds SK 0 (5½).

Div II östra: Eskilstuna SK - Schack 08 II 2½-5½, KH-Alliansen - Strängnäs SS 3-5, Vällingby SS - Fagersta SS 6-2, Södra SASS II - Wasa SK II 1-7.

Ställningen: Wasa SK II 8 (26), Strängnäs SS 8 (24½), Schack 08 II 6 (21), Södra SASS II 6 (18½), Vällingby SS 5 (21½), KH-Alliansen 4 (21), Fagersta SS 2 (13½), Eskilstuna SK 1 (14).

Div II södra: Kristianstads SK - Malmö SS II 5-3, Lunds ASK II - Helsingborgs SS 3-5, Rödeby SK - Malmö AS 4½-3½, Lunds ASK III - En Passant 3½-4½.

Ställningen: Rödeby SK 9 (26), En Passant 8 (21), Helsingborgs SS 7 (27½), Kristianstads SK 6 (20), Malmö SS II 5 (22), Lunds ASK II 3 (17), Malmö AS 2 (15½), Lunds ASK III 0 (11).

Här följer ett par partier från tredje omgången, som vanligt utvalda och kommenterade av Bo Aurell.

CARO-KANN (B 14)

Magnus Bergström
Solna SS

Axel Ornstein
Södra SASS

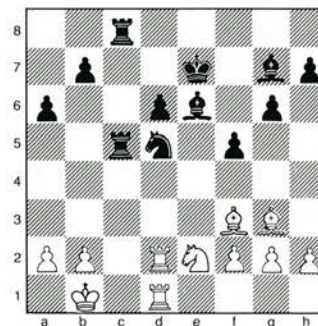
1. e4 c6 2. e4 d5 3. exd5 cxd5 4. exd5 Sf6 5. Lb5+ Sbd7 6. Sc3 g6 7. d4 Lg7 8. d6

Utän denna åtgärd kommer svart så småningom att spela Sb6 och Sxd5 med blockering av och anfall mot den isolerade bonden på d4.

8. - exd6 9. De2+ De7 10. Lf4 Dxe2+ 11. Sgxe2 Ke7 12. 0-0-0 Sb6 13. d5!?

Detta innebär att vit offerar d-bonden. Viss ersättning får han i form av angreppschanser längs d-linjen. Ett alternativ var annars 13. Sg3 med idén 14. The1.

13. - a6 14. Ld3 Sfxd5 15. Sxd5 Sxd5 16. Lg3 Le6 17. Le4 The8+ 18. Kb1 Tc5 19. Td2 f5 20. Lf3 Tac8 21. Thd1

21. - f4!?

Frilägger fältet f5 för en schack med löparn. Bonden kan inte slås: 22. Lxf4? Lf5+ 23. Ka1 Sxf4 24. Sxf4? Tc1+ 24. Txc1 Txc1+ matt eller 22. Sxf4? Sxf4 23. Lxf4 Lf5+ 24. Td3 Lxd3+ och svart har vunnit kvaliteten.

22. Lh4+ Sf6 23. Sd4

Nu strandade både 23. Txd6? och 23. Sxf4? på 23. - g5. Efter 23. Lxf6+ Lxf6 skulle svarts löparpar bli mycket starkt, och bonderov från vits sida skulle bestraffas. Vi belyser det sistnämnda med varianten 24. Lxb7? Tb8 25. Lxa6? Ta5 26. Ld3 Lxa2+ 27. Kc1 Lb3 och vit är förlorad efter t ex 28. Te1 Kf7 29. Sc3 f3! eller 29. f3 Ta1+ 30. Lb1 Tc8+ 31. Sc3 d5!.

23. - Ld7 24. Lxf6+ Lxf6 25. Lxb7 Tb8 26. Lxa6 Tb4

Hotar 27. – Lxd4 28. Txd4 Lf5† 29. Ka1 Txd4 med tornvinst eller matt.

27. a3 Tb8 28. Le2 g5 29. h3 Le8

Här står löparen redo till utfall både till g6 och a4.

30. b4!? Ta5 31. Kb2?

På 31. Ka2 hade följt 31. – Txb4, varefter det inte längre finns något att göra mot hotet 32. – Lf7†. Nu blir fångslingen av springaren på d4 avgörande. Däremot ser det ut som om vit hade klarat sig efter 31. Sc2!?, t ex 31. – La4 32. Ka2 Lxc2 33. Txc2 Txb4 med ganska lika chanser.

31. – La4 32. Te1 Td5 33. Tc7† Kd8 34. Tc4 Lb5 35. Kc3 Ta8!

Starkare än att ta kvaliteten direkt. Nu får svart även a-bonden och avvecklar till ett vunnet slutspel.

36. Kb3 Lxc4† 37. Kxc4 Txd4† 38. Txd4 Lxd4 39. Kxd4 Txa3 40. b5 Ta2 41. Lf3 Txf2 42. b6 Tb2 43. b7 Kc7 44. uppgivet.

Svart byter vid lämpligt tillfälle tornet mot b-bonden och löparen och vinner sedan lätt på sin merbonde.

BOGOINDISKT FÖRSVAR (E 11)

Carl-Magnus Björk
SK Rockaden

Reynir Helgason
Limhamns SK

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4† 4. Ld2 De7 5. g3 Sc6 6. Lg2

Starkt i fråga kom 6. Sc3.

6. – Lxd2† 7. Sbx2 d6 8. 0–0 e5 9. d5 Sb8 10. e4 0–0 11. b4 a5 12. a3 Sa6 13. Db3 Lg4

Samma ställning uppnåddes, via en del dragomkastningar, i partiet Beljavskij – Salov, Bryssel 1988. Beljavskij fortsatte med 14. Tfb1, men svart vann.

14. Sh4 g6 15. Dc3 axb4 16. axb4 c5 17. dxc6 Efter 17. b5 skulle svart få en för vit besvärande springarplacering på b4.

17. – bxc6 18. f4 c5 19. b5 Sb4

Så fick vit i alla fall sin springare på b4. Skillnaden mot nyss är att vit nu har en fribonde på b-linjen, svart en efterbliven bonde på d6 och vit är redo att starta ett kungsangrepp.

20. f5 g5

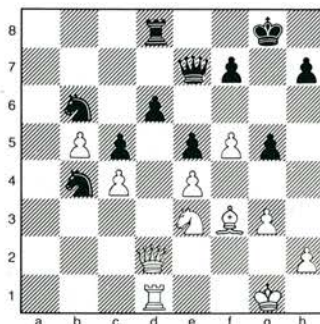
Om svart inte företar sig någonting får han vara beredd på 21. Tae1 jämte 22. h3.

21. Shf3 Lxf3 22. Lxf3 Sd7 23. Tfd1 Sb6 24. Sf1

Springaren skall till e3, varifrån den senare har ett antal möjligheter att förflytta sig:

Placering på d5, angrepp mot kungsflygeln via g4 och inträngande i svarts ställning via f5, sedan bonden där har flyttats.

24. – Ta4 25. Txa4 Sxa4 26. Dd2 Td8 27. Se3 Sb6

28. f6!

Ett mycket fint bondeoffer!

28. – Dxf6 29. Lh5 Dg7

Det hotade närmast 30. Tf1 följt av slag på f7. Något bra alternativ till textdraget tycks inte finnas. Varianten 29. – Td7 30. Sg4 Dg7 31. Tf1 Kh8 32. Tf6 Sc8 33. Tf5 med hoten 34. Sxe5 och 34. Tgx5 illustrerar vits möjligheter.

30. Sf5 Df6 31. Tf1 Td7 32. h4 h6

På 32. – gxh4 följer 33. Sh6† med damvinst.

33. Se3 Dg7 34. Sf5

Draguppreningen har säkert sin förklaring i att vi närmar oss tidskontrollen.

34. – Df6 35. hxg5 hxg5 36. Se3 Dg7

Inte 36. – Dh6? 37. Sg4! (Dxh5?? 38. Sf6†).

37. Sg4 Kf8 38. Tf5 Sxc4 39. Dc1 d5

Eller 39. – Sb6 40. Tgx5 Dh8 41. Sxe5 dxe5 42. Dxc5† Te7 (Ke8 43. Txe5† osv) 43. Dxb6 med vinstställning för vit.

40. exd5 Sd6 41. Dxc5 Sd3 42. Da3 e4 43. Txf7†! Dxf7

Eller 43. – Txf7 44. Dxd6† Kg8 (44. – Te7 45. Dd8† Te8 46. Dxe8† matt och 44. – Ke8 45. Sf6† Dxf6 46. Dxf6 osv) 45. Lxf7† Kxf7 (Dxf7 46. Sh6†) 46. Sh6† Ke8 47. Db8† och vit vinner damen (47. – Ke7 48. Sf5† och 47. – Kd7 48. Db7†).

44. Lxf7 Kxf7 45. b6 Se8 (?)

Bättre motstånd kunde svart ha bjudit med 45. – Sb7 med idén att ställa en springare på c5.

46. Da4 Sc5 47. Dc6 uppgivet.

Sovjetiskt i Hallsberg

□ Viktor Bologan och Konstantin Sakejev, båda Sovjet, stod i en klass för sig i Hallsbergsturneringen, där de tog 8 respektive 7½ poäng av 9 möjliga. Bäste svensk blev Niclas Hjelm, SK Rockaden, Stockholm med 6 poäng och femte plats.

Referat och partier i nästa nummer!

Hall delad åtta i EM

□ Jesper Hall, Lunds ASK delade åttonde plats i Junior-EM i Arnhem, Holland som blev en stor nordisk triumf. Rune Djurhuus, Norge segrade med Hannes Stéfansson, Island på andra plats.

Referat och partier i nästa nummer!

Pristävlingen i nr 8

□ Kombinationstävlingen i TfS nr 8/90 visade sig vara en ganska knepig historia och endast två läsare lyckades klara alla uppgifterna. Ytterligare några var inne på rätt väg och bland dem har vi lottat ut ett par prisböcker.

Lösningarna:

1) 1. Td6†! Kxe5 2. Sf7† Kf5 3. g4† matt (Tolusj – Randviir, Pärnu 1947).

2) 1. Lxd5†! Kxd5 2. Dg8† De6 (Te6 3. Dg2† Kc4/Te2 4. Da2† matt) 3. Da8† Kc4 4. Da2† matt (Skotcheff – NN, 1936).

3) 1. – Th5†!! 2. Kxh5 Dh3† 3. Kg5 h6† 4. Kf4 g5† 5. Ke5 De6† matt (Zambelly – Maróczy, korr 1897–98).

4) 1. Sf7! Kxf7 2. Dxe6†! Kg6 3. g4! Le4 4. Sh4† matt (Aljechin i blindparti mot Feldt, Tarnopol 1916).

Ett segare försvar, skriver Erik Mossborn i Malmö, erbjuder 1. – Dc8 2. Dxe6 Se5 men efter 3. Dxe5 får vit ett par bönder över med trolig vinstställning.

5) 1. Tc4! (med hotet 2. a3) Td5 (med idén 2. a3 Lc5) 2. Lf3! uppgivet (Romanisjin – Campora, Biel 1989).

Den uppgift som vållade mest huvudbry. Det finns flera vinstvarianter för vit, t ex 1. – Sb2 2. Lxb2 Td2 3. Lc3! eller 3. Tc8†.

6) 1. – Txe5!! 2. fxe5 Lxe5†! 3. Kxe5 Dc7† 4. Kf6 Dg7† 5. Kg5 De5† 6. Df5 Dxf5† matt (Karge – Mandel, Berlin 1949).

Vinnare av var sin prisbok blev Erik Mossborn, Carl Hillsgatan 14 A, 217 56 Malmö och Jörgen Melander, Halmvägen 16, 125 33

Älvsjö (alla rätt) samt Bo Göransson, Bergagatan 44, 752 39 Uppsala och Anders Mattsson, Lars Kagggatan 127, 502 57 Borås – TfS gratulerar och kommer igen med fler kombinationer inom kort!

Jostein Westberg död

□ Efter flera års tystnad kom i december ett julkort från gamle vännen Jostein Westberg. Det var poststämplat i Söderköping och jag skrev genast tillbaka om hur livet formade sig i Göteborg, intet anande att detta blev en sista hälsning – den 12 januari gick Jostein ur tiden.

Han var född 1923 i Norge och kom på 1940-talet in i schacklivet i Stockholm både som spelare av mästartklass och som organisatör. Han blev sekreterare i Sveriges Schackförbund och en viktig länk i Folke Rogards stab.

Åren 1958–61 var Jostein redaktör för Tidskrift för Schack, som under denna period genomgick en moderniseringsprocess både beträffande innehåll och layout. Men det ekonomiska stödet från SSF var blygsamt och tidskriftsengagemanget blev en parentes.

I stället ägnade sig Jostein åt bokutgivning (redan turneringsboken Göteborg 1955 var i stort hans verk). Under åren 1959–71 gladdade Jostein oss med 24 titlar, varav kan nämnas *Schackspelets världsmästare* – fyra delar – i samarbete med Bengt Hörberg och *Schackspelets giganter* tillsammans med Eric Uhlin. 1980 kom *Allemans bok om schack*, en översättning och bearbetning av ett engelskt verk, som Jostein utformade på ett briljant sätt.

Jostein Westberg var även känd från radio och TV. Inte minst de goda kontakterna med ryska stormästare var intressanta för massmedierna.

I unga år arbetade Jostein på verkstad. Med sin intelligens och vakenhet hade han säkert blivit en bra verkmästare. Men han sögs in i schackspelets trollkrets och fick känna på kulturarbetarens knappa villkor. Han mötte detta med bohemska vanor, präglade av en lätt resignerad humor.

Nu har Jostein Westberg kämpat slut, men vi minns honom för de många bra saker han åstadkom.

Arne Berggren

1. Andrej Sokolov, Sovjet
2. Aleksej Drejev, Sovjet
3. Thomas Ernst, Sverige
4. Jonny Hector, Sverige
5. Peter Fransson, Sverige
6. Jan-Olov Lind, Sverige

g	2570	—	½	1	1	½	1	4
g	2615	½	—	½	1	1	1	4
m	2480	0	½	—	½	½	½	2
m	2465	0	0	½	—	½	1	2
	2260	½	0	½	½	—	0	1½
	2255	0	0	½	0	1	—	1½

Dubbelt ryskt i Ryska veckan

VM-kandidaten Aleksej Drejev och tidigare världstrea Andrej Sokolov delade som väntat förstapriset i Örebro Schacksällskaps Ryska vecka 6–10 november.

De båda sovjetiska stormästarna spelade, som framgår av tabellen, remi inbördes och Drejev nödgades dessutom släppa en halva mot Thomas Ernst, medan Sokolov remiserade mot arrangörsklubbens Peter Fransson.

Turneringen var den starkaste i Örebro på mer än 50 år eller sedan dåvarande världsmästaren Alexander Aljechin i mitten av 30-talet turneringsspelade i Närmemetropolen. Det var kommunens Ryska mässa som gav Örebro SS chansen att "nästan gratis" få med två sovjetiska stjärnor i turneringen. Men bland klubbmedlemmarna hade också samlats in mer än 30 000 kronor med sikte på ett arrangemang av det här slaget.

Ryska veckan spelades under utmärkta förhållanden i Bergsmannens Konferenscenter i centrala Örebro (där SM-särspellet ägde rum för något år sedan) och bjöd både på hårda kamppartier och publikvänligt spel. Speciellt glädjande för arrangörerna var att de båda Örebrospelarna Fransson och Lind inte var chanslösa mot vare sig de svenska landslagsmännen eller de sovjetiska mästarna.

I Teatercaféet en trappa ner spelade en tredje sovjetisk stormästare – Jevgenij Svesjnikov – simultan mot 40 länsbor. Han vann 36 partier, släppte tre remier och förlorade mot Patrik Rundqvist, Linde SK.

Svesjnikov höll också schackskola för juniorer samt analyserade partier från den pågående VM-matchen Kasparov – Karpov i vilken knappt hälften av partierna hade spelats. När han ombads tippa utgången framgick det att han höll på Karpov:

– Jag tror i varje fall inte att Karpov kommer att förlora, sade han. Men vi kan nog

vänta oss åtskilligt fler remipartier och sedan slutar matchen kanske med en överraskning eller en skandal.

Han ville dock inte närmare utveckla vad han befarade.

Svesjnikov ansåg att såväl Kasparov som Karpov spelar bättre mot andra motståndare än mot varandra. Han menade också att världsmästarens politiska engagemang samt hans besvär med personliga relationer måste ta på krafterna:

– Den som ena dagen är Kasparovs bästa vän är nästa dag hans ovän, konstaterade han.

Såväl lottdragning som prisutdelning i Ryska veckan fick en festlig inramning och ägde rum inför en mycket stor publik på mannekängernas scen i mässhallen.

Björn Widén

KUNGSINDISKT I FÖRHAND (A 08)

Jan-Olov Lind
Sverige

Aleksej Drejev
Sovjet

1. e4 e6 2. d3 d5 3. Sd2 c5 4. Sgf3 Sc6 5. g3 g6 6. Lg2 Lg7 7. 0–0 Sge7 8. a3

Det går också att spela på kungsflygeln eller i centrum. I partiet Cioaltea – Jansa, Belgrad 1977 (Inf 23/16) följde: 8. Sh4 0–0 9. f4 f5 med lika spel. En annan idé som dök upp i partiet Dvoreckij – Vulfson, Sovjet 1986 (Inf 41/4) är att offra bonde med 8. exd5 exd5 9. d4 cxd4 10. Sb3 med oklar ställning.

Det bästa draget är dock det naturliga 8. Te1, eftersom vit då håller alla möjligheter öppna.

8. – b6

I en ställning av det här slaget är det viktigt

T v: Jevgenij Svesjnikov grubblade förgäves mot Patrik Rundqvist, Linde SK (med ryggen mot kameran), som blev ensam om att besegra stormästaren. Foto: Janne Oscarsson, Örebro-Kuriren.

T h: Andrej Sokolov samlar sig inför tredje rondens möte med Peter Fransson som trots att han kom tio minuter för sent lyckades hålla remi. Foto: Christer Pöhner, Örebro-Kuriren.

att man inte rockerar för snabbt.

9. Tb1 a5 10. a4?

Här borde vit ha spelat 10. Te1 eftersom textdraget försvagar fältet b4.

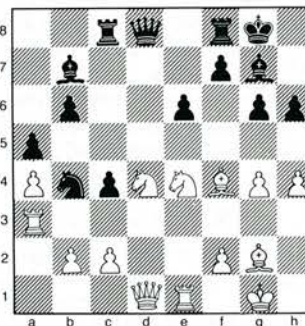
10. – Sb4! 11. Ta1?!

Onödigt. 11. – Sa2 var knappast något hot.

11. – Lb7

Svarts plan är att spela c5–c4 i rätt ögonblick.

12. Te1 Tc8 13. Ta3 h6 14. h4 c4! 15. d4 dxe4 16. Sxe4 Sf5 17. Lf4 0–0 18. g4 Sxd4 19. Sxd4

19. – e5!

Nyckeldraget. På 19. – Dxd4 följer 20.

Dxd4 Lxd4 21. c3 Sc2 22. cxd4 Sxe1 23. Sf6! Kg7 24. Lxb7 varefter vit går ganska helskinad ur komplikationerna. Svart kan heller inte ta på e4 först: 19. – Lxe4 20. Lxe4 varefter löparen gardar c2.

20. Lxh6 Lxh6 21. g5 Lxe4 22. Lxe4 Dxd4 23. gxh6 Dxd1 24. Txd1 Tfd8

Ställningen är materiellt lika men ändå ytterligt bekymmersam för vit som nu måste ge upp d-linjen.

25. Txd8† Txd8 26. Tg3 Td1† 27. Kg2 Td4! 28. Lxg6

Eller 28. f3 Td2† eller 28. Kf3 f5.

28. – fxcg 29. c3 Td6 30. cxb4 axb4 31. h5 Kh7 32. Tg4 Tc6 33. hxg6† Txc6 34. Txc6 Kxc6 35. Kf3 c3 36. bxc3 b3 37. uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Engqvist)

SICILIANSKT PARTI (B 44)

Thomas Ernst
Sverige

Andrej Sokolov
Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sc6 5. Sb5 d6 6. c4 Sf6 7. S1c3 a6 8. Sa3 Le7 9. Le2 0–0 10. 0–0 b6 11. Le3 Lb7 12. Db3 Sd7 13. Tfd1 Sc5 14. Dc2 Tc8

Encyklopedin anger 14. – Lf6 med lika ▶

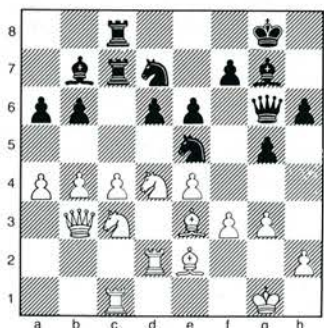
HELLERS I STORFORM PÅ GAMLA JAKTMARKER

Ferdinand Hellers trivs bra, och spelar bra, i sin gamla hemstad Malmö. Det visade han med all önskvärd tydlighet i 1990 års upplaga av Malmö Open som formade sig till rena uppvisningen av den i dagarna 22-åriga stormästaren. Sex segrar i rad och en avslutande remi – vad kan man mer begära?

Arrangörerna var tacksamma för att han slog av på takten. På så sätt sparade man

spel efter 15. Tab1 Sb4!? 16. Dd2 Lxc3 17. bxc3 Sxe4 18. Db2 Sxa2! 19. Lxb6 Dg5 20. Le3 Da5 (Averbach – Polugajevskij, Palma de Mallorca 1972).

15. Tac1 Dc7 16. Db1 Se5 17. f3 h6 18. Td2 Sg6 19. Sc2 Lf6 20. Sd4 Le5 21. Kh1 De7 22. g3 Lf6 23. Tcd1 Se5 24. b4 Scd7 25. Db3 g5 26. Kg1 Lg7 27. a4 Df6 28. Tfl Dg6 29. Ta1 Tc7 30. Tc1 Tfc8

31. Scb5?!

Ett frejdigt offer, som efter 31. – axb5 32. Sxb5 Tc6 33. Sxd6 tycks ge vit goda chanser. Men tyvärr står hans pjäser inte riktigt rätt... 31. – axb5 32. Sxb5 d5!

... tornet på c1 är sorgligt ogarderat.

33. Sxc7 Txc7 34. exd5 exd5 35. c5 bxc5 36. bxc5 Sc4! 37. Tdc2

På 37. Lxc4 dxc4 38. Txc4 är 38. – Se5 starkt.

37. – Sde5 38. Lf2 g4 39. f4 Sf3† 40. Lxf3 gxf3 41. Dxf3 d4 42. f5 Da6! 43. uppgivet.

På t ex 43. De2 avgör 43. – Dc6 44. Le1 Dh1† osv.

den tusenlapp som uppsatts i extrapris till den som vann alla sju partierna...

Tävlingen avslutades dagen före julafton. Tidpunkten påverkade inte deltagarantalet i alltför alarmerande utsträckning. Kanske ansåg sig många ha en legal anledning att slippa ifrån julstök, kanske ville någon av nostalgiska skäl vara med om 20-årsjubileet – Malmö Open hade premiär 1971 – i Rådhushallen.

Vi får se hur det blir med tävling nr 21. Konkurrenten om lokalen har blivit allt hårdare och hallen bokas numera år i förväg. Helgen före jul 1991 är redan upptagen och det ställer arrangerande Malmö Schackförbund inför två alternativ:

a) Att hitta en annan, likvärdig lokal. Det blir inte lätt, ty Rådhushallen är en av Sveriges bästa i sitt slag.

b) Att tidigarelägga turneringen. Möjligen går det att finna en lämplig helg under den annars ganska tävlingstata höstsäsongen.

I huvudturneringen startade 128 spelare, därav två stormästare och sju internationella mästare. Hellers var topprankad före Thomas Ernst, som gjorde sin första tävling som IGM, Jonny Hector, Ralf Åkesson, Igors Rausis, Carsten Høi, Stellan Brynell och Bjørn Brinck-Claussen.

För första rondens obligatoriska skräll stod Ludvig Sandström som besegrade Rausis, numera bosatt i Frankrike:

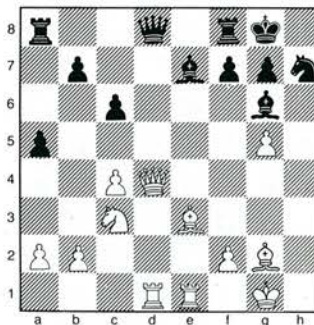
RÉTI (A 09)

Ludvig Sandström
Lunds ASK

Igors Rausis
Frankrike

1. Sf3 d5 2. c4 d4 3. g3 Sc6 4. Lg2 e5 5. 0–0 Sf6 6. d3 a5 7. e3 dxe3 8. Lxe3 Le7 9. Sc3 0–0 10. Te1 Lg4 11. h3 Lh5 12. g4 Lg6 13. d4 exd4

14. Sxd4 Sxd4 15. Dxd4 h5 16. Tad1 hxg4 17. hxg4 c6 18. g5 Sh7?

19. De5! f6 (De8 20. Ld4) 20. Txd8 fxe5 21. Td7 Lxg5 22. Txb7 e4 23. Sxe4 Lxe3 24. Txe3 Tab8 25. Sd6 c5 26. Tee7 Txb7 27. Sxb7 Tb8 28. Ld5† Kh8 29. Sxc5 Txb2 30. Tb7! Txb7 31. Sxb7 a4 32. a3 Sf6 33. Lc6 Lc2 34. Sc5 Lb3 35. Lb5 Kg8 36. Sxa4 Se4 37. Sb6 Kf8 38. a4 Sc5 39. a5 Ke7 40. a6 Sxa6 41. Lxa6 och vit vann.

Rausis, bördig från Riga och en av segerherrarna i Malmö Open 1989, skulle komma att förlora ytterligare ett parti, i femte rondan mot den högrankade jugoslaven Joski Mukić, och fanns den här gången inte med i toppstriden.

Sandström fortsatte däremot med att besegra Pontus Sjö Dahl och hade tre raka vinster innan han föll bort efter nederlag mot Høi i fjärde rondan.

Andra rondan slöt för övrigt med att Mikael Johansson, Åstorps SS, landslagsdebutant i våras, i vredesmod bröt tävlingen sedan han fått en nolla mot sin unge klubbkamrat Alexander Brontz. Johansson och tävlingsledningen hade skilda uppfattningar i en regel fråga och i sådana fall är det som bekant alltid kunden, dvs spelaren, som har fel...

Efter fyra rondor stod fem spelare på 4 poäng: Hellers, Hector, Åkesson, Brynell och Høi. Ernst hade tappat en halva mot den egyptiske landslagsspelaren Mohamed Esam, Helsingborgs SS som höll remi med bonde under ett segt slutspel. I fjärde omgången vann Hector ett märkligt parti mot Malmö SS' isländske IM Sevar Bjarnason som plötsligt började se syner och gav upp i en remiställning.

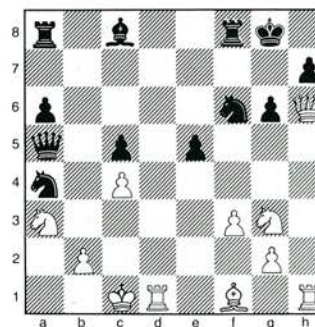
Hälften av toppmötena i femte rondan slutade med remi, bl a duellen Brynell – Hector. Hellers vann i stor stil mot Høi:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 86)

Carsten Høi
Danmark

Ferdinand Hellers
Wasa SK

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0–0 6. Le3 c6 7. Dd2 e5 8. Sge2 Sbd7 9. 0–0–0 a6 10. h4 b5 11. h5 Da5 12. a3 Sb6 13. Sg3?! exd4 14. Lxd4 c5 15. Le3 b4! 16. Sb1 Sa4 17. e5 dxe5 18. fxe6 fxe6 19. Lh6 Lxh6 20. Dxb6 bxa3 21. Sxa3

21. – Tb8! 22. Se4 Tb7 23. b4 (Td2 Sxe4 24. fxe4 Sxb2 25. Txb2 Dxa3) cxb4 24. c5 Sxc5 25. Sxc5 Dxc5† 26. Lc4† Le6 27. uppgivet.

Høi förlorade av bara farten även i nästa rond, då han desperat försökte vinna en remiställning mot Magnus Eriksson, Limhamns SK.

Ernst fann en finurlig väg att tränga igenom Åkessons försvar:

FRANSKT PARTI (C 18)

Thomas Ernst
SK Kamraterna

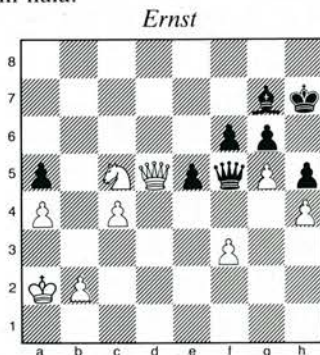
Ralf Åkesson
Södra SASS

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3† 6. bxc3 Dc7 7. Dg4 f5 8. Dg3 cxd4 9. cxd4 Se7 10. Ld2 0–0 11. Ld3 b6 12. Se2 La6 13. h4!? Lxd3 14. cxd3 Sbc6 15. 0–0 Dd7 16. h5 Tac8 17. h6 g6 18. Tac1 Kf7 19. Dh4 Sg8 20. Lg5 Sce7 21. Sf4 Txc1 22. Txc1 Te8 23. Txc8 Sxc8 24. Lf6 Sce7 25. Sh3! Sc6 26. Sg5† Ke8 27. Lg7 De7 28. g3 Sxd4 29. Kg2 Se2 30. Da4† Kd8 31. Sxh7 d4 32. Lf6 Sxf6 33. Sxf6 Db7† 34. f3 uppgivet.

Längre ner i fältet noterades bl a att Stefan Olsson, SK Bara Bönder (1724) spelade remi mot Teodor Hellborg, Wasa SK och att Ingela Eriksson, Linköpings ASS (1792) slog Ronald Hansson, SK Tidnsöd, Malmö. Både Olsson och Eriksson gjorde utmärkta insatser och erövrade var sitt rankingpris efter

vinster även mot Sven-Gunnar Samuelsson, Haninge SS i rond 6 respektive Karl Johan Moberg, SS Manhem (i rond 4).

Sjätte rondens toppmöte mellan Hellers och Ernst avgjordes med ett elegant springardrag sedan draken fört en slumrande tillvaro i sin håla:

Hellers

39. Se6!

Spelat efter en god stunds räknande. Mot hotet 40. Dd7 finns inget försvar, det gäller "bara" att komma undan schackarna.

39. — Dc2 40. Dd7 Dxc4† 41. Kb1 Df1† 42. Kc2 Dc4† 43. Kd2 Db4† 44. Ke2 Dxb2† 45. Kf1 Da1† 46. Kg2 Db2† 47. Kg3 uppgivet.

Esam visade än en gång sin kapacitet genom att hålla remi i ett svårkött slutspel med minusbonde mot Hector. Rondens sensation var Patrik Lybergs vinst mot en erfaren internationell mästare:

CARO-KANN (B 19)

Bjørn Brinck-Claussen Patrik Lyrberg
Danmark SK Rockaden

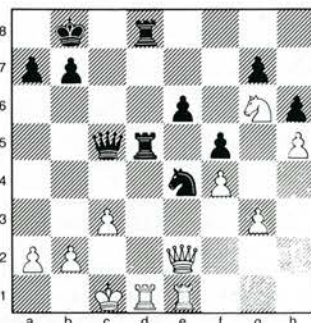
1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Lf5 5. Sg3 Lg6 6. h4 h6 7. Sf3 Sd7 8. h5 Lh7 9. Ld3 Lxd3

Sovjetseger i Rilton Cup

■ Aleksej Vyzmanavin, 31-årig sovjetisk stormästare, vann årets Rilton Cup med 8 poäng av 9 möjliga. Nio spelare, bland dem Jonny Hector, Ferdinand Hellers, Stellan Brynell och Jan Johansson, delade andra plats med 7.

Referat och partier i nästa nummer!

10. Dxd3 Dc7 11. Ld2 Sgf6 12. 0-0-0 e6 13. Se4 0-0-0 14. g3 Sc5 15. Sxc5 Lxc5 16. Lf4 Ld6 17. Lxd6 Txd6 18. Dc4 Td5 19. Se5 Thd8 20. c3 c5! 21. f4 Se4 22. Tg1 f6 23. Sg6? Kb8 24. De2 f5 25. dxc5 Dxc5 26. Tge1

26. — Td2! 27. Txd2 Txd2 28. Df3 Db5 29. uppgivet.

Före sista rondan ledde Hellers med en hel poäng. Josko Mukić, som efter en inledande remi hade vunnit fem partier i rad och i sjätte omgången bekant färg genom att slå Brynell, var inte oväntat nöjd med en tidig remi. Det var Hellers också:

— Min första turneringsseger på ett och ett halvt år, sade han belåtet efteråt. Det var hans andra förstaplats i Malmö Open. Den första kom 1988, då han också startade med sex raka segrar.

Till 6-poängarna sällade sig så småningom Hector och Mohamed Esam via vinster mot Magnus Eriksson respektive Ari Ziegler, AK-77. Bland 5½-orna fanns bl a Mats Sjöberg, SK Rockaden, Stockholm, som man inte har sett till i individuella tävlingar på ett tag, och Christian Jepson, Lunds ASK som i sista rondan gav Carsten Høi dennes tredje nederlag i följd.

Som avslutning ett trevligt parti, i vilket vit på ett instruktivt sätt vederlägger ett avsteg från teorin:

DAMGAMBIT (D 40)

Ulf Sjödel Mårten Howe
Västerås Östra SK Kristianstads SK

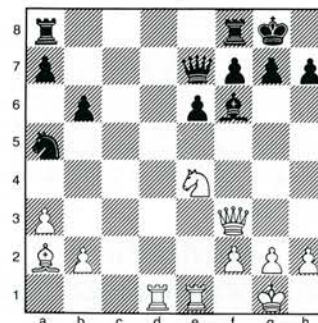
1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 c5 4. e3 d5 5. Sc3 Sc6 6. a3 exd4 7. exd4 Le7 8. Ld3 0-0

Teorin anger 8. — dxc4 9. Lxc4 0-0 10. 0-0 a6 11. Lg5 b5 12. La2 Lb7 13. Tc1 b4 14. axb4 Sxb4 med oklar ställning. Textdraget kan emellertid knappast vara fel.

9. 0-0 b6 10. Te1 Lb7 11. Lg5 dxc4 12. Lxc4 Sa5?!

Svart tror sig ha en bondevinst inom räckhåll men det visar sig vara en synvilla. Bättre var därför t ex 12. — Sd5 eller 12. — Tc8.

13. La2 Lxf3?! 14. Dxf3 Dxd4 15. Tad1 Dc5 16. Lxf6 Lxf6 17. Se4 De7

18. b4! Sb7 19. Sxf6† gxf6 20. Ld5! Tab8 21. Le4 Tfc8

På 21. — Sd6 hade följt 22. Lxh7†! Kxh7 23. Dh5† Kg7 24. Dg4† Kh7 25. Te3 Sf5 26. Th3† Sh6 27. Txb6†! Kxh6 28. Td3 och maten kan inte undvikas.

22. Dh5 Sd6 23. Dxb7† uppgivet.

Slutställning: 1) Ferdinand Hellers, Wasa SK 6½ (av 7), 2) Jonny Hector, Kirsebergs SK 6, 3) Josko Mukić, Jugoslavien 6, 4) Mohamed Esam, Helsingborgs SS 6, 5) Ralf Åkesson, Södra SASS 5½, 6) Stellan Brynell, Limhamns SK 5½, 7) Sævar Bjarnason, Malmö SS 5½, 8) Mats Sjöberg, SK Rockaden, Stockholm 5½, 9) Christian Jepson, Lunds ASK 5½, 10) Thomas Ernst, SK Kamraterna 5, 11) Anatolij Zaravljev, Sovjet 5, 12) Magnus Eriksson, Limhamns SK 5, 13) Lars-Göran Eklund, Skara SS 5, 14) Rikard Backelin, Vällingby SS 5, 15) Jan Clementsson, Limhamns SK 5, 16) Ari Ziegler, AK-77 5, 17) Teodor Hellborg, Wasa SK 5, 18) Anders Nilsson, Lunds ASK 5, 19) Niklas Cederqvist, Skara SS 5.

Rankingpriser: Mukić, Zaravljev och Nilsson, Ulf Karlsson, Kirsebergs SK, Anders Hansson, HG-Schack, Helsingborg, Ingela Eriksson, Linköpings ASS, Stefan Olsson, SK Bara Bönder, Mattias Johansson, Hudiksvalls SK, Nils Tykesson, Vallentuna SK.

Breddtävlingen MSF Open (tidigare IBM Open) spelades för femte gången. 69 startande räknades in och det var en markant

minskning jämfört med i fjol då över 100 spelare ställde upp. Här har nog närheten till julhelgen tagit sin tribut.

Fyra man delade segern enligt följande:

1) Per Ringdell, Lunds ASK 6 (av 7), 2) Jens Riis, Hässleholms SK 6, 3) Pär Lanvin, Ronneby SK, 4) Anders Svensson, Bräkne-Hoby SK 6, 5) Frances McCluskey, Danmark 5, 6) Per-Erik Berglund, SS Manhem 5, 7) Kennet Hansen, Åstorps SS 5, 8) Jesper Bernle, Solhedens SK, Trelleborg 5, 9) Jonny Lönn, Markaryds SK 5, 10) Turan Caliskan, Kirsebergs SK 5, 11) Henry Conradsen, Malmö AS 5, 12) Tamer Umdu, Kirsebergs SK 5.

Rankingpriser: Svensson och Lanvin samt Ringdell, Umdu, McCluskey.

Tävlingskalender

- 3 feb: Allsvenskan, rond 6.
- 16-17 feb: Västgöta Open, Skara – se annons i detta nr!
- 22-24 feb: Elitserien, rond 7-9 i Göteborg.
- 24 feb: Allsvenskan, rond 7.
- 10 mars: Arne Berglunds Minnesturnering, Falköping – se annons i detta nr!
- 15-17 mars: Flickskol-SM, Eslöv.
- 15-17 mars: Regionfinaler i Svenska Cupen, Östersund, Uppsala, Stockholm, Hallsberg, Göteborg och Malmö.
- 24-31 mars: Öppna SM och Öppna JSM, Malmö – se annons i detta nr!
- 29 mars-1 apr: SIAB Open, Västerås – se annons i detta nr!
- 29 mars-7 apr: Int eloturn, Krumbach, Tyskland, 10 r, 1:a pr 3 000 DM. Inf: Otto Hutter, Hertleinstrasse 52, 8520 Erlangen, Tyskland, tel (49) 9131/389 76.
- 1-7 april: Öppna norska mästerskapet, Gausdal. Inf: Arnold J Eikrem, Jomfrubrätveien 46 a, N-1179 Oslo, Norge, tel (47) 2-67 95 20, fax (47) 2-67 95 13.
- 12-14 apr: Final i Svenska Cupen, Örebro.
- 21-28 apr: Arnold Cup, Gausdal. Inf: Se ovan!

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

Strövtåg på schackkartan

Så är det dags för en liten tävling på ungdomssidorna! Förutom ett visst schackligt kunnande är det också bra att vara utrustad med lite känsla för det geografiska (efter Arvika-fadäsen i nr 9/90 har ungdomsredaktionens intresse för detta ämne fördjupats...).

Så här går det till:

Nedan finns 16 spelöppningar eller öppningsvarianter uppräknade. Var och en av dessa har i sitt namn ett land eller en ort, och din uppgift är att lista ut vilka dessa är. Varianterna är ordnade i två grupper. A-H syftar på olika länder medan 1-8 döljer namnen på orter.

När du har hittat namnen på öppningarna/varianterna gäller det att para ihop de i länder-gruppen med dem i orter-gruppen, så att orten hamnar tillsammans med det land den ligger i.

Ett par regler finns. Det går inte att stoppa i mitten av varianten, utan det namn som söks är det som gäller för hela varianten. Exempel: 1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. f4... Här duger inte "Sicilien" (som väl är en aning tveksamt som land dessutom), utan rätt svar är "Finland", för Finlandsvarianten uppkommer efter 6. f4.

Vidare är det svenska namn på varianterna vi söker. Nordisk gambit t ex (1. e4 e5 2. d4 exd4 3. c3) kallas t ex "Danish gambit" i England, men det är helt ointressant för vår tävling. Redo? Här kommer dragen!

LÄNDER

- A) 1. d4 f5
B) 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3
C) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Le7
D) 1. e4 e5 2. Sf3 Sf6
E) 1. e4 e5 2. Sf3 f5
F) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5
G) 1. c4
H) 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6

ORTER

- 1) 1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e6
2) 1. e4 e5 2. Sc3 Sc6
3) 1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 e6 4. Sf3 Sf6 5. e3 Sbd7 6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5
4) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 Sf6 4. d4 exd4 5. Sd5
5) 1. d4 Sf6 2. c4 e5
6) 1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Lf4 Lg7 4. Sbd2
7) 1. d4 f5 2. c4 Sf6 3. Sf3 g6 4. g3 Lg7 5. Lg2 d6 6. Sc3 0-0
8) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Sxe4 6. d4 exd4

Nu har du alla uppgifter så det är bara att plocka fram kartboken (om den behövs!). Tre bokpriser vinkar! Lösningar sänder du senast den 20 februari till Tidskrift för Schack, c/o Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda.

Lycka till!

Yngsta styrelsen?

Vid senaste årsmötet löste Ljusdals SK sina ledarproblem på följande eleganta sätt: Ordförande Jörgen Olsson, 14, sekreterare Marcus Svensson, 15, kassör Henrik Wallin, 17, suppleanter Jon Andersson, 15, och Peter Furset, 15.

Klubben har cirka 50 medlemmar och är ytterst aktiv i Hälsinglands Schackförbund. Siewert Relefors i Avesta undrar om detta är den yngsta klubbstyrelsen i Sverige - vad säger läsarna?

SVENSKA TOPPRESULTAT I JUNIORTÄVLING I ÖST

□ Sex svenska spelare deltog i det öppna estniska juniormästerskapet som avgjordes i Tallinn den 4-12 januari. Daniel Ronneland, AK-77 och Alexander Brontz, Åstorps SS svarade för utmärkta resultat.

Ronneland gick in på tredje plats med 6½ poäng, endast en halv mindre än de båda hemmaspelare som belade de båda första platserna, och Brontz delade sjunde plats med 6 poäng sedan han startat med en nolla men sedan vunnit fem partier i rad.

Tävlingen var mycket starkt besatt, något som framgick av det faktum att 1989 års svenske kadettmästare Michael Wiander, Nacka SK fick nöja sig med 4½ poäng på de nio ronderna. 72 spelare deltog.

SS Manhem bjuder in till

OPALENPOKALEN

en snabbchacksturnering som spelas den 22-23 febr i direkt anslutning till

ELITSERIESAMMANDRAGNINGEN

på Hotel Opalen i Göteborg. Spelprogrammet är lagt så att det finns utmärkta möjligheter att följa elitseriespelet samtidigt. Vi ordnar också partikommentarer till spelet där. Så gott som hela svenska eliten finns på plats!

Startavgift: 125 kr.

Anmälan: Senast den 18 febr på postgirokonto 42 28 22-7, SS Manhem. Efteranmälningsavgift 30 kr.

Spelform: 20 min per spelare och parti, 7 ronder Monrad.

Priser: 1 pris 1 000 kr, ratingspriser på 500 kr till var tionde spelare under 2 000. I övrigt beroende på deltagarantal.

Avprickning: I spellokalen på Hotel Opalen, Engelbrektsgatan 73 (tvärgata till Avenyn närmast Götaplatsen) kl 1800 fredagen den 22 febr. Prisutdelning ca kl 1530 lördagen den 23 febr.

Komma sent? Åka tidigt? Bo bra? På försök ger vi deltagare som så vill möjlighet att en gång under turneringen mot en kostnad av 30 kr få en frirond. Frironden ger en halv poäng och måste ovillkorligen anmälas senast vid avprickningen före kl 1800. Rum på Hotel Opalen till specialpris: 225 kr/person i kombirum (2 pers), enkelrumstillägg 150 kr. Inf och rumsbest Mats Eriksson, tel 031/29 11 82, SS Manhem, tel 031/13 68 15.

Spelprogram: Fredag 1830-1910, 1930-2010, 2030-2110, lördag 1030-1110, 1130-1210 (lunch), 1330-1410, 1430-1510.

Elitserien: Fredag 1800-2400, lördag 1300-1900, söndag 1000-1600.

Sveriges Schackförbund söker REGIONOMBUD

till region Nedre norr (Ångermanland, Jämtland, Medelpad, Hälsingland och Dalarna) och region Söder (Småland, Halland, Södra Småland, Blekinge, Nordskåne, Nordvästra Skåne, Malmö och Skåne).

ARBETSUPPGIFTER: Organisera och vid behov leda två ungdomsledarkurser per år om distrikten inom regionen inte klarar detta. Bistå Ungdomskommittén med förslag på och inspektion av lämpliga lokaler för UK:s tävlingar och läger. Bistå arrangörer av UK:s tävlingar inom regionen med kunskap och följa deras förberedelser. Bistå nybildade klubbar med råd och handledning om berört distrikt ej klarar detta.

KVALIFIKATIONER: De personer vi söker bör ha goda kunskaper om nybörjarschack, lottnings-system, rating, bidragsregler, medlemsvärvning och andra frågor som behandlas på en kurs för nya ungdomsledare. Vana vid större tävlingar och därmed "blick" för om föreslagna lokaler är lämpliga. Vana vid att organisera sammankomster med övernattnings. Kunskap om större tävlingar för att kunna korrigera eventuella missar hos lokala arrangörer. Kunskap om föreningsadministration. Personen bör dessutom vara erfaren ungdomsledare samt ha körkort och tillgång till bil. Kompletterande utbildning av regionombud kan bli aktuellt. Regionombud är ett arvodesuppdrag. Ersättningsens storlek fastställs efter förhandling. Ange gärna önskemål.

Frågor angående uppdragen besvaras av Sigvard Olsson, tel 0413-178 44 eller Björn Ansner, tel 040-15 00 37.

Ansökningar med meritförteckning skickas till Sigvard Olsson, Rönnevägen 31 A, 241 34 ESLÖV senast den 1/3 1991.

För Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté Björn Ansner ordförande

Schackolympiaden rond för rond

Det spelades mer än 3 000 partier i herrturneringen i Novi Sad. En guldgruva, naturligtvis, för den som har tid och ork att ägna några månader åt spelöppningar, slutspel, kombinationer, bortsättningar...

Rond-för-rond-referatet är koncentrerat till Sveriges matcher som omfattade 66 partier. Men vi försöker även spegla något litet av vad som händer på andra håll under de intensiva tävlingsveckorna i Novi Sad.

■ Rond 1

Tidigare år har högrankade länder som Sverige kunnat räkna med en lätt motståndare i första rondan. Nu hade man ändrat seedningssystemet men underlät av någon anledning att informera om detta. Därför fick många lagkaptener en smärre chock när de såg lottningen.

Danskarna, som "hyggade" sig kvällen före start, ställdes t ex mot Jugoslavien, Australien hade gett sin förstabordsspelare Ian Rogers permission osv. Sverige firade emellertid en liten taktisk triumf genom att ställa över både Ulf Andersson och Lars Karlsson:

■ Sverige – Polen 2½–1½

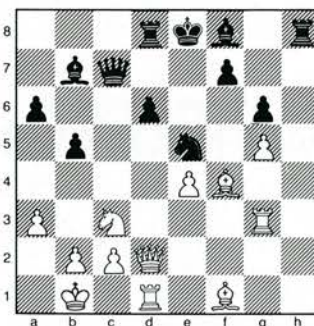
1. F Hellers	– A Wojtkiewicz	1 – 0
2. P Cramling	– W Schmidt	1 – 0
3. T Wedberg	– R Kuczyński	½ – ½
4. R Wessman	– A Sznapik	0 – 1

Hellers fick till det riktigt snyggt i en siciliansk specialare:

Westerinen värst

Den finske stormästaren Heikki Westerinen erhölet ett specialpris vid avslutningen. Han har nämligen deltagit i samtliga schackolympiader sedan Varna 1962 och är nu uppe i 15. Lajos Portisch, Ungern som var i Lyon i stället för i Novi Sad, har medverkat i 16 men han missade Haifa 1976. Som jämförelse kan nämnas att Gideon Ståhlberg hann med 13. Ulf Andersson är nu uppe i 10.

Wojtkiewicz

Hellers

22. Sxb5! Db8

På 22. – axb5 följer 23. Lxe5 dxe5 24. Lxb5† Ke7 (24. – Lc6 25. Lxc6† Dxc6 26. Dxd8† matt) 25. Db4† osv.

23. Tb3! Le7 24. Sc3 Dc7 25. Sd5 Lxd5 26. Dxd5 uppivet.

Resultatet på andra bord väckte stor uppmärksamhet. Partiet analyserades i TV på kvällen och någon dag senare presenterades det av stormästaren Mišo Cebalo över två helsidor i OS-bulletinen. Här är det, med segrarens egna kommentarer:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 94)

Włodzimierz Schmidt Pia Cramling
Polen Sverige

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sa6!?

För några år sedan existerade det här draget knappt. Nu är det inte helt ovanligt och som överraskningsvapen duger det mycket bra. Schmidt tänkte till för första gången och valde sedan den populäraste fortsättningen.

8. Te1 c6 9. Lf1 exd4

Finessen med 7. – Sa6 (i stället för 7. –

I 300 skämtteckningar strömmade in från hela världen till en tävling som arrangerades i samband med OS. Övanstående bidrag av brasilianaren Augusto Franke Bier fick inget pris, vilket TFS tyckte var orättvist...

Sbd7) är att löparen på e8 kan utvecklas. Det vanligaste, och troligen sundaste, är 9. – Lg4.

10. Sxd4 Sg4 11. h3 Db6 12. hxg4 Dxd4

På 12. – Lxd4?! får vit bra spel med 13. Le3! Lxe3 14. Txe3. Om svart slår på b2 fångas damen: 14. – Dxb2?? 15. Tb1 Da3 16. Sa4 Dxa2 17. Ta1.

Nu har en känd ställning uppkommit med den enda skillnaden att springaren står på a6 i stället för på d7. Vit har färre alternativ eftersom g4-bonden hänger. Nackdelen för svart är att hon ibland vill ställa springaren på e5, men det går ju inte...

13. De2 De5 14. Le3 Sc5 15. f3

Fortsättningen 15. f4?! De7 16. Lxc5 dxc5 17. e5 f6! ger inte svart några problem och 18. e6 besvaras med 18. – f5.

15. – De7 16. Dd2

Kanske var 16. Tad1 bättre. Nu blir det svårt att jaga i väg löparen från e5 med f4, då

svart spelar Lxc3 följt av Sxe4 med hot mot damen.

16. – Le5 17. Lg5

Schmidt ville inte tillåta Dh4.

17. – Dc7

Dåligt var 17. – Lf6? 18. Lxf6 Dxf6 19. Tad1 Td8 20. e5 och efter 17. – f6?! 18. Le3 (18. Lh6!?) måste svart alltid se upp för f4.

18. b4

På 18. Tad1!? följer 18. – a5.

18. – Se6 19. Le3

Eller 19. Lh6!? Te8.

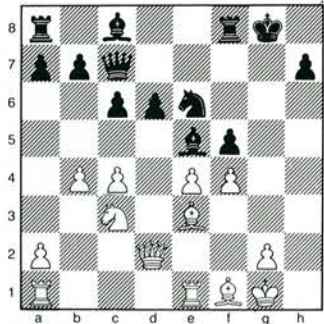
19. – f5

Bättre var 19. – a5! 20. a3 f5!?. Svart kan också spela 20. – axb4 21. axb4 Txa1 22. Txa1 De7 följt av 23. – Dh4 eller 23. – Df6. Till oklart spel leder 23. f4 Lxc3 24. Dxc3 Sg7.

20. gxf5

Efter 40 minuters betänkande. 20. exf5 gxf5 21. f4! var värre för svart att bemöta,

t ex 21. – Lxc3 22. Dxc3 fxc4 23. Tad1 med utmärkt kompensation för vit. Den andra bonden går förstås inte att ta: 23. – Sxf4? 24. Lxf4 Txf4 25. Te8† och svarts kung är utan skydd. I stället för att anta bondeoffret bör svart spela 21. – Lf6 22. g5 (22. gxf5 Sg7!) Lh8 och om 23. Tad1 så 23. – a5.
20. – gxf5 21. f4

21. – Lf6! 22. Ld3

Om 22. exf5 så 22. – Sg7! med poängen 23. g4 Sxf5! 24. gxf5 Dg7† följt av 25. – Lxc3. 22. – Dg7? är däremot ett misstag: 23. fxe6! (inte 23. Dxd6 Td8!) Lxc3 24. Dxd6 Lxa1. Slår svart i stället tornet på e1 får vit utmärkt kompensation för kvaliteten.

25. Txa1 Dxa1 26. Ld4! tvingar svart att ge damen: 26. – Dxd4† 27. Dxd4 Lxe6 28. De5! med bättre chanser för vit. 26. – Db1? förlorar direkt efter 27. De5 och 26. – De1? 27. De7! Dg3 28. Ld3! leder till matt. Efter 28. – De1† 29. Kh2 har svart inga fler schackar, då h4 garderas av den vita damen.
22. – Dg7 23. Tac1 a5! 24. bxa5

Med 24. b5 hade vit sluppit förstöra sin bondeställning. 24. a3?! axb4 25. axb4 Sd4! (hotar både Sf3† och Sb3) 26. Dd1 Ta3 hade däremot gett svart ett starkt initiativ.
24. – Ld4 25. exf5 Sxf4 26. f6! Lxe3†

Vit hotade en farlig avdragsschack: 26. – Dxf6? 27. Lxh7† jämte 28. Lxd4.
27. Txe3 Dxf6 28. Tg3†

Direkt 28. Tfl1 var nog mera exakt.
28. – Kh8 29. Tfl1 Ld7

Intressant var 29. – Le6. En finess är följande sväng: 30. Tgf3 Dd4† 31. Kh2 (31. De3! med lika spel) Sg6 32. Dh6 Txf3 33. Txf3 (på 33. Lxg6? vinner 33. – De5†!) Dxc3! 34. Lxg6 Dg7 35. Dxc3† Kxg7 med stor fördel för svart i slutspelet.

30. Tgf3 Dd4† 31. Kh2

Bättre än 31. De3.

31. – Sg6 32. Dh6

Vit kunde också bytt av med 32. Txf8† Txf8 33. Txf8† Sxf8 34. Dh6! med ömsesidiga chanser.

32. – Dg7

Här föll 32. – Txf3 33. Txf3 Dxc3?? på 34. Tf7! De5† 33. g3! och vit undkommer schackarna: 35. – Db2† 36. Kh1 Da1† 37. Lf1.

33. Dd2?

Både Schmidt och jag var i tidsnöd och det förklarar måhända vits feldrag. Vit har goda remichanser i slutspelet, även om svart står aningen bättre. 33. Dxc3† Kxc3 34. Se4 Txf3 35. Txf3 Txa5 36. Sxd6 Se5 37. Tg3† Kf8 är oklart men vit måste se upp för Txa2 följt av Sg4†. Efter 34. Txf8 Txf8 35. Txf8 (35. Se4 Lf5) Sxf8! 36. Se4 Lf5! står svart lite bättre. Svart kan också prova 35. – Kxf8 36. Se4 Lf5 37. g4! Lxe4 men det räcker nog bara till remi.

33. – Txf3 34. Txf3 Se5 35. Tg3 Df6?

Ställningen var så gott som vunen efter 35. – Sg4†! 36. Kh1 Tf8!.

36. Se4 Dh4† 37. Kg1 Lf5 38. Lb1??

Ett riktigt dåligt drag som ger ett snabbt slut på partiet. 38. Dg5 hade framtvingat dambyte men efter 38. – Dxc5 39. Txc5 Lg6! vinner svart c- och a-bonden. Tvunget var 38. Te3! och det hade varit lurigt i tidsnöden då normaldraget 38. – Tg8? är dåligt.

Vit spelar fräckt 39. Sxd6! och t ex 39. – Lxd3 40. Sf7†! Sxf7?? slutar mycket illa med 41. Dc3† Tg7 42. Te8† matt. Även 39. – Df4 liksom 39. – Dg5 besvaras starkt med 40. Sf7†!. Efter 38. Te3 behåller svart trycket med 38. – Df4! och 39. – Tg8.

38. – Lxe4 39. Th3 Dxb3!

Även 39. – Dg4 dög.

40. gxh3 Sf3† 41. uppgivet.

(Kommentarer: Pia Cramling)

Wedberg fick inte ut något särskilt i sitt sicilianska parti och ett tag såg det kritiskt ut. Han fann emellertid en fyndig remiväg som ledde till evig schack.

Arrangörerna hade beställt 311 specialkonstruerade bord, vackra och dyra, med brädet nedfällt i bordsytan. Två av dem visade sig ha en svart i stället för en vit ruta på h1. Vid det ena satt Sznapić och Wessman.

Det blev palaver förstås och det tog en stund innan man fick fram ett nytt bräde. I

villervallan försvann den vita kungen och ett febrilt men resultatöst sökande efter en ny vidtog. Till slut förbarmade sig en åskådare (går folk omkring med schackpjäser i fickorna i Jugoslavien?) och partiet kom i gång, ungefär 40 minuter försenat.

Sznapić är en fruktad angreppsspelare men Wessman undvek alla fallgropar i Sicilianskt. Så småningom uppstod emellertid ett slutspel i vilket vit hade löparparet och bättre ställning. Inför hotet att bli långsamt kvävd offrade Wessman i tidsnöden pjäs för tre bönder. Partiet gick till avbrott men efter 71 drag var fortsatt motstånd utsiktslöst.

Ett halvt dussin lag, Indonesien, Ecuador, Barbados, Albanien, Trinidad-Tobago och Jemen, åstadkom 4-0. Sovjet miste en halv poäng mot Östtyskland, England fick slita sig till 2½-1½ mot Jugoslavien C och USA gav två remier mot Schweiz.

Övriga nordiska resultat: Danmark - Jugoslavien ½-3½, Island - Indien 1½-2½, Norge - Jugoslavien B 2-2, Finland - Paraguay 3-1, Qatar - Färöarna 2-2.

■ Rond 2

■ Puerto Rico - Sverige 0-4

1. J Freyre	- F Hellers	0-1
2. L Torres	- L Karlsson	0-1
3. J Santa	- P Cramling	0-1
4. L Santa	- T Wedberg	0-1

Till andra ronden plockade Sverige fram ett "hemligt" vapen i form av den engelske dataexperten Malcolm Pein, tillika IM, som hade samlat en mängd partier av OS-deltagarna i en speciell databas. Så snart lottningen och laguppställningarna blivit offentliggjorda kunde han på ingen tid plocka fram partier som spelats av de blivande motståndarna.

Flera högrankade lag och t o m enskilda spelare hade för övrigt egen datautrustning med sig till Novi Sad. Den allmänna mening- en bland svenskarna var att det i varje fall hade en viss psykologisk betydelse att i förväg få kunskap om variantval och spelsätt.

Sålunda visste t ex Hellers att Freyre gärna spelade 2. c3 i Sicilianskt. Det visade sig stämma, men det tog ändå närmare sex timmar innan segern var i hamn. Karlsson lurade sin motståndare med en kombination i den första tidsnöden och även Pia Cramling vann en tämligen bekväm seger. Luis Santa

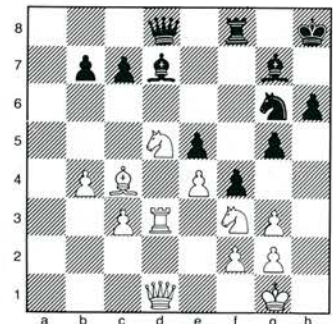
offrade optimistiskt men inkorrekt en pjäs för ett par bönder och Wedberg kunde avsluta elegant med ett oantagbart damoffer.

Sammantaget en lätt seger, som förde upp Sverige till en delad sjundeplats med 6½ poäng efter Argentina 7½, Bulgarien, Chile, Bangladesh, Ecuador och Jugoslavien 7.

Dagens knallar var Egyptens 2½-1½-seger mot Spanien samt Färöarnas 2-2 mot Rumänien. Överhuvudtaget var det en bra rond för Norden: Algeriet - Finland 1½-2½, Thailand - Norge 0-4, Uruguay - Island 0-4, Marocko - Danmark ½-3½.

En annan remarkabel händelse var matchen mellan OS-debuterande Vietnam - utan ett enda elotal - och USA. Resultatet blev 3-1 till amerikanerna, sedan det sett kritiskt ut för Joel Benjamin mot 15-åriga löftet Tu Hoang Thong:

Benjamin

Thong

25. Sb6! cxb6 26. Txd7 Dc8 27. Le6 fxc3 28. fxc3 Dxc3 29. Lf5?

Efter 29. Txb7! har svart knappast något bättre än 29. – Dc6 (det hotar 30. Dd7) men 30. Dd5! Dxd5 31. Lxd5 bör ge vit goda vinstchanser.

29. – g4! 30. Lxg4 Dc3† 31. Kh2 Dxe4 och vit klarade så småningom remi.

– De spelade som om de hade 2400 allihop, sade USA:s sympatiske lagkapten John Donaldson, lätt skakad, efteråt.

■ Nästa OS spelas på Puerto Rico 1992. För 1994 har Budapest redan anmält sitt intresse.

■ Rond 3

■ Sovjet – Sverige 3–1

1. V Ivantjuk	– U Andersson	½ – ½
2. B Gelfand	– F Hellers	1 – 0
3. A Beljavskij	– L Karlsson	1 – 0
4. A Jusupov	– P Cramling	½ – ½

Sovjet hade, konstaterade Mišo Cebalo i OS-bulletinen, ingen tur i lottningen men det kompenseras av utmärkt spel. Man måste åtminstone hålla med om att resultatet var normalt. Fast nog sved det lite ändå när man visste att Sverige tre gånger av fyra möjliga sedan 1978 spelat 2–2 i denna match som alltid är omgiven av en särskild glans...

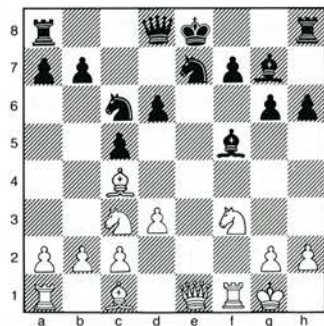
Och siffrorna kunde ha hyfsats. Efteranalyser visade att Karlsson vid ett tillfälle hade en remifortsättning inom räckhåll mot Beljavskij som endast med möda lyckades bryta ner den holländska stenvallen.

Ulf Andersson gjorde entré med att hur säkert som helst spela remi mot Ivantjuk som själv bjöd i ett springarslutspel. Även Pia imponerade när hon fräckt valde Jusupovs egen variant mot Bogindiskt. Hellers hade förberett ett djärvt men riskabelt bondeoffer som Gelfand effektivt vederlade:

SICILIANSKT (B 23)

Ferdinand Hellers (Sverige) vs **Boris Gelfand** (Sovjet)

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. f4 Sc6 4. Sf3 g6 5. Lc4 Lg7 6. 0–0 e6 7. f5 exf5 8. d3 Sge7 9. De1 h6 10. exf5 Lxf5

11. g4 Lxg4 12. Lxf7† Kxf7 13. Se5†† Kg8 14. Sxg4 Sd4 15. Df2 Sdf5 16. Dg2 Dd7 17. Se4 Tf8 18. c3 b6 19. Lf4 d5 20. Sd2 d4 21. Se4 g5 22. Le5 Lxe5 23. Sxe5 De6 24. Sg4 dxc3 25. Tae1 Dc6 26. bxc3 Kg7 27. d4 Sg6 28. dxc5

- bxc5 29. Df2 Sd4 30. Sef6 h5 31. cxd4 hxg4 32. Se8† Dxe8 33. uppgivet.

I och med detta rasade Sverige till 26:e plats. Toppen började med något undantag anta sedvanligt utseende: Chile 10½, Jugoslavien och USA 10, Sovjet, Bulgarien, England och Portugal 9½. Övriga nordiska resultat: Norge – Indonesien 2½–1½, Island – Frankrike 1½–2½, Jugoslavien C – Finland 1½–2½, Danmark – Iran 3½–½, Färöarna – Spanien 1–3.

■ Rond 4

■ Sverige – Irland 2½–1½

1. F Hellers	– J Delaney	1 – 0
2. P Cramling	– M Orr	0 – 1
3. T Wedberg	– K Hynes	½ – ½
4. R Wessman	– P Carton	1 – 0

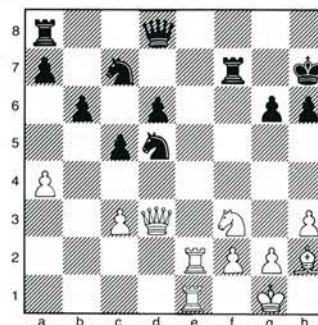
Ett resultat som inte riktigt rättfärdigade Cebalos smickrande ord inför den tredje ronden. Hellers körde visserligen över sin motståndare efter alla konstens regler och Wessman vann sin första OS-seger efter en habil insats men Pia Cramling fick inte alls någon ordning på sina pjäser efter 4. g3 i Kungsdiskt. Hon kom tidigt i svårigheter och sjönk, som det heter, utan spår.

Wedberg fick emot sig en Jänischgambit som han dock inte hade några bekymmer med. Han vann en bonde och såg ut att gå mot en säker etta då han spelade fel och tillät motståndaren låsa ställningen. Trots merbonden i ett slutspel med likfärgade löpare gick partiet inte att vinna.

Dagens begivenhet var mötet mellan hemmafavoriterna och Sovjet, som till den stora publikens besvikelse slutade med förlust för Jugoslavien. Ljubomir Ljubojević offerade damen mot Gelfand men fick bara ut en dragupprepning och även partierna Beljavskij – Predrag Nikolić samt Zdenko Kožul – Jusupov ebbade ut i remi. Matchvinnare för Sovjet blev Barejev som avgjorde vackert mot Branko Damljanović på sista bord:

■ En OS-krönika, som visades i jugoslavisk TV, innehöll bl a ett porträtt av den legendariske stormästaren Svetozar Gligorić. Sedan reportern konstaterat att han inte behövde någon särskild presentation visades en skylt med namnet Velibor Gligorić...

Damljanović

Barejev

23. Te6! Sxe6 24. Dxd5 Txf3 25. Dxf3 Sg7 26. Lxd6! Dg8 27. Te7 Te8 28. Txa7 h5 29. Df6 uppgivet.

Övriga resultat: Chile – USA 1–3, England – Bulgarien 2–2, Holland – Portugal 2–2, Västtyskland – Colombia 3½–½ samt Paraguay – Norge 2–2, Finland – Tjeckoslovakien ½–3½, Skottland – Danmark 1½–2½, Spanien – Island 1½–2½, Belgien – Färöarna 2–2.

Toppen: USA och Västtyskland 13, Sovjet 12, Chile, Portugal, Bulgarien, England och Polen 11½. Sverige på nittonde plats med 10 poäng.

■ Rond 5

■ Kanada – Sverige ½–3½

1. K Spraggett	– U Andersson	0 – 1
2. J Hébert	– F Hellers	0 – 1
3. B Nickoloff	– T Wedberg	½ – ½
4. T O'Donnell	– R Wessman	0 – 1

Nära nog rent bord! Det var ett efterlängtat styrkebesked mot en nation som Sverige faktiskt har haft minusstatistik mot ända sedan de första mötena i München 1958.

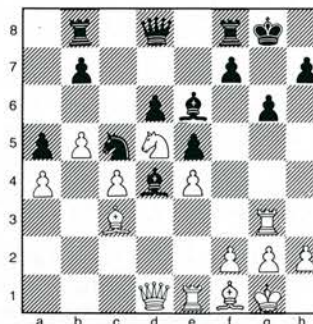
Ulf Andersson visade sin klass mot förre VM-kandidaten Kevin Spraggett, som han för övrigt vann mot (efter tio timmar!) även i Clermont Ferrand i fjol:

SICILIANSKT PARTI (B 37)

Kevin Spraggett (Kanada) vs **Ulf Andersson** (Sverige)

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. c4 Sf6 6. Sc3 d6 7. Sc2 Lg7 8. Le2 0–0 9. 0–0 a6 10. Te1 Tb8 11. Ld2 Ld7 12. Tb1 Se8 13.

- b4 Sc7 14. a4 a5 15. b5 Sd4 16. Sxd4 Lxd4 17. Tb3 e5 18. Lf1 Se6 19. Sd5 Sc5 20. Tg3 Le6 21. Lc3

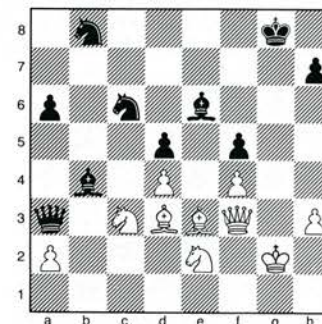

21. – Lxd5 22. Lxd4 Sxe4 23. Ta3 exd4 24. Dxd4 Sf6 25. cxd5 Sd7 26. Tae3 Df6 27. Da7 Sc5 28. Dxa5 Ta8 29. Dc7 Txa4 30. Tf3 Tf4 31. Txf4 Dxf4 32. g3 Df6 33. Da5 Dd8 34. Dc3 Te8 35. Tc1 De7 36. h4 h5 37. Lg2 De2 38. Df6 De5 39. Df3 Kg7 40. Dd1 Ta8 41. Dc2 Ta3 42. b6 Tb3 43. Tb1 Txb1† 44. Dxb1 Dd4 45. Dc2 Db4 46. uppgivet.

Hellers tog sin fjärde seger av fem möjliga genom att fånga motståndarens dam. Saken var klar redan efter 12 drag, även om Hébert förlängde pinan ännu en stund.

Wedberg utjämnade utan svårighet och bärgade tidigt en halv poäng, medan Wessman offerade pjäs i ett kungsangrepp:

O'Donnell

Wessman

29. Dh5! Lxc3 30. De8† Kg7 31. Dxe6 Ld2 32. Dxf5! Lxe3 33. Dxd7† Kf6 34. f5! Dd6 35. Sg3 Sxd4 36. Sh5† Ke5 37. f6 De6

Och här föll kläppen för svart. Mot 38. Dg6! med hotet 39. Dg3† är det inte lätt att se något försvar, t ex 38. – Kd6 39. Sg7

jämte 40. f7† eller 38. – Sf5 39. Sg7 Sxg7 40. fxc7. Enda möjligheten tycks vara 38. – Sdc6 men 39. Sg7 Dc8 (enda tänkbara rutan) 40. Lf5 Dd8 41. f7 Lc5 42. Se6! eller 40. – Dh8 41. f7 Lc5 42. Se6 Lb4 43. Lg4! ser ut att räcka

I toppen spelades idel jämna och hårda matcher: USA – Västtyskland 2½–1½, Sovjet – England (Ivantsjuk – Short 1–0, resten remier) 2½–1½, Polen – Jugoslavien 1½–2½, Bulgarien – Chile 2½–1½, Ungern – Portugal 2–2, Indien – Holland 2–2.

I övrigt: Norge (utan en svårt förkyld Simen Agdestein) – Östtyskland ½–3½, Danmark – Österrike 3–1, Island – Italien 2½–1½, Finland – Egypten 1–3, Puerto Rico – Färöarna 2–2.

Ställningen: USA och Tjeckoslovakien 15½, Sovjet och Västtyskland 14½, Jugoslavien och Bulgarien 14, Portugal, Sverige, Östtyskland och Frankrike 13½.

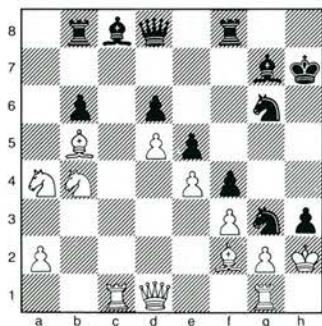
Till sist ett ovanligt spännande parti från 2–2-matchen mellan Schweiz och Kina:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 99)

Viktor Kortchnoi
Schweiz

Jiangchuang Ye
Kina

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0–0 6. Sf3 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Se1 Sd7 10. Le3 f5 11. f3 f4 12. Lf2 g5 13. Sb5 b6 14. b4 a6 15. Sc3 h5 16. Kh1 Sf6 17. c5 g4 18. cxb6 cxb6 19. Tc1 g3 20. Lg1 gxh2 21. Lf2 h4 22. Sa4 Tb8 23. b5 axb5 24. Lxb5 Sh5 25. Kxh2 Sg3 26. Tg1 Sg6 27. Sd3 Kh7 28. Sb4 h3

29. Txc8 Txc8 30. gxh3 Th8 31. Lxb6 De7 32. Sd3 Tb8 33. Lc6 Kg8 34. Sf2 Sh4 35. Dd3 Kf7 36. Tc1 Txb6 37. Sxb6 Da7 38. Db3 Tb8 39. Tb1 Lf6 40. Db4 Sxf3† 41. Kg2 Sh4† 42. Kg1 Ld8 43. Dxd6 Txb6 44. De6† Kg7 45. Txb6

Dxb6 46. Dd7† Kh6 47. De6† Sg6 48. Kg2 Kg7 49. Dd7† Le7 50. d6 Sh4† 51. Kg1 Db1† 52. Kh2 Sf1† uppgivet.

■ Rond 6

■ Portugal – Sverige 2–2

1. A Fernandes	– U Andersson	½ – ½
2. A Antunes	– F Hellers	½ – ½
3. A Frois	– T Wedberg	½ – ½
4. R Damaso	– R Wessman	½ – ½

Efter en välbehövlig och på det hela taget bekymmersfri vilodag – enda orosmomentet var ett virus som envist vägrade släppa sitt grepp om Lars Karlsson – trodde man att Sverige skulle göra processen kort mot Portugal. Därav blev intet. Ett spelskickligt portugisiskt lag hade inom loppet av tre timmar ordnat två remier med de svarta pjäserna sedan varken Hellers eller Wessman lyckats få ut ett dugg.

I det längsta hoppades man på Andersson och Wedberg – som hade kombinerat till sig en bonde i mittspelet – men ingen kom ens i närheten av full poäng.

Sovjet noterade sitt första förlustparti i matchen mot Västtyskland:

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 08)

Robert Hübner
Västtyskland

Vasilij Ivantsjuk
Sovjet

1. e4 d6
I vanliga fall spelar Ivantsjuk 1. – e5, 1. c5 eller 1. – c6.
2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le2 0–0 6. 0–0 Lg4 7. Le3 Sc6 8. Dd2

Ett ganska färskt drag. Tidigare spelades oftast 8. d5, t ex 8. – Lxf3 9. Lxf3 Se5 10. Le2 c6 11. a4 Da5 12. Ta3 Tfc8 13. Tb3 Tab8 14. Dd4! med fördel för vit (Ehlvest – Gurevitj, Reggio Emilia 1989/90).

8. – e5 9. d5 Se7 10. Tad1 Se8?!

En teoretisk nyhet som visar sig vara av tvivelaktigt värde. Nackdelen med textdraget är att springaren inte kan delta i kampen om det strategiskt viktiga fältet e5.

11. Sg5 Lxe2

Efter 11. – Ld7 12. f4 har vit det bättre spelet.

12. Sxe2 h6 13. Sh3 Kh7 14. f4 exf4 15. Txf4 Sg8

Tvunget för att skydda h6 och förhindra 16. Th4. Efter 15. – f5 16. Th4 Sg8 17. Sg5†

Kh8 18. Sd4! kommer vit in i ställningen via e6 (18. – Lxd4 19. Lxd4† Sef6 20. Se6).

16. Tdf1 De7 17. Ld4 Le5 18. T4f3 Sef6

Svart försöker korrigera sitt misstag i tionde draget genom att manövrera springaren till d7.

19. Sf2 Sd7 20. Sd3 Lxd4†

Ser eller mindre nödvändigt på grund av hotet 21. Dc3.

21. Sxd4 Sdf6

Vit har fördel även efter 21. – Se5 22. Sxe5 dxe5 (22. – Dxe5? 23. Txf7†) 23. Sb3 med idén c2–c4–c5.

22. Db4!

Till oklart spel ledde 22. Df2 Dxe4 23. Txf6 (23. c4? Sg4 24. Txf7† Kh8!) Sxf6 24. Dxf6 Dxd5.

22. – Dxe4

Svart har inte tid att gardera b-bonden, eftersom det hotar 23. e5. Nu dög inte 22. – Sxe4 på grund av 23. Te3 f5 (eller 23. – Tae8 24. Sf2 f5 25. Se6) 24. Se6 Tfb8 25. Txe4! fxe4 26. Dxe4 med hotet 27. Sdf4.

23. Txf6 Sxf6 24. Txf6 Dxd5?

Ett förbiseende. Det rätta var 24. – a5 25. Dc3 Dxd5 varefter utgången fortfarande är oviss.

25. Sf5!

Som en blyxt ur det blå. Svart är försvarslös mot hotet 26. Dh4.

25. – gxf5 26. Dh4 Kg8

Eller 26. – De4? 27. Dxh6† Kg8 28. Dg5† Kh7 29. Th6† matt.

27. Txb6 f6 28. Dh5 uppgivet.

På 28. – Dd4† följer 29. Kf1 Dg4 30. Th8† Kg7 31. Dh7† matt.

(Kommentarer: Mišo Cebalo i OS-bulletinen)

Trots detta segrade Sovjet sedan Gelfand vunnit mot Vlastimil Hort och Barejev slagit Bischoff. Övriga resultat: Tjeckoslovakien – USA 1½–2½, Jugoslavien – Bulgarien 2½–1½, England – Indien 2½–1½ samt Danmark – Brasilien 2½–1½, Filippinerna – Island 1½–2½, Pakistan – Norge 0–4, Angola – Finland 1–3, Färöarna – Hongkong 3–1.

Ställningen: USA 18, Sovjet och Tjeckoslovakien 17, Jugoslavien 16½, Västtyskland och Australien 16, Israel, Bulgarien, Sverige, England, Portugal, Danmark och Ungern 15½.

■ Rond 7

■ Sverige – Danmark 2½–1½

1. U Andersson	– C Hansen	½ – ½
2. F Hellers	– L B Hansen	½ – ½
3. P Cramling	– J Kristiansen	1 – 0
4. T Wedberg	– B Brinck-Claussen	½ – ½

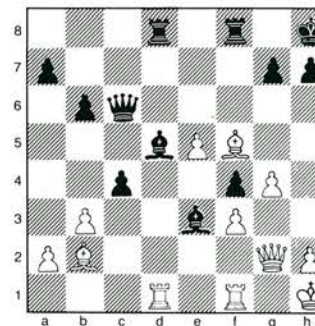
En seger som satt långt inne och som var viktig för kontakten med täten. Det blev en pånyttfödd Pia Cramling förunnat att avgöra i ett rafflande parti som många trodde skulle sluta med remi. Men Pia hade sett långt i tidsnöden och ett giftigt damdrag ställde till slut Kristiansen inför olösliga problem:

HOLLÄNSKT FÖRSVAR (A 92)

Pia Cramling
Sverige

Jens Kristiansen
Danmark

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 e6 4. c4 Le7 5. Sf3 c6 6. 0–0 0–0 7. Sbd2 d5 8. Dc2 De8 9. Se5 b6 10. Sdf3 Se4 11. Sd3 Lb7 12. Sfe5 Sd7 13. f3 Sxe5 14. Sxe5 Sd6 15. b3 Sf7 16. Sd3 Lf6 17. Lb2 Tc8 18. e4 Dd7 19. exd5 exd5 20. Se5 Sxe5 21. dxe5 Le7 22. Tad1 f4 23. Tfe1 De6 24. g4 Lc5† 26. Kh1 Le3 26. Lf1 Kh8 27. Dg2 c5 28. cxd5 Lxd5 29. Ld3 Tcd8 30. Tff1 c4 31. Lf5 Dc6

32. Txd5 Dxd5 33. Dh3 Txf5 34. gxf5 Dd2 35. La3 c3 36. Dh4 Dd3 37. Dh3 c2 38. e6 Dxf1† 39. Dxf1 Td1 40. Kg2 Txf1 41. e7 Tg1† 42. Kh3 h6 43. e8D† Kh7 44. De4 c1D 45. Lxc1 Txc1 46. f6† uppgivet.

Ulf Andersson har aldrig vunnit mot Curt Hansen, som för övrigt skulle komma att göra en mycket bra OS-turnering, och det gick inte den här gången heller, trots att han försökte förvirra sin motståndare genom att gå över i Jugoslaviskt. Redan efter 16 drag var remin klar.

Lars Bo Hansen och Hellers tog ut varand-

Från Sveriges match mot Jugoslavien. Bakom Ulf Andersson skymtar Pia Cramling som fyra gånger spelade på andra bord i herrlandslaget. Foto: Eero Raaste.

ra i Engelskt och poängen delades efter drag-upprepning. Wedberg fick vissa problem med avbytesvarianten i Spanskt och var tidvis en bonde under men redde ut situationen.

För första gången gick Sovjet upp i ledningen genom att besegra USA med knappast tänkbara siffror i en tuff match som avgjordes via Judasins vinst mot John Fedorowicz. Redan nu började man ana att det skulle bli mycket svårt för något annat lag att peta bort Ivantjuk & Co från förstaplatsen.

Övriga resultat: Jugoslavien - Tjeckoslovakien 1½-2½, Östtyskland - Västtyskland 1½-2½, Australien - England ½-3½, Holland - Israel 2-2, Bulgarien - Ungern 3-1 samt Norge - Frankrike 2-2, Island - Mexiko 3½-½, Syrien - Finland 1-3, Turkiet - Färöarna 3½-½.

Ställningen: Sovjet, USA och Tjeckoslovakien 19½, England 19, Västtyskland och Bulgarien 18½, Jugoslavien, Östtyskland, Sverige och Island 18.

■ Rond 8

■ Sverige - Jugoslavien 1½-2½

1. U Andersson	- L Ljubojević	½ - ½
2. P Cramling	- P Nikolić	½ - ½
3. T Wedberg	- Z Kožul	0 - 1
4. R Wessman	- K Hulak	½ - ½

Jugoslavien - Norden 3-0! Arrangörsnationen hade av obegriplig anledning tillåtit att ställa upp med tre lag. B-laget slog Danmark med 3½-½ och C-laget - som spelade utom tävlan - Norge med 3-1.

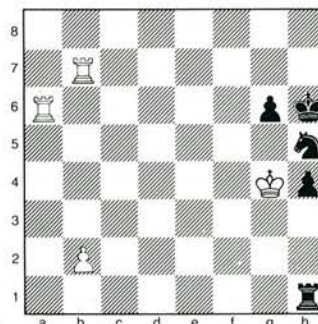
Med Lars Karlsson satt på sulfakur och Ferdinand Hellers svårt förkyld var laget givet mot en motståndare som vi alltid haft svårt att komma till rätta med. Av 16 tidigare OS-möten har 12 förlorats. Fyra oavgjorda är allt vi har skrapat ihop.

Det blev en underlig match. Nikolić bjöd remi redan efter 13 drag och Pia, med svart, hade förstås ingen orsak att avböja. Strax efteråt delades poängen även på första bord.

Wedberg hade oturen att hamna i en variant som de två senaste årens jugoslaviske mästare spelat ett par ronder tidigare. Han satsade emellertid friskt på angrepp, rockerade långt och offerade en bonde. Kožul drog i gång ett motangrepp och i ett kritiskt läge utförde Wedberg ett avslag med fel bonde. En taktisk finess gav svart fördel och efter tidskontrollen fanns ingenting att göra.

Jugoslavien såg ut att gå mot en 3-1-seger eftersom Hulak vann kvalitet för bonde. Wessman kämpade som en tiger och lyckades till slut få upp den här ställningen:

Wessman

Hulak

51. - h3! 52. Tbb6 Kh7! 53. Txxg6 Tg1!†

Troligen hade vit missat detta drag.

54. Kxxh5 h2 55. Ta7† remi!

Halvpoängen var guld värd, eftersom alla matcher i toppen var jämna: Tjeckoslovakien - Sovjet 2-2 (fyra ganska snabba remier), USA - England 1½-2½ (Murray Chandler avgjorde mot Nick De Firmian), Västtyskland - Bulgarien 2-2, Island - Kina 2-2, Holland - Östtyskland 1½-2½ Israel - Portugal 1½-2½ samt Finland - Italien 1½-2½, Färöarna - Barbados 3½-½.

Ställningen: Sovjet, England och Tjeckoslovakien 21½, Jugoslavien, Västtyskland, England, Östtyskland, Bulgarien, Kuba och Portugal 20½, Kina och Jugoslavien C 20, Sverige och Indien 19½.

■ Rond 9

■ Sverige - Indien 2½-1½

1. U Andersson	- V Anand	1 - 0
2. F Hellers	- D Barua	0 - 1
3. P Cramling	- D Prasad	1 - 0
4. R Wessman	- K Murugan	½ - ½

Unga himlastormare har svårt att komma underfund med Ulf Anderssons spel och snabbfingerade VM-kandidater utgör därvid inget undantag. Med en serie subtila manövrer förvandlade Uffe en från början osynlig fördel till vinst i en variant som han använde mot Mecking redan 1971, då Anand bara var två år gammal...

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 08)

Ulf Andersson Sverige
Viswanathan Anand Indien

1. Sf3 g6 2. d4 Lg7 3. e4 d6 4. Le2 Sf6 5. Sc3 0-0 6. 0-0 Sc6 7. Le3 Lg4 8. Dd2 e5 9. dxe5 dxe5 10. Tad1 De7 11. Lg5 Lxf3 12. Lxf3 Sd4 13. Sd5 Dd6 14. c3 Sxf3† 15. gxf3 Sxd5 16. Dxd5 Dxd5 17. Txd5 f6 18. Le3 Tf7 19. Tfd1 b6 20. a4 f5 21. c4 Te8 22. c5 Lf8 23. cxb6 axb6 24. Tc1 e5 25. Kf1 Ta7 26. b3 Kf7 27. exf5 gxf5 28. f4 Lh6 29. fxe5 Lxe3 30. fxe3 Tae7 31. Td6 Te6 32. Tcd1 Ta8 33. Td7† Te7 34. Ke2 c4 35. bxc4 Txd7 36. Txd7† Ke6 37. Txxh7 Txa4 38. Kd3 Kxe5 39. Te7† Kd6 40. Te8 Ta1 41. Td8† Kc6 42. Tf8 Td1† 43. Kc3 Tc1† 44. Kd4 Td1† 45. Ke5 Te1 46. Kf4 Tf1† 47. Kg3 Tg1† 48. Kf3 Tg4 49. Tf6† Kd7 50. Txf5 Txc4 51. Tf4 Tc5 52. h4 Ke7 53. Kg4 Tc8 54. Tf5 Tg8† 55. Kf4 Tg1 56. h5 Tf1† 57. Kg5 Tg1† 58. Kh4 Th1† 59. Kg3 Ke6 60. e4 Ke7 61. Kf4 Ke6 62. Kg5 Tg1† 63. Kh6 Te1 64. Kg6 Txe4 65. Tg5 uppgivet.

Med rinnande näsa hade Hellers kanske mått bäst av att stå över. I varje fall fick han bekymmer med en isolerad centrumbonde sedan Barua spelat det moderna d. d3 i Italienskt och om nederlaget fanns just ingenting att tillägga.

Pia Cramling gav än en gång prov på sin goda räkneförmåga. Prasad erbjöd ett som han trodde oantagbart pjäsoffer för att få dambyte till stånd men Pia bara tog pjäsen och slog tillbaka det angrepp som följde. En kassaskäppsäker seger.

Wessman ordnade utan svårighet utjämning i sitt favoritförsvar Slaviskt. Han stod snarast bättre när remi signerades efter 23 drag och kanske borde han ha testat Murugans kunskaper i tornslutspel.

Sammantaget en betydelsefull vinst som innebar att Sverige avancerade till tionde plats. Övriga resultat: Sovjet - Kina 3-1, Jugoslavien - USA 2½-1½ (Zdenko Kožul vann mot Larry Christiansen), Eng-

land – Tjeckoslovakien 2½–1½, Portugal – Västtyskland 1–3, Bulgarien – Östtyskland 2–2, Jugoslavien B – Island 2–2 samt Danmark – Egypten 2–2, Skottland – Norge 1½–2½, Wales – Finland 1½–2½, Färöarna – Angola 2½–1½.

Ställningen: Sovjet 24½, England 24, Västtyskland 23½, Jugoslavien, Tjeckoslovakien och Kuba 23, USA, Östtyskland och Bulgarien 22½, Sverige, Frankrike, Island och Jugoslavien B 22.

■ Rond 10

■ Jugoslavien B – Sverige 2–2

1. I Sokolov	– U Andersson	0 – 1
2. D Velimirović	– P Cramling	½ – ½
3. V Kovačević	– T Wedberg	½ – ½
4. B Lalic	– R Wessman	1 – 0

Det kunde, och borde, ha blivit svensk seger. Och Sverige kunde, och borde, ha fått en ny stormästare...

Vi tar det från början och låter Ulf Andersson tala för sig själv:

Bordspriserna

På grund av spelsystemet var det tämligen anonyma spelare som lade beslag på bordspriserna. Bäst på bord 1 var sålunda Zenon Franco, Paraguay med 9/12 och Raul Garcia, Andorra med 10½/14 (75 %). Femte plats delades av Vasilij Ivantjuk, Sovjet och Robert Hübner, Västtyskland med 7/10 (70 %).

På andra bord var Dibyendu Barua, Indien bäst med 8½/11 (77,7 %). Trea blev Lars Bo Hansen, Danmark med 9/11 (72,72 %).

Bord 3-priset vanns av Egon Brestian, Österrike med 9½/12 (79,16 %) medan Roberto Martin Del Campo, Mexiko tog 7½/10 (75 %) på fjärde bord. Här blev Jóhann Hjartarson, Island sju med 8½/13 (65,38 %).

E Husari, Syrien, som tog 6/7, och Murray Chandler, England, som tog 9/11, delade priset som förste reserv med 81,81 % medan Iolo C Jones, Wales erövrade det sista bordspriset med 6/7 (85,71 %) före Yona Kosashvili, Israel med 7½/9 (83,33 %).

DAMGAMBIT (D 35)

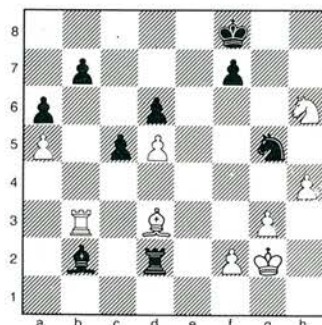
Ivan Sokolov
Jugoslavien B

Ulf Andersson
Sverige

1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. c4 e6 4. Sc3 Sbd7 5. cxd5 exd5 6. Lf4 c6 7. h3 Le7 8. e3 0–0 9. Ld3 Te8 10. Dc2 Sf8 11. 0–0–0 Ld6 12. g4 Le6 13. Kb1 Te8 14. g5 Sh5 15. Le5 Lxe5 16. Sxe5 Dxc5 17. f4 De7 18. f5 f6 19. Sg4 Lf7 20. Thg1 Kh8 21. Df2 Sd7 22. Dh4 b5 23. Le2 Sb6 24. Ka1 Sc4 25. Lxc4 dxc4 26. d5 Dc5 27. d6 Tcd8 28. d7 Te7 29. Se4 Txe4 30. Sh6 Te7 31. Sxf7† Txf7 32. Dxb5 Df8 33. Df3 Tfxd7 34. Txd7 Txd7 35. Dxc6 Dd6 36. Dxd6 Txd6 37. Kb1 Td2 38. a4 a6 39. Tg4 h6 40. axb5 axb5 41. Kc1 Td5 42. Tf4 Kg8 43. h4 h5 44. Kc2 Kf7 45. b3 exb3† 46. Kxb3 Ke7 47. Tf3 Kd6 48. Tg3 Te5 49. uppgivet.

Pia höll den fruktade angreppsspecialisten Velimirović i strama tyglar och i mittspelet erhöj hon en liten fördel. Mitt i den värsta tidsnöden klippte jugoslaven till med ett kvalitetsoffer:

Velimirović

Cramling

38. – Txd3?! 39. Txb2?!

Pia var rädd för 39. Txd3 c4. Först efter partiet upptäckte hon att 40. Te3! c3 41. Te2 Sh7 42. Sg4! leder till snabb vinst liksom 41. – Se4 42. Sf5 Sd2 43. Sd4.

39. – Se4 40. Txb7 f6 41. Tb8† Kg7 42. Sf5† Kh7 43. Tb7† Kh8 44. Se7 Kh7 45. Sf5† Kh8 46. Se7 Kh7 47. remi.

Efteråt visade det sig att även slutställningen är vunnin för vit. Efter 47. g4! hotar 48. f3 och sedan finns inga remischackar för svart. 47. – Kh6? är ospelbart på grund av 48. Sf5† Kg6 49. Tg7† matt, så svart har näppeligen något annat än 47. – Td2 48. Kf3! Sxf2 49. Sf5† Kh8 50. h5!. Därefter kan

svart inte förhindra Sh4 jämte h6, Sg6† och Tg7† matt!

Med seger i detta parti hade Pia, oberoende av resultatet under resten av turneringen, tagit den tredje och sista inteckningen i den manliga stormästartiteln. Hon hade därmed blivit den första kvinnliga spelare som blivit IGM av egen kraft.

Wedberg försvarade sig bra mot Kovačevićs angreppsförsök. Han svävade aldrig i någon fara och remi togs efter 45 drag.

Wessman fick inte ut något som vit och måste tidigt inrikta sig på försvar. Det fungerade bra ända tills han felbedömde slutspelet och tillät ett pjäsavbyte som ledde till forceerad vinst för Lalic.

I täten ryckte Sovjet efter en imponerande seger mot Kuba. Resultat: Kuba – Sovjet ½–3½, Västtyskland – England 1½–2½ (Hübner slog Short), Östtyskland – Jugoslavien 1½–2½, Tjeckoslovakien – Bulgarien 1½–2½, USA – Island 2–2, Jugoslavien C – Frankrike 3–1 samt Norge – Brasilien 1½–2½, Turkiet – Danmark 2–2, Finland – Albanien 2–2, Tunisien – Färöarna 3½–½.

Ställningen: Sovjet 28, England 26½, Jugoslavien 25½, Bulgarien och Västtyskland 25, USA, Tjeckoslovakien, Argentina och Jugoslavien C 24½, Östtyskland, Sverige, Island, Portugal, Ungern och Jugoslavien B 24.

■ Rond 11

■ Sverige – Argentina 3–1

1. U Andersson	– G Barbero	1 – 0
2. L Karlsson	– P Ricardi	1 – 0
3. P Cramling	– J G Baillo	½ – ½
4. T Wedberg	– A Hoffman	½ – ½

Efter tävlingarnas andra fridag gjorde en något så när återställd Lars Karlsson på nytt entré i laget. Han bidrog verksamt till att Sverige för första gången sedan 1939 kunde vinna mot Latinamerikas ledande schacknation som vi har fått duktigt med stryk av under årens lopp:

HOLLÄNSKT FÖRSVAR (A 90)

Pablo Ricardi
Argentina

Lars Karlsson
Sverige

1. d4 e6 2. c4 f5 3. g3 Sf6 4. Lg2 Lb4† 5. Ld2 De7 6. Sf3 Lxd2† 7. Sbx2 0–0 8. 0–0 d6 9.

Db3 Kh8 10. Tfe1 e5 11. e4 fxe4 12. Sxe4 Sc6 13. dxe5 dxe5 14. h3 Sxe4 15. Txe4 Df6 16. g4 Ld7 17. De3 Tae8 18. Te1 Te7 19. Dg5 Le8 20. Dxf6 gxf6 21. Sh4 Lg6 22. Sxg6† hxg6 23. Td1 Tfe8 24. Te3 e4 25. Td5 Sb4 26. Td1 c5 27. Td6 Kg7 28. a3 Sc2 29. Te2 Sd4 30. Te1 f5 31. gxf5 gxf5 32. Kh2 Te6 33. Td5 Te5 34. Td7† T8e7 35. Td8 f4 36. Tg1 Kh7 37. b4 b6 38. bxc5 bxc5 39. Tbl e3 40. fxe3 fxe3 41. Ld5 e2 42. uppgivet.

Ulf Andersson vann sitt tredje parti i följd sedan den i Budapest bosatte stormästaren Barbero förgäves försökt spela på angrepp. Uffe lade helt lugnt beslag på ett par bönder och sedan var kampen strax över.

Pia Cramling vann tidigt en bonde men motståndaren fick kompensation och några reella vinstmöjligheter fanns aldrig.

Wedberg blev av med en bonde i samband med ett misslyckat angreppsförsök. Med hjälp av olikfärgade löpare ordnade han ändå en halv poäng utan större besvär.

Sovjet drygade ut sin ledning efter en ny uppvisning, denna gång mot Bulgarien. Sista spiken slogs in av Gelfand som kämpade ner Kiril Georgiev i ett intressant slutspel.

Jugoslavien såg länge ut att besegra England, men Murray Chandler räddade oavgjort genom att hålla ihop en förlustställning efter tre avbrott och sammanlagt 112 drag. Sverige gick upp på delad femteplats och drömmar om medalj började infinna sig...

Resultat: Sovjet – Bulgarien 3–1, England – Jugoslavien 2–2, Jugoslavien C – USA 0–4, Västtyskland – Tjeckoslovakien

Rating performance

Det bästa OS-resultatet med hänsyn till motståndet presterades av den västtyske stormästaren Robert Hübner vars 7/10 motsvarade 2720 i ranking. Ulf Andersson kom på fjärde plats enligt följande:

1) Robert Hübner, Västtyskland	2720
2) Murray Chandler, England	2708
3) Vasilij Ivantjuk, Sovjet	2697
4) Ulf Andersson, Sverige	2682
5) Leonid Judasin, Sovjet	2674
6) Eric Lobron, Västtyskland	2672
7) Zdenko Kozul, Jugoslavien	2669
8) Dibyendu Barua, Indien	2664
9) Jonathan Speelman, England	2660
10) Boris Gelfand, Sovjet	2657

1½–2½, Ungern – Jugoslavien B 1½–2½, Island – Östtyskland 1½–2½ samt Tunisien – Norge 1½–2½, Danmark – Bolivia 3½–½, Österrike – Finland 1½–2½, Japan – Färöarna 2½–1½.

Ställningen: Sovjet 31, USA och England 28½, Jugoslavien 27½, Tjeckoslovakien, Sverige och Colombia 27, Västtyskland, Östtyskland, Frankrike och Jugoslavien B 26½.

■ Rond 12

■ England – Sverige 3–1

1. N Short	– U Andersson	½ – ½
2. J Speelman	– F Hellers	½ – ½
3. J Nunn	– T Wedberg	1 – 0
4. J Hodgson	– R Wessman	1 – 0

Så kom Sverige ner på jorden igen med en duns. Vi hade behövt vårt bästa lag mot en motståndare som numera är nästan lika fruktansvärd som Sovjet men Lars Karlsson hade fått ett återfall och Pia Cramling var allmänt utmattad. Det enda roliga var historien om näsdukarna:

Ferdinand Hellers drogs fortfarande med

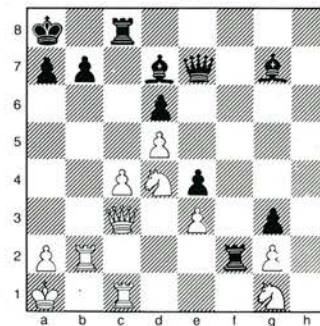
sin förkylning, så strax före start bad han Håkan Åkvist ordna några pappersnäsdukar. Lagkaptenen rusade ut på stan och in i en affär där han grabbade tag i ett par förpackningar som sedan prompt levererades. Sysselsatt med andra ting tänkte han inte mer på saken förrän Ferdinand efter partiet förebrående sade att han inte fick skoja på det sättet, i varje fall inte under pågående spel.

Åkvist stod som ett levande frågetecken tills Ferdinand vecklade ut en av näsdukarna. Den bar, med stora röda bokstäver, texten LOVE. Det hade, sade han, ryckt misstänkt i mungiporna på Speelman under partiet...

Hur som helst, på de två första borden hade Sverige inga svårigheter att ordna ett par halv. Wedberg blev däremot av med en bonde men spelade beslutsamt vidare och lyckades nästan, men bara nästan, räta upp ställningen. Partiet gick mot avbrott efter sex timmar med en merbonde för Nunn i ett tornslutspel. Efter att ha tagit sig en rejäl lutare beslöt Tom att ge upp i stället för att försegla.

Hodgson, som före tävlingarna hade hissat varningsflagg för det svenska laget, överspelade Wessman och avslutade elegant:

Hodgson

Wessman

38. – b5! 39. Tb4 Txg2 40. Da3 Lxd4† 41. exd4 Df6 42. Td1 Txg1! 43. uppgivet.

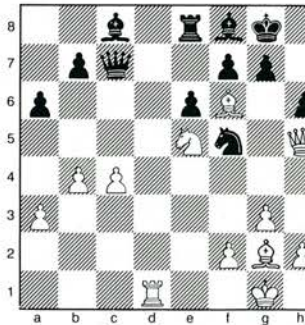
Resultat: Sovjet – Colombia 3–1, USA – Jugoslavien B 2–2, Jugoslavien – Västtyskland 2–2, Kina – Tjeckoslovakien 1½–2½, Bulgarien – Frankrike 2½–1½, Östtyskland – Kuba 1–3, Indien – Ungern 3–1, samt Portugal – Island ½–3½, Filippinerna – Danmark 2–2, Australien – Norge

1½–2½, Finland – Luxemburg 3½–½, Färöarna – Dominikanska republiken 0–4.

Ställningen: Sovjet 34, England 31½, USA 30½, Tjeckoslovakien, Indien och Jugoslavien 29½, Island och Kuba 29, Bulgarien, Västtyskland, Jugoslavien B och Holland 28½, Sverige, Frankrike, Colombia och Mexiko 28.

Från denna rond räddar vi åt eftervärlden en av turneringens vackraste kombinationer:

Spyridon Skembris
Grekland

Alexander Wojtkiewicz
Polen

25. Td7!! Lxd7 26. Dx7† Kh8 27. Le4! Dd6 28. Sxd7 Dd1† 29. Kg2 De2 30. Lxg7† Sxg7 31. Dg6 Sf5 32. Lxf5 exf5 33. Sf6 uppgivet.

■ Rond 13

■ Sverige – Bulgarien 1½–2½

1. U Andersson	– K Georgiev	½ – ½
2. F Hellers	– V Spasov	1 – 0
3. L Karlsson	– E Ermenkov	0 – 1
4. P Cramling	– P Velikov	0 – 1

Bulgarien är ett tungt, hårdfört lag, som Sverige alltid har haft respekt för. Sex OS-möten sedan 1954 har gett endast en seger och en oavgjord match. Ändå såg det efter fem timmar för en gångs skull riktigt bra ut:

Ulf Andersson hade spelat en säker remi och Hellers hade vunnit ett mönstergillt behandlat slutspel. De båda andra partierna pågick. Lasse hade offrat damen för torn och lätt pjäs och även om han inte hade fått ut vad han ville tycktes det inte vara någon fara på taket. Pia satt med en sund merbonde som hon erövrat i mittspelet.

Men så kom den andra tidsnöden. I denna

rasade Lasses ställning samman med ett brak och ungefär samtidigt kom det upp en nolla för Pia. I stället för att ta det lugnt fram till avbrottet tillät hon ett taktiskt trick och stod plötsligt inför ett ogarderbart matthot.

Det var många nerdragna mungipor vid de två svenska borden på Hotel Park den kvällen, och Hellers fick nog inte de rosor han gjort sig förtjänt av:

SPANSKT PARTI (C 68)

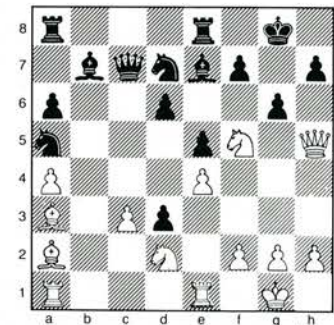
Vasil Spasov
Bulgarien

Ferdinand Hellers
Sverige

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6 dxc6 5. Sc3 f6 6. d4 exd4 7. Sxd4 c5 8. Sde2 Dxd1† 9. Sxd1 Le6 10. Lf4 0–0–0 11. Se3 Se7 12. Lg3 g6 13. Td1 Lg7 14. 0–0 f5 15. Sf4 Lf7 16. exf5 Sxf5 17. Sxf5 gxf5 18. Sd3 Lxa2 19. Le5 Lxe5 20. Sxe5 Txd1 21. Txd1 Td8 22. Txd8† Kxd8 23. f4 Ke7 24. Kf2 Ld5 25. h3 h5 26. g4 hxg4 27. hxg4 fxg4 28. Sxg4 Le4 29. c3 Ke6 30. Ke3 Lf5 31. Se5 a5 32. Sc4 b6 33. Se5 Kd5 34. Kf3 a4 35. Ke3 c4 36. Sf3 c5 37. Se5 b5 38. Sf7 Lg6 39. Se5 Lh7 40. Kd2 Lf5 41. Ke3 b4 42. Kd2 a3 43. bxa3 bxa3 44. Kc1 Ld3 45. Sf3 Kc6 46. Sg5 Kb5 47. Se6 Lh7 48. Sg7 Ka4 49. f5 Kb3 50. Kb1 Kxc3 51. Ka1 Kb4 52. f6 c3 53. uppgivet.

Desto gladare var Jón Arnason som med en vacker seger mot John Nunn bidrog till Islands 2–2 mot England:

Nunn

Arnason

20. Lxf7†! Kxf7 21. Dxb7† Kf6 22. Te3! Sf8 23. Dh8† Kf7? (Ke6!?) 24. Tf3 gxf5 25. Dh5†! Sg6 26. Dxf5† Kg7 27. Tg3 uppgivet.

Danmarks Curt Hansen insjuknade just som matchen mot Norge skulle börja. Hela laget måste flyttas upp ett steg, vilket innebar ändrade färger och spolerade förbere-

OLYMPIADEN I NOVI SAD 1990

Köp olympiaboken!

Alla svenska partier (damer och herrar) finns med bland de nästan 500 utvalda partierna liksom diagram, fotografier, statistik, resultat, referat och kringsnack.

Närmare 70 partier rikligt kommenterade av t ex stormästarna Timman, Speelman, Seirawan, Gelfand, Yudasin, Petursson, Adorján, Balashov, Rogers, Uhlmann, Psachis, Mokry, Makaritzjev, Checkov, Inkiöv.

Vid beställning genom insättning på vårt postgiro 440 86 87-4 levereras boken portofritt.

PRIS: 100:–

PEJA INTERNATIONAL
Box 64, S-930 90 Arjeplog
Telefax: 0961-110 02

delser. Bjørn Brinck-Claussen hämtades från hotellet och hans parti kom i gång en halv timme försenat. Det var starkt av danskarna att ändå klara oavgjort.

Övriga resultat: Indien - Sovjet 1½-2½, USA - Kuba 2-2, Holland - Jugoslavien 2-2, Tjeckoslovakien - Jugoslavien B 2½-1½, Frankrike - Västtyskland 2-2, Mexiko - Colombia 2½-1½ samt Kina - Finland 3-1, Malaysia - Färöarna 2-2.

Ställningen: Sovjet 36½, England 33½, USA 32½, Tjeckoslovakien 32, Jugoslavien 31½, Island, Bulgarien, Indien och Kuba 31, Västtyskland, Kina, Holland och Mexiko 30½, Östtyskland och Frankrike 30, Skottland, Sverige, Colombia och Filippinerna 30½.

Rond 14

Östtyskland - Sverige 1-3

1. U Bönsch	- U Andersson	½ - ½
2. R Knaak	- F Hellers	0 - 1
3. W Uhlmann	- L Karlsson	½ - ½
4. L Espig	- P Cramling	0 - 1

Sista rondan i OS föregås av en fridag. Den användes för att ladda om batterierna och det var en beslutsam och revanschsugen blågul kvartett som gick till verket, medveten om att varje halvpoäng betydde ett halvt dussin placeringar. Det blev också en övertygande seger:

Ulf Andersson försvarade sig gott men såg ändå ett tag ut att råka i nackdel. Han hittade emellertid ett pjäsoffer som rev sönder Bönschs kungsställning och därefter säkrade han remi genom evig schack.

Hellers svarade på nytt för en bra prestation:

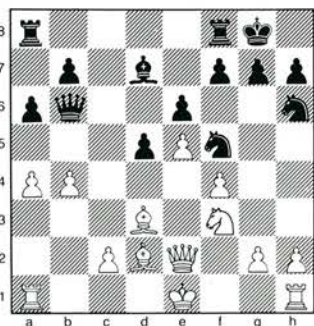
FRANSKT PARTI (C 17)

Ferdinand Hellers Sverige
Rainer Knaak Östtyskland

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 e5 5. a3 La5 6. b4 cxd4 7. Sb5 Lc7 8. f4 Sh6 9. Sf3 Ld7 10. Sfxd4 a6 11. Sxc7 Dxc7 12. Ld2 Sc6 13. Sf3

■ 16 spelare fyllde år under OS. En av dem var Tom Wedberg som slapp spela på sin 37-årsdag, då Sverige mötte Indien.

Se7 14. a4 Sef5?! 15. Ld3 Db6 16. De2 0-0

17. Df2! d4 18. h3 Lc6 19. 0-0 Se3 20. Tfe1 Sef5 21. Sg5! f6 22. Sxe6 Tfe8 23. a5 Da7 24. exf6 gxf6 25. g4! Kh8 (25. - Sd6 26. Dh4) 26. gxf5 Tg8† 27. Kf1 Tg2 28. Dh4 uppgivet.

Rutinerade Wolfgang Uhlmann, en gång VM-kandidat, var den som svenskarna fruktade mest. Karlssons holländska försvar stod dock rycken och i den första tidsnöden vann Lasse en bonde. I den andra lyckades Uhlmann neutralisera fördelen och efter sex timmar delades poängen.

Även Pia erövrade en bonde men motståndaren hade viss kompensation. När väl ett angrepp på andra raden hade avväjts förenklade Pia ställningen till ett lätt vunnet damslutspel med en långt avancerad fribonde.

Så här långt såg segern ut att räcka till en plats bland de tio främsta. Så vann Kina sent på kvällen ett avbrutet parti mot Jugoslavien och Sverige petades ner ett pinnhål. Ytterligare en halv poäng hade, liksom i Thessaloniki för två år sedan, betytt sjunde plats.

Resultat: Sovjet - Island 2½-1½, England - Kuba 2-2, Bulgarien - USA 1-3, Tjeckoslovakien - Indien 2½-1½, Jugoslavien - Kina 1½-2½, Västtyskland - Holland 2-2, Jugoslavien B - Mexiko 2½-1½ samt Danmark - Ungern 1-3, Israel - Norge 3-1, Finland - Nya Zeeland 3-1, Färöarna - Zimbabwe 2½-1½.

Vi upprepar slutställningen för topplagen (de 50 första redovisades i TFS 10/90): Sovjet 39, USA och England 35½, Tjeckoslovakien 34½, Jugoslavien, Kina och Kuba 33, Island, Västtyskland, Indien, Sverige, Holland och Jugoslavien B 32½.

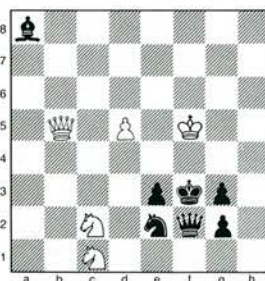
I nästa nummer följer ett referat av damturneringen.

Problem

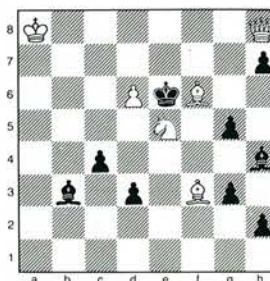
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson, Håradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

14926. Andreij Byljevskij
SU-Uljanovsk

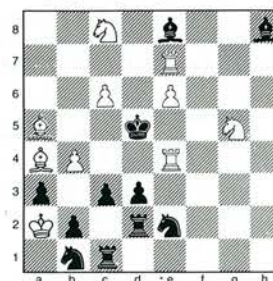
Matt i 2 drag

14927. Sveinn Halldórsson (†)
Island

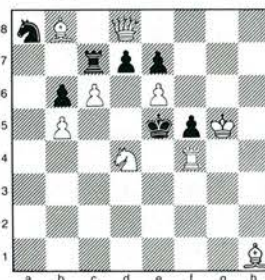
Matt i 3 drag

14928. Stig Björklund
Göteborg
(1 pr Springaren 1988)

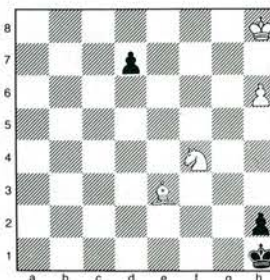
Matt i 3 drag

14929. Anders Olson
Stockholm
(Springaren 1953)

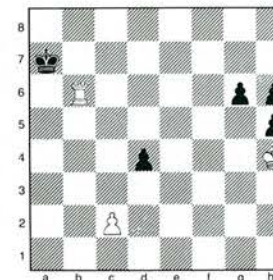
Matt i 2 drag

14930. Curt Stockman
Täby
(Eskilstuna-Kuriren 1952)

Matt i 4 drag

14931. Christer Jonsson
Skärholmen

Hjälp matt i 5 drag
2 lösningar

14932. Sveinn Halldórsson (†). Vit: Kh6 Lf6 Lg2 Sh5 Bd2 e5. Svart: Kf5 Bf7 g3 h7. Matt i 3 drag.

14933. Sveinn Halldórsson (†). Vit: Ke3 Tc8 La7 Le8 Bf4 h6. Svart: Kd5. Matt i 3 drag.

Lösningsfrist 15 mars.

Till problemen. Den fina pristagaren 14928 är en trea i modern stil. Uppgifterna 14929 och 14930 är verk av två jubilarer. I

hjälpmattn 14931 börjar svart och hjälper vit att göra matt. Lösarna uppmanar att ej låta sig avskräckas av det höga dragantalet. Det torde vara ganska lätt att finna lösningarna.

De kända problemisterna Anders Olson och Curt Stockman fyllde 90 år den 28 respektive 31 januari. TFS gratulerar hjärtligt!

Lösningstävlingen. Ett bokpris utlottas i varje häfte bland de lösare som sänt rätta

lösningar till minst hälften av uppgifterna. I övrigt blir lösningstävlingen under 1991 och fortledes en löpande turnering där lösningarna poängsätts enligt följande:

Rätt löst tvådragare 2 poäng, rätt löst tre- eller flerdragare samt fantasiproblem 3 poäng. För påvisad bilösning eller olöslighet ges 1 poäng mindre än för huvudlösningen.

Lösare som uppnått 200 poäng erhåller ett bokpris och får därefter börja samla poäng till ett nytt pris. Lösare som under ett år (10 häften) ej sänt lösningar anses ha utgått ur turneringen och får vid ett eventuellt återinträde börja om från början. Den första lösarlistan kommer att publiceras under andra halvåret 1991.

Problemturnering. Tidskrift för Schack har årsturnering för under 1991 publicerade originalproblem med direktmatt i två eller tre drag. Tre priser i vardera avdelningen. Turneringen för tredragare kommer att avdömas av Bo Lindgren.

Tidskrift för Schack ankündigt hiermit Turnier 1991 für Zweizüger und Dreizüger. Sendungen zur Adresse: Lenart Larsson, Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum, Schweden.

Lösningar till problemen 14892–14907, TFS 7 & 8/90

14892 (Piatesi). 1. gxf6 (2. Dxe7). 1. e4? Lb1!. Rikt och varierande spel.

14893 (Milewski). 1. Se4 (2. Sxc3) Sxe4/Txc4/Kxe4/Lb4 2. Dxf7/Df5/Df5/Sf6. Förspel: 1. – Se4/Txc4 2. Dxf7/Df5. Försök: 1. Se2? Se4/Txc4/Ke4/Kxc4 2. Dxf7/Df5/Df5/Sf4, men 1. – Lb4!. Problemet har följande tvillingställning: Brädet vrids 180 grader (Kh8/Ke4), varpå det endast kan lösas med 1. Dc4.

14894 (Jouzenas). 1. Tf6 (2. S–) Sxf6/dxe5/Sc7/Th5 2. Sxf6/Sxe5/Sf8/Te4. 1. Tf8? Th5!; 1. Tf7? Th5!; 1. Sf8? dxe5!; 1. Sf6? Sxf6!. Av de många förförelserna verkar 1. Tf8/Tf7 intressantast. 1. Sb6? och 1. Sc5? har ett par lösare försökt, men det strandar på 1. – dxe5 2. Sc4 (Sd3) h2!.

14895 (Jansson). 1. Le6 (dragtvång). Ett par trevliga varianter.

14896 (Afek). 1. Kf7 (2. Te8) Dxe5/Dd4 2. Ld6/Lc5. Försök: 1. b6? (2. Ta5) Dxe5/Dd4

2. Lc5/Ld6 men 1. – Dc3!. Reciprok växling. Ensam svart dam i tapper kamp mot övermakten.

14897 (Hultberg). Med svarta B f3 och g3. 1. Sc8 f2 2. Se7. 1. – g2 2. Sd6; 1. Sb5? f2!; 1. Sc6? g2!. Kontraväxling.

14898 (Antipov). 1. Dd6 Ka5 2. Db8 Ka6 3. c4. 2. – Ka4 3. Db6; 1. – Kc4 2. Db6 Kd5 3. d4. Utmärkt miniatyr. Men originaliteten?

14899 (Jonsson). 1. Lg1 f3 2. La7 3. Lb8 4. Sb6. Dragplikt med skenspelet 1. f3 2. Kb6 3. Ka6 4. Sb6. Löparen i kurragömmaleken, finfin (G N).

14900 (Jonsson). 1. Db7 (2. Dd5) Kd3 2. De4. 1. Sg5? (2. Sf3) Ke5 2. Lg7 men 1. – Le4!; 1. Sb2? (2. Dc4) Kc5 2. Le3 men 1. – Ld3!; 1. Tc6? (2. Dc4) Ld3!; 1. Tb3? Lc3!; 1. Da5? Kd3!; 1. Db5? Le4!; 1. De2? Ld3!. Temat från VCCT 1986.

14901 (Larsen). 1. Dg5 (2. Dd8) c4/cxd4/e4/exd4 2. bxc4/c4/fxe4/e4. Fyra fängslingsmatt, varav två med dubbla fängslingar.

14902 (Segers). 1. Sa4 (2. Sc5) dxc4/f4 2. c7/g7. 1. – Le1/Lf2 2. De7/Sg5; 1. – Txb5 2. Sc3. Försök: 1. c7? (Dxd5) Txb5/Sf6 (Sf4) 2. cxd3/Tf4 men 1. – Lxe1!; 1. g7? (2. Lxf5) dxc4/S– 2. c7/Tf4; 1. – Lxe1 2. De7 men 1. – Lf2!. Observeras bör mattförändringen efter Txb5. En god framställning av samma tematiska idé som i författarens uppgift 14860, TFS 3.

14903 (Makaronez). 1. Te6 (2. Sd3) Txf5 2. Sf7. 1. – Td4 2. Tb5. Den innehållsrika korsschacksvarianten 1. – Txf5 osv är den bärande effekten.

14904 (Gamza). 1. Sf6 (2. Db3) Sac4 2. Sxe4 (A) Dxe4 3. Tc2 (B). 1. – Sdc4 2. Tc2 (B) Sxc2 3. Dxc4 (C); 1. – Dg5 2. Dc4 (C) Sdx4 3. Sxe4 (A); 1. – Dg8/e3 2. Dxc8/Dxc2. Stort anlagd uppgift med vitt cykliskt spel samt fältutrymning. Inledningen dock ganska närliggande.

14905 (Andersson). 1. a7 Lf7 2. Th4 Lxd5 3. Te4. 1. – Lxh5 2. a8D Lg6 3. Da1; 2. – Lf7/d6 3. Da5/Dc7; 1. – Lxf5 2. Sxf5. Inledningen tämligen given men fortsättningen inte så enkel att reda ut.

14906 (Byljevsikij). 1. Dg2 (dragtvång). 1. Df1? Sd4!.

14907 (Hultberg). 1. c5 Sc6 2. Dxc6 Ka7 3. Dc7 Ka6 4. Db6. 1. – Sxb7 2. c6 3. Dxb7; 1. – Sf7 2. c6 Sg5 3. Kg2. Förspel: 1. – Sc6 2. Dxc6 Ka7 3. Dc7 Ka6 4. b8S. Modellmatt i

förspel och lösning. Sparsamhet med medlen och alltid någon extra poäng är utmärkande drag i Hultbergs alster. Här är det den oväntade schacken på vit K som är finessen (E S).
Prisböcker tillfaller Erik Mossborn, Mal-

mö och Jarl Forsheden, Täby.

I årstävlingen leder efter häfte 8 Gerhard Naujoks och Anders Mattsson följda av Erik Svedberg, Erik Mossborn och Gösta Myrenfors.

Termer och teman (3)

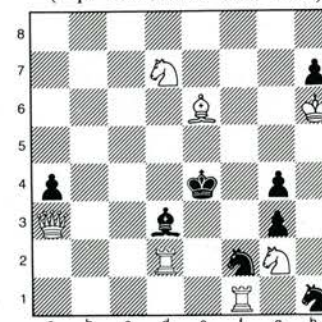
I *dragpliktsproblem* (se problemexemplet) har vit en fortsättning på alla svarts drag i diagramställningen. Om svart drar Ld3 följer 2. De3† matt och på 1. – Kf3 mattar vit med 2. Ld5†. Övrigt: 1. – Kd4 2. Db4† matt och 1. – Sh3 2. Dxd3† matt.

Om vit nu hade ett väntedrag till sitt förfogande vore problemet lätt att lösa. Detta förekommer oftast inte i dragpliktsproblem och det finns heller inte i vårt exempel. Lösaren måste alltså leta efter andra möjligheter. Han finner då att det rätta inledningsdraget är 1. Lg8, som medför väsentliga ändringar av ställningens mattmöjligheter.

När Ld3 drar duger ej längre 2. De3, men i stället är 2. Lxh7† med matt möjligt (*mattförändring*). 1. – Kf5 2. Dxd3† är en *tillagd matt*. Återstoden av varianterna kvarstår oförändrade.

Efter 1. – Sd1 har vit både 2. Dxd3† och 2.

W A Beers
(1 pr American C B 1939)

Matt i 2 drag

Tf4† matt. Detta kallas *dualmatt* och är en allvarlig brist. Dualer bör om möjligt undvikas såväl i spelet som i mattsättningen.

Cupfinal i Örebro

□ Den fjärde finalen i Svenska Cupen äger rum i Örebro den 12–14 april. Dit kvalificerar sig åtta lag från lika många regionfinaler som spelas den 15–17 mars i Östersund, Uppsala, Stockholm, Hallsberg, Göteborg och Malmö. Två finaler arrangeras i både Stockholm och Malmö.

Samtidigt arrangeras liksom tidigare år en speciell V65-cup. Den totala prissumman uppgår till 120 000 kronor, i det närmaste en fördubbling sedan premiären 1988. Vinnande lag får 10 000 medan första pris i V65-cupen är 15 000.

Liksom i fjol spelar man med sexmannalag och handikapp med en poäng för varje division som skiljer efter slutresultatet i Allsvenskan 1990/91. Seedning sker i kvartsfinalerna i både kval och final. Handikappsystemet tillämpas även i finalen, då samtliga åtta lag tävlar alla tre dagarna.

Cuptävlingen, som står öppen för landets cirka 400 klubbar, är ett arrangemang av

Sveriges Schackförbund, Schackakademien, AB Trav och Galopp (ATG) och Örebro-Travet. Tävlingsansvarig är i likhet med tidigare år Göran Ohlsson, ordförande i Allsvenska kommittén. Han är i det civila VD i Örebro-Travet, i vars lokaler finalen spelas.

SCHACK-SM
i Helsingborg
5–21 juli 1991

INBJUDAN I TFS NR 2

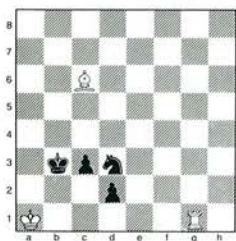
5 MINUTER PER DIAGRAM!

□ Vi börjar det nya året med en nyhet, nämligen en **STUDIELÖSNINGSTÄVLING**. Praktiska spelare, och även problemvänner, anser ofta att det är svårt att lösa studier – men det behöver inte alls vara fallet!

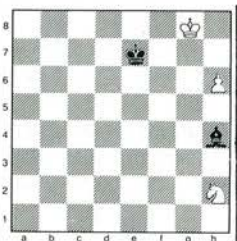
Att lösa studier kan vara både roligt och lärorikt. Vi presenterar här ett dussin svenska miniatyrstudier av lika många författare.

Lösningarnas längd är mellan tre och (högst) fem drag, så det borde gå att lösa direkt från diagrammen.

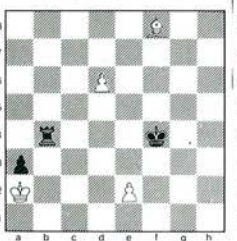
Samtliga studier, utom den något svårare nr 12, har en enda huvudvariant. Skriv ner dina lösningar och sänd in dem till studiered **före den 1 mars**. Du tävlar om tre bokpriser och får dessutom en rolig timme!

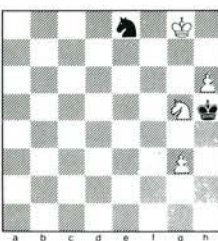
1) Remi

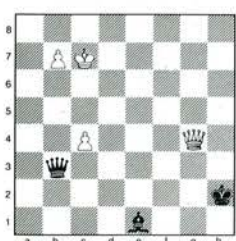
2) Vinst

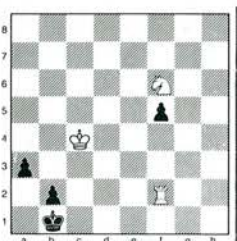
3) Vinst

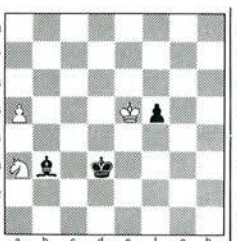
4) Vinst

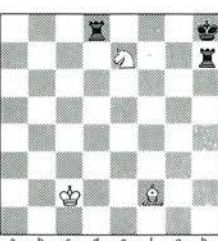
5) Vinst

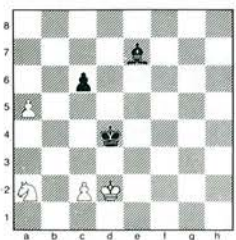
6) Vinst

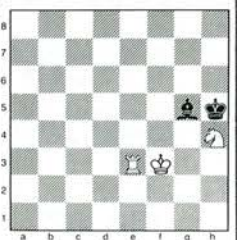
7) Vinst

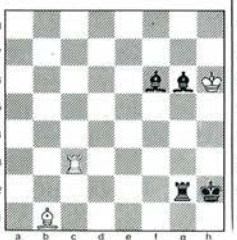
8) Remi

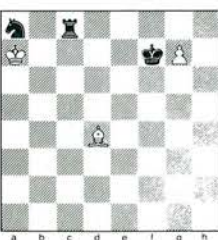
9) Vinst

10) Vinst

11) Remi

12) Remi

FÖRR I VÄRLDEN

kunde folk minsann också spela schack. Det framgår bl a av äldre årgångar av Tidskrift för Schack (se annons i nr 9/90).

Vi levererar också enstaka exemplar och kan erbjuda t ex 10 från antingen 60-talet, 70-talet eller 80-talet för bara 40 kronor. Portofritt!

Tidskrift för Schack

Gethorskroken 21,
281 49 Hässleholm
Tel 0451/128 50

SIAB Open

29 mars–1 april

Västerås Östra SK inbjuder till
Öppet Mälardalsmästerskap (M)

+
Sanktionerade klass I, II och III

Priser: Första pris 3 000 kr klass M
Ratingpriser klass M

Minnespriser I, II, III
Spelform: Allsvensk betänketid, 6 ronder
Monrad (M), 7 ronder Berger (I, II,
III).

Anmälan: Startavg 170 kr (sen), 85 kr (jun)
insättes före den 21 mars på
VÖSK:s pg 68 86 84-0. Ange
namn, klubb, rating, önskad klass
och tel.

Info: André Nilsson 021/14 49 87, Jan
Eriksson 021/33 08 50.

Spelplats: Rudbeckianska skolan, Västerås

NYINKOMMEN LITTERATUR

Schuster: Klassische Schacheröffnungen	144 s	h	78:–
Bellin/Ponzetto: Mastering the Modern Benoni and the Benko Gambit	165	h	131:–
Trends: Nu 35 st häften med olika öppningar	100 p	h	39:–
Littlewood: Planning in Chess	42 s	h	39:–
McDonald: Defence in Chess	38	h	39:–
Adorjan: Quo Vadis, Garry? (Kasparovs Weg)	291	h	177:–
Keene: How to Beat Gary Kasparov	192	h	131:–
Soltis/Smith: Pillsbury the Extra Ordinary	144	h	137:–
Soltis/Smith: Petrosian the Powerful	158	h	137:–
Timman: Studien und Partien	174	h	153:–
Szabó: Meine besten Partien	253	h	92:–
Suetin: Das Schachgenie Botwinnik	301	i	78:–
Ftacnik/Stohl: Manila 1990 1. Ivanchuk/Gelfand	410 p	h	92:–
Schackpjäser, klubbmodell			78:–
Schackbräde, klubbmodell, masonit			19:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

ARNE BERGLUNDS MINNESTURNERING

Söndag 10 mars 1991

För 10:e året inbjuder Falköpings SS till Arne Berglunds Minnesturnering.

SNABB-SCHACK-TURNERING

SPELTID:	30 minuter/spelare och parti.
SPELSYSTEM:	7 ronder Monrads system i en öppen klass.
SPELPLATS:	Ållebergs Ryttare i Medborgarhuset, Falköping, c:a 10 min gångväg från järnvägsstationen.
PRISER:	1:a pris 3 000 kr+inteckning i vandringspris. I övrigt priser beroende på deltagarantal.
RATINGPRISER:	500 kr i varje grupp, med indelning efter deltagarantal.
TIDSPLAN:	ANMÄLAN I SPELLOKALEN SENAST KL 09.30. Rond 1: 10.00–11.00. Rond 2: 11.15–12.15. Rond 3: 12.30–13.30. LUNCH. Rond 4: 14.15–15.15. Rond 5: 15.30–16.30. Rond 6: 16.45–17.45. Rond 7: 18.00–19.00.
PRISUTDELNING:	Omgående efter turneringens slut.
STARTAVGIFT:	175 kr för alla spelare, IM och IGM fri start.
ANMÄLAN:	Startavgiften insättes senast 2 mars på postgiro 139 63-4.
UPPLYSNINGAR:	Jan-Ola Leifler, tel. 0515/168 18, Sten Johansson, tel. 0515/169 97.

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN!
FALKÖPINGS SCHACKSÄLLSKAP

LITTERATURNYHETER

Trends in Kings Gambit (Gallegher) (90) (100 partier m m)	39:-
The Complete Benko Gambit (Fedorowicz) (233 s) (90)	120:-
Schachspiegel 10 (160 s) (90) (+400 partier m m)	49:-
Winning with 1. c4 (Soltis) (104 s) (90)	120:-
Mastering the Modern Benoni & Benko Gambit (Bellin) (224 s) (90)	131:-
Modern Chess Openings 13th (Korn & De Firmian) (708 s) (90)	175:-
Chess for Tigers (Webb) (120 s) (90) (2nd edition)	69:-
Planning in Chess (Littlewood) (42 s) (90)	38:-
Trends in English 1. . . e5 (Motvani) (90) (100 partier m m)	40:-
Trends in English 1. . . c5 (McNab) (90) (100 partier m m)	40:-
Tournament Chess 38 (142 s) (90) (över 700 partier m m)	135:-
Studien und Partien (Timman) (174 s) (90)	138:-
Albins Gegengambit (Steinkohl & Heemsoth) (95 s) (90)	90:-
Batsford Chess Encyclopedia (Divinsky) (256 s) (90)	239:-
Groteske Schacheröffnung (Bücker) (160 s) (90)	115:-
Classical Kings Indian (Burgess) (136 s) (90)	96:-
How to Beat Kasparov (Keene) (128 s) (90)	119:-
Tournament Chess Special 1990 (över 750 partier)	125:-
The Immortal Games of Capablanca (Reinfeld) (239 s) (90) (d)	49:-
Searchin for Bobby Fischer (Waitzkin) (226 s) (88/90)	69:-
Great Chess Victories and Defeats (Byrne) (258 s) (90)	87:-
Petrosian the Powerful (Soltis & Smith) (158 s) (90)	124:-

Sänd efter vår katalog, all engelsk och tysk litteratur finns!

CONTRADE

Postadress: Box 5167, 200 71 Malmö. Besöksadress: Mariedalsvägen 21
Tel 040-98 20 07. Postgiro 419 06 61-1. Bankgiro 860-6774

VÄSTGÖTA OPEN 1991

Välkommen till Västgöta Open i Skara
16–17 februari 1991!

Spellokal som vanligt på Gården Tellus, Östra Kungshusgatan mitt i Skara Centrum.

Lottning: Monrad 7 ronder med 1 timmas betänketid.

Spelprogram:	Lördag 16/2	10.00–12.00
		13.00–15.00
		15.15–17.15
		17.30–19.30
Söndag 17/2	09.00–11.00	
	11.15–13.15	
	14.15–16.15	

Priser: 3 500, 2 000, 1 500, 1 000, och 2x500 kronor. Ratingpriser på 500 kr i 15-mannagrupper. Tre juniorpriser på 500.
I Västgöta Open ingår DM. Bäst placerade spelare från distriktet blir distriktsmästare och erhåller förutom eventuella andra priser DM-nålen samt 1 000 kr.

Startavgift: Seniorer 200 kronor. Juniorer födda 1971 eller senare 140 kronor.

Anmälan: Anmälan sker genom insättande av anmälningsavgiften på postgironummer 86 62 37-1 senast 8 februari 1991.
Vid anmälan skall klubbtilhörighet och rating uppgivas. För juniorer födelsedata.

Upplysningar: Lämnas på VSF:s kansli telefon 0511-175 28 eller Rune Emanuelsson, bostaden 0511-171 50. Anmälan kan även ske på telefax 0511-175 73.

Hotell: Vi rekommenderar Hotell Loke, Klostersgatan 8, tel 0511-176 60 (lågprishotell).
Övriga övernattningsmöjligheter:
Angle Hotell 0511-134 10
Skara Motell 0511-131 10
Stadshotellet 0511-130 00

Hjärtligt välkomna till två dagars schackspel i en trevlig schackmiljö!

Västergötlands Schackförbund

Malmö Schackförbund och Sveriges Schackförbund
inbjuder till

ÖPPNA SM 1991

24 mars–1 april

för seniorer och juniorer (födda 1971 och senare)

- Priser:** Seniorer 10 000, 5 000, 3 000, 1 500, 1 000, 1 000, 500, 500, 500, 500 kr. Rankingpriser à 1 000 kr i grupper om 14 deltagare.
Juniorer 4 000, 3 000, 2 000, 1 500, 1 000, 500, 500, 500, 500, 500 kr. Rankingpriser à 500 kr i grupper om 14 deltagare.
OBS! Alla eventuella avgifter och skatter bekostas av deltagarna!
- Kvalificering:** De två främsta i respektive klass får delta i SM-gruppen respektive JSM-gruppen 1991. Upp- och nedflyttning enligt SSF:s bestämmelser.
- Spelform:** 9 ronder schweizer med betänketiden 40 drag på 2 timmar, därefter 20 drag per timme.
- Spellokal:** Rådhushallen, Malmö.
- Spelprogram:** Rond 1 24/3 kl 17–23, rond 2 25/3 kl 13–19, rond 3 26/3 kl 10–14, rond 4 26/3 kl 16–20, rond 5 27/3 kl 13–19, rond 6 28/3 kl 13–19, rond 7 29/3 kl 13–19, rond 8 30/3 kl 13 tills partiet är klart, rond 9 31/3 kl 10 tills partiet är klart, 1/4 prisutdelning samt active chess-turnering. Avbrott spelas 25/3 kl 10–12 samt kl 20.30–22.30, 26/3 kl 20.30–22.30, 27–29/3 kl 10–12 och kl 20.30–22.30.
- Anmälan:** Sker genom att sätta in startavgiften 330 kr (sen) respektive 200 kr (jun) på postgirokonto 43 23 99-4 (Malmö Schackförbund) senast 11 mars 1991. Vid efteranmälan tillkommer en extra avgift på 50 kr. GM och IM fri startavgift.
- Logi:** Kan beställas på Savoy Hotel via Malmö Schackförbund för 410 kr (e) respektive 520 kr (d).
- Övrigt:** Turneringen är eloregistrerad (och öppen även för utländska spelare).
- Information:** Malmö Schackförbund, Box 300 55, 200 61 Malmö, tel 040/15 03 88.

Malmö Schackförbund

VÄLKOMMEN TILL
MALMÖ!

Sveriges Schackförbund

Prova nå't nytt. Prova Schacknytt!

Schacknytt är tidskriften för dig som vill öka din spelstyrka.
Tävlingsreferat — partikommentarer — spelöppningstips — dataschack —
spelarintervjuer — schackhistoria — tävlingar —
kombinationsövningar — med mera.

Redaktör: stormästare Harry Schüssler.

Övriga medarbetare: Tom Wedberg, Axel Ornstein, Pia Cramling,
Ingemar Johansson, Ferdinand Hellers, Jan Johansson m. fl.

Schacknytt's julnummer (nr 10/1990) ute nu!

Ur innehållet:

• Duellen •

I duellen gäller det att resonera sig fram till rätt drag i fyra ställningar hämtade ur praktiskt spel. Denna månad kämpar Stellan Brynell och Niclas Hjelm mot varandra (och mot hugade läsare).

• Julpristävlingen •

I Schacknytt's klassiska pristävling, signerad Tom Wedberg, gäller det att lösa studier, undvika fallgropar och — om man så vill — komponera grötrim.

• Var Morphy för en dag •

Kliv hundra år tillbaka i tiden och sätt dig mittemot Adolph Anderssen. Drag för drag får du chansen att spela som Morphy.

• Knock-out i Sicilianskt •

Landslagsmannen Jonny Hector avslöjar hur man knäcker svarts försvar i Sicilianskt.

• Testa dig själv! •

Är du ett stormästarämne? Thomas Sandström har tagit fram ett test som ger dig ett säkert besked i frågan. Du får också reda på ditt TPR-tal.

**Vill du ha Schacknytt's julnummer gratis?
Vill du prenumerera på Schacknytt 1991 för endast 235 kronor?**

Fyll i nedanstående talong och skicka den till Schacknytt, Box 15098, 750 15 UPPSALA.
(Om du inte vill klippa sönder tidskriften går det bra med en avskrift av talongen.)

- JA tack**, jag vill ha Schacknytt nr 10/1990 gratis hem i brevlådan!
- JA tack**, jag vill ha Schacknytt hem i brevlådan under hela 1991
(10 nr + julnumret 1990) för endast 235 kronor!

Namn:.....

Adress:.....

Telefon (även riktnr):..... /

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
ISSN 0040-6848

TRAV-CUPEN 1991

Svenska Lag-Cupen i schack (Trav-Cupen) och V65-Cupen (tipstävling) avgörs 1991 för fjärde året i följd. V65-Cupen startade med V65-tävlingarna den 19/1 och pågår till 23/3, medan det till Trav-Cupen är anmälan senast 1/2 för deltagande i regionkvalen 15–17/3 på åtta platser i landet. Tävlingsbestämmelser har skickats ut till ca 800 schackledare. Finalerna i båda tävlingarna går av stapeln på Örebro-Travet den 12–14 april. I finalerna möts åtta lag i Trav-Cupen och tolv lag i V65-Cupen. 1990 deltog 273 lag i V65-Cupen och 73 lag i Trav-Cupen och vi satsar nu på att slå deltagarre-kord i båda tävlingarna.

Den totala prissumman (exkl. resebidrag och förtäring) i finalhelgen är

120.000:-

Ett samarrangemang mellan

